

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM TEKNOLOJİSİ PROGRAMI

EĞİTSEL PORTALLAR HAKKINDAKİ
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Berna BAKAR

Ankara Haziran, 2016

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM TEKNOLOJİSİ PROGRAMI

EĞİTSEL PORTALLAR HAKKINDAKİ
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Berna BAKAR

Danışman: Doç. Dr. Ayfer ALPER

Ankara, Haziran, 2016

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

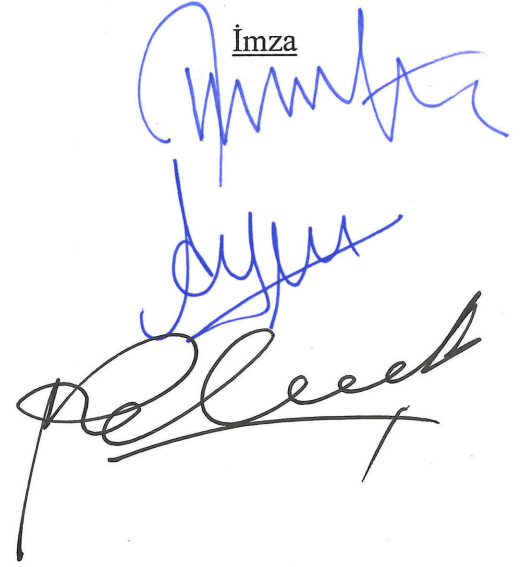
Berna BAKAR'ın hazırladığı “Eğitsel Portallar Hakkındaki Öğretmen Görüşlerinin Belirlenmesi” başlıklı bu çalışma, jürimiz tarafından Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, Eğitim Teknolojisi Tezli Yüksek Lisans Programı'nda Tezli Yüksek Lisans Projesi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Prof. Dr. Nurettin ŞİMŞEK

Üye: Doç. Dr. Ayfer ALPER

Üye: Doç. Dr. Mehmet Akif OCAK

İmza

ONAY

Bu tez Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim – Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki jüri üyeleri tarafından/...../20..... tarihinde uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulunca/...../20..... tarihinde kabul edilmiştir.

Prof. Dr. İsmail GÜVEN
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼'ne;

Bu alışma j¼rimiz tarafından Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Dr. Nurettin Şimşek

Danışman : Doç. Dr. Ayfer Alper

Üye : Doç. Dr. Mehmet Akif Ocak

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

16/06/2016

Prof. Dr. İsmail GÜVEN

Enstitü Müdürü

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atf yapıldığını bildiririm.

Berna BAKAR

ÖZET

EĞİTSEL PORTALLAR HAKKINDAKİ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

Bakar, Berna

Yüksek Lisans Tezi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

Ana Bilim Dalı Eğitim Teknolojisi Programı

Danışman: Doç. Dr. Ayfer ALPER

Haziran 2016, xiii+96 sayfa

Günümüzde eğitim-öğretim ortamlarını etkileyen yeni teknolojilerden biri internettir. İnternetin sağladığı en güncel uygulamalardan birisi portallardır. Eğitsel portallarda en az bir konuda alıştırma-test, eğitsel, deney ve kullanıcılara özgü farklı etkinlikler yer alır. Eğitim sürecinde karşılaşılan problemlere farklı çözümler sunması ve niteliği yükseltmesi bakımından eğitsel portallar önem taşımaktadır. Bu nedenle bu araştırmada öğretmenler tarafından kullanılan eğitsel portalların değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada öğretmenlerin bilgisayar okuryazarlık düzeylerini belirlemek amacıyla “bilgisayar okuryazarlık anketi” uygulanmıştır. Bu ankete göre Bilgisayar okuryazarlık düzeyi iyi ve çok iyi olan toplam 45 öğretmenle çalışma gerçekleştirilmiştir. Eğitsel portalları değerlendirmeleri amacıyla öğretmenlere “eğitsel portalların değerlendirilmesi rubriği” uygulanmıştır. Ayrıca 5 açık uçlu sorudan oluşan görüşme formuyla öğretmenlerin portallar hakkında görüşleri alınmıştır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin demografik özellikleri, eğitsel portalların öğretmenlerin branşlarına göre dağılımı, eğitsel portalların değerlendirilmesi rubriğine ilişkin madde puanları, eğitsel

portalların mobil uyumluluğu, öğretmenlerin eğitsel portalları kullanım devamlılığı, öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda elde edilen nitel veriler incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda eğitsel portalların kullanım, eğitsel ve ara yüz özellikleri açısından kendilerini geliştirmeleri gerektiğı ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda eğitsel portal geliştiricilerine ve öğretmenlere yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Eğitsel portallar, eğitim teknolojisi, e-öğrenme, web destekli eğitim

ABSTRACT**DETERMINATION OF THE TEACHERS' VIEWS ON EDUCATIONAL PORTALS**

Bakar, Berna

Master Thesis, Department of Computer and Instructional Technologies

Educational Technology Program

Supervisor: Doç. Dr. Ayfer ALPER

June 2016, xiii+96 pages

Today the internet is one of the most popular technologies affecting the education-training environments. Moreover, portals are the most up-to-date applications provided by the internet. Educational portals include educational tasks such as practices, tests, experiments and miscellaneous customised activities. Portals are of vital importance because they have geared up the educational activities by offering different problem solving methods for the difficulties occurred during educational processes. This research is aiming to evaluate the educational portals commonly used for k-12 training by the teachers in Turkey. To determine the computer literacy levels of teachers a questionnaire has been made. Only 45 teachers who were at "good" and "very good" levels according to the questionnaire have been selected as a study group. In order for teachers to evaluate the educational portals, they were given educational portal evaluation rubric. Furthermore, the teachers' opinions were recorded with an interview form composed of 5 open ended questions. At the end of the study the acquired qualitative data has been examined in terms of demographic profile of teachers, educational portals' distribution by teachers' branches, scores of each item mentioned in educational portal evaluation rubric,

mobile compatibility of educational portals, teachers' continuity of using educational portals and qualitative data acquired from teachers' opinions on portals. At the end of the study it's been revealed that the educational portals need further improvement in the sense of utilisation, educational and user interface features. Finally, portal developers and teachers were given advices to eliminate inadequacies which exist in portals.

Key words: Educational portals, educational tekhnology, e-learning, web based education

ÖNSÖZ

Bu çalışmada, gün geçtikçe daha fazla önem kazanan eğitsel portalların özelliklerini belirlemek amacıyla öğretmen görüşlerinden ve bu alanda yapılan çalışmalardan yararlanılmıştır. Bu nedenle çalışmada geliştirilen ölçeğin ve çalışma sonucunda elde edilen bulguların eğitsel portal geliştiricilerine ve bu konuda çalışma yapacak araştırmacılara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Zorlandığım anlarda çalışmama devam etmem konusunda beni destekleyen sevgili hocam Doç. Dr. Ayfer ALPER'e; yüksek lisans sürecinde her türlü yardımlarıyla yanımda olan sayın Prof. Dr. Nurettin ŞİMŞEK hocama; araştırma boyunca değerli görüşleriyle çalışmama katkı sağlayan başta Tuğra KARADEMİR olmak üzere bölümümüz araştırma görevlilerine ve Dr. Şahin GÖKÇEARSLAN'a teşekkür ve saygılarımı sunarım.

Yüksek lisans kaydında tanıştığım ve bugüne kadar her türlü desteğiyle yanımda olan arkadaşım Suat ÖZTÜRK'e; çalışmamın veri toplama aşamasında bana destek olan kuzenim Eda Alimen ÜLKER'e ve yüksek lisans arkadaşlarıma; tezimi düzenleme aşamasında yardımcı olan arkadaşım Umut ÇAÇAN'a teşekkür ederim.

Hayatım boyunca desteklerini her an yanımda hissettiğim aileme ve beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan eşime tüm kalbimle teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iv
ABSTRACT.....	vi
ÖNSÖZ	viii
İÇİNDEKİLER.....	ix
ÇİZELGELER LİSTESİ	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiii
BÖLÜM 1.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem	1
1.2. Amaç	18
1.3. Önem	19
1.4. Sınırlılıklar	19
1.5. Tanımlar.....	19
BÖLÜM 2.....	20
YÖNTEM	20
2.1. Araştırmanın Modeli.....	20
2.2. Çalışma Grubu	20
2.3. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması	21
2.3.1. <i>Bilgisayar Okuryazarlık Ölçeği.....</i>	<i>21</i>
2.3.2. <i>Eğitsel Portal Değerlendirme Rubriği</i>	<i>21</i>
2.3.3. <i>Görüşme Formu.....</i>	<i>23</i>
2.4. Verilerin Analizi	24
2.5. Eğitsel Portalların Seçimi	25
2.5.1. <i>Aygunhoca.com.....</i>	<i>25</i>
2.5.2. <i>Eğitimde Bilişim Ağı (EBA)</i>	<i>27</i>
2.5.3. <i>Morpa Kampüs</i>	<i>30</i>

2.5.4.	Vitaminegitim.com	33
2.5.5.	Okulistik.com	40
2.5.6.	Egitimhane.com	42
2.5.7.	Turkcedersi.gen.tr	44
2.6.	Yurtdışında Kullanılan Portallar	46
2.6.1.	Khan Academy	46
2.6.2.	Skooool.pt:.....	46
2.6.3.	Frog VLE	46
2.6.4.	Edu.fi	46
2.6.5.	Educ.ar	47
2.6.6.	Scootle.....	47
BÖLÜM 3		48
BULGULAR ve YORUMLAR.....		48
3.1.	Öğretmenlerin Kişisel Bilgilerine İlişkin Bulgular	48
3.2.	Tercih Edilen Eğitsel Portalların Öğretmen Branşlarına Göre Dağılımı	
	50	
3.3.	Öğretmenlerin Portal Kullanım Sıklığına İlişkin Bulgular	52
3.4.	Eğitsel Portal Değerlendirme Ölçeğine İlişkin Bulgular	53
3.4.	Görüşme Formundaki Açık Uçlu Sorular ile Elde Edilen Bulgular	63
3.6.	Öğretmenlerin Görüşme Formundaki Sorulara Verdikleri Cevaplar	66
BÖLÜM 4		72
SONUÇ ve ÖNERİLER		72
4.1.	Sonuçlar	72
4.1.1.	Eğitsel Portalların Değerlendirme Ölçeğine İlişkin Sonuçlar	72
4.1.1.1.	Eğitsel Özellikler ile İlgili Öğretmen Görüşlerinden Elde Edilen Sonuçlar	73
4.1.1.2.	Ara Yüz Özellikleri ile İlgili Öğretmen Görüşlerinden Elde Edilen Sonuçlar	73
4.1.1.3.	Kullanım Özellikleri İle İlgili Öğretmen Görüşlerinden Elde Edilen Sonuçlar	73
4.1.2.	Görüşme Formundaki Açık Uçlu Sorular ile Elde Edilen Sonuçlar	73
4.2.	Öneriler	74

4.2.1. Eğitsel Portal Geliştiricilerine Yönelik Öneriler	74
4.2.2. Öğretmenlere Yönelik Öneriler	75
4.2.3. Araştırmacılara Yönelik Öneriler	76
KAYNAKÇA	77
EKLER	87
EK.1 EĞİTSEL PORTALLARI DEĞERLENDİRME RUBRİĞİ	87
EK.2 BİLGİSAYAR OKURYAZARLIK ANKETİ.....	91

ÇİZELGELER LİSTESİ**ÇİZELGELER**

Çizelge 1	48
Çizelge 2	49
Çizelge 3	50
Çizelge 4	51
Çizelge 5	52
Çizelge 6	56
Çizelge 7	57
Çizelge 8	61
Çizelge 9	62
Çizelge 10	63
Çizelge 11	64
Çizelge 12	65

ŞEKİLLER LİSTESİ

ŞEKİLLER

Şekil 1 Aygunhoca.com ana sayfa ekran görüntüsü.....	25
Şekil 2 Aygunhoca.com dökümanlar ekran görüntüsü.....	26
Şekil 3 EBA ana sayfa ekran görüntüsü	27
Şekil 4 EBA dökümanlar ekran görüntüsü	29
Şekil 5 Morpa ana sayfa ekran görüntüsü	30
Şekil 6 Morpa "neler var" içerik görüntüsü.....	31
Şekil 7 Morpa "nasıl üye" olunur ekran görüntüsü	32
Şekil 8 Vitaminegitim.com ana sayfa ekran görüntüsü.....	33
Şekil 9 Vitaminegitim.com okul öncesi ana sayfa ekran görüntüsü.....	34
Şekil 10 Vitaminegitim.com ilkököl ana sayfa ekran görüntüsü.....	35
Şekil 11 Vitaminegitim.com orta okul ana sayfa ekran görüntüsü.....	36
Şekil 12 Vitamin Ortaokul sanal deney, etkileşimli alıştırma, üç boyutlu canlandırma görüntüsü	37
Şekil 13 LiseGo ana sayfa görüntüsü	38
Şekil 14 Vitaminogretmen.com ana sayfa ekran görüntüsü	39
Şekil 15 Okulistik.com ana sayfa ekran görüntüsü	40
Şekil 16 Okulistik.com sınıf seviyeleri ekran görüntüsü.....	41
Şekil 17 Eğitimhane dosya ve forum konularının yer aldığı sayfa görüntüsü.....	42
Şekil 18 Eğitimhane.com dosya mönüsü ana sayfa ekran görüntüsü.....	43
Şekil 19 Turkcedersi.gen.tr ana sayfa ekran görüntüsü.....	44
Şekil 20 Turkcedersi.gen.tr forum alanı ekran görüntüsü	45

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problemi, amacı, önemi, sınırlılıkları hakkında bilgi verilmiştir.

1.1. Problem

Son yıllarda bilişim teknolojilerinde görülen hızlı değişimlerden günümüzdeki toplumların bütün sistemleri etkilenmiş ve teknoloji hayatın önemli bir ögesi haline gelmiştir (Göktaş, 2004). Bu değişimlerden etkilenen sistemlerden birisi de şüphesiz eğitim sistemidir. Eğitim sistemleri yeni duruma ayak uydurabilmek için farklı yaklaşımlar geliştirmek zorundadır. Bu yenilik gereksinimini karşılamada teknoloji çok önemli bir göreve sahiptir (Knapp ve Glenn, 1996).

Saetler (1968), teknolojinin tanımını şöyle yapmaktadır: Teknoloji (Latince dokumak veya oluşturmak anlamına gelen "texere" eyleminden türemiştir) birçoğunun düşündüğü gibi "makine kullanmak" değil, bilimsel bilgiyi kullanan bir pratik sanattır. Pratik sanat terimini Fransız sosyolog olan Ellul (1968) "teknik" kavramını tanımlarken kullanmıştır. Ellul, makinenin mutlak tekniğin bir sonucu olmadığına, onun sınırlı bir kısmını temsil ettiğine ve makinenin öğretimsel uygulamalarının teknik ile mümkün kılındığına inanır. Sonuç olarak davranış bilimi ile öğretim teknolojileri arasındaki ilişki, fiziki bilimler ile mühendislik teknolojisi veya biyoloji ile sağlık teknolojisi arasındaki ilişkiye paraleldir (Saetler, 1968). Bir başka ifadeyle teknoloji somut ve deneysel anlamda temel olarak, örgütlü bir hiyerarşi aracılığıyla, teknik açıdan yeterli küçük bir grubun diğer gruplar (insanlar, olaylar ve makineler, vb.) üzerinde denetim kurmasıdır (McDermott, 1981).

Simon (1983), teknolojiyi insanın bilim aracılığıyla doğaya üstünlük sağlamak için tasarlanmış olduğu rasyonel bir disiplin olarak ifade etmiştir. Yalın'a (2002) göre teknoloji, bilimsel çalışmalar neticesinde erişilen sistematik bilginin başka alanlara uygulanmasıdır. Teknoloji genellikle araç-gereç ve makineler olarak tanımlanır ama aynı zamanda bir sorunu çözmek, bir hedefe ulaşmak ya da belirli bir işlevi veya işlevler takımını gerçekleştirmek için kullanılan araçlar, teknikler, sistemler ve organizasyon yöntemleri içerir. Ayrıca teknoloji insan türünün yönetme, kontrol etme ve doğal ortamlara uyum sağlama ya da daha fazla verimlilik ve kazanç sağlama için mevcut imkânları iyileştirme yeteneğini önemli ölçüde etkiler (Perrin, 2012). Benzer olarak Uysal ve Gazibey (2010), teknolojiyi “bilimle elde edilen bilginin uygulamaya dönüştürülmesi sürecinde kullanılan bir köprü” olarak tanımlar. Tor ve Erden (2004) ise teknolojiyi insanların var olan araç-gereçleri kullanarak yaşamlarını kolaylaştırmak adına yeni ürünler elde etmesi olarak tanımlamıştır. Türk Dil Kurumu (2015) da teknolojiyi “bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri, bunların kullanım biçimlerini kapsayan uygulama bilgisi, uygulayım bilimi” olarak ifade edilmektedir.

Yapılan teknoloji tanımlarında, teknoloji insan yaşamının önemli bir bileşeni olarak ifade edilmektedir. Bu nedenle asıl sorun teknolojiyi kullanmak ya da kullanmamak değil, teknolojinin insan faaliyetlerinde nasıl bir yere sahip olduğudur (Gentry, 1995). Simon (1969), teknolojiyi insanın kendi (yapay) iç dünyasıyla dış ortam (doğal) arasında bir bağlantı olarak görmektedir. Pamuk ve diğerlerine (2013) göre yaşamın kaçınılmaz bir ögesi olan teknoloji, sağladığı olanaklar ile insanların hayatını kolaylaştırmaktadır.

Eğitim de yaşamın diğer tüm alanları gibi teknolojiden etkilenmiştir. Günümüzde etkili bir eğitimin, uygulayarak ve yaşayarak gerçekleştirilmesi gereksinimi, teknoloji ve eğitim arasındaki bağı güçlendirmektedir (Demircioğlu, 2012). Teknolojinin hayatımıza girmesinden bu yana gerçekleşen radikal değişikliklerden eğitim sisteminin etkilenmemesi olanaksızdır (İpçioğlu, 1997).

Eğitimi etkileyen teknolojik gelişmeler geçmişten günümüze doğru incelendiğinde; alfabenin insanoğlu için bilgiyi ifade etme, kaydetme ve korumaya yarayan bir entelektüel araç olduğu ifade edilmiştir. Kâğıdın icadı ve yazma araçlarının geliştirilmesi ile alfabetik semboller kullanılarak bilgiyi kaydetme süreci daha kolay hale

gelmiştir. Kitap yumuşak veya kalın bir kapak içinde, birçok sayfadan oluşan, farklı şekillerde tasarlanabilen, içindeki bilgiyi dizisel sunan bir araç olarak ifade edilebilir. Kısaca kitap, mekanik açıdan bakıldığında TV ve bilgisayar gibi, esas içeriğinden farklı bir yapıda görülebilir. Gutenberg’in matbaayı keşfi ile kitap toplumun rahatça erişebildiği bir kaynak olmuştur. Karatahta öğretmen ve öğrencilerin aynı anda aynı değişkeni incelemek için sınıfta kullanılan ilk ortak iletişim cihazıdır. (Knezevich ve Eye, 1970).

Engler’e göre teknoloji eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır. Engler bu durumu şöyle ifade eder: “Eğitim öğrenciler, öğretmenler ve çalıştıkları ortam arasındaki bir iletişim ağı olarak görüldüğünde, öğretim teknolojisinin bu ilişkiyi tanımlamadaki büyük rolü anlaşılabilir” (Engler, 1972).

Heinich ise teknolojinin eğitim üzerindeki etkisinden bahsederken Peter Drucker’ın bir makalesinde söylediklerine dikkat çekmiştir. Heinich’e göre Drucker’ın bu makaledeki görüşleri yanlış anlaşılmıştır. Bu görüşler özetle şu şekildedir: “Öğrenme ve öğretme, bilginin ulaşılmasındaki yeni gelişmelerden insan hayatındaki diğer alanlardan daha fazla etkilenecektir. Şu anda mevcut öğrenmedeki eskiye dönük becerilere karşın, öğrenmedeki hızlı artışı sağlayacak yeni bir yaklaşım, yeni bir metot ve yeni materyallere; bunlara ek olarak öğretmenlere etkin çaba ve becerilerini çok yönde geliştirecek metotlara ihtiyaç vardır. Öğretmede sadece günümüzdeki geleneksel materyallerle değil, şu anda henüz geliştirilmemiş zamanla geliştirilecek materyallerle insanları performansları üzerinde başarılı kılacaktır.- ifadesini kullanmıştır. Birçok eğitimci Drucker’dan bu alıntıları okuduktan sonra onun düşüncelerine katıldığını belirtir ve sınıf ortamındaki öğretme etkinliğinin artışı talep ettiğini varsayar. Ancak onun anlatmak istediği, öğretim teknolojilerinin kullanılmasıyla sıradan birinin üstün başarı gösterebileceğidir (Heinich, 1970).

Eğitim sürecinde teknoloji, sisteme yardımcı olma ve etkileşim kurma görevi görür. Bu nedenle teknoloji ilerledikçe teknolojinin amaca uygun olarak kullanılması durumu da ön plana çıkmaktadır (Kahraman, 2013). Tosun’a (2006) göre eğitim ve öğretimin etkili ve verimli bir şekilde sürdürülebilmesi için teknolojinin eğitimde kullanımı zorunlu hale gelmektedir. Teknoloji ve eğitim birbirinden farklı terimler olsa da öğrenme ve öğretim sürecinin niteliğini yükseltmek için bir arada kullanılmaktadır (Rıza, 1997).

Eğitim sistemleri son yıllarda teknoloji bakımından sürekli bir gelişim gösterme ve teknolojinin eğitimde kullanımını yaygınlaştırma eğilimindedir. İlerleyen teknolojinin günümüzde eğitim alanında karşılaşılan problemlere çözüm bulma yetkinliği, eğitimde teknolojik gelişmenin en önemli sebebi olabilir (Alkan, 2005).

Akkoyunlu (1998) teknolojinin eğitim sürecinde kullanılmasının faydalarını aşağıdaki gibi sıralamıştır:

Teknoloji;

- Öğrenmenin niteliğini arttırır,
- Öğrencilerin ve öğretmenlerin hedefe ulaşmak için harcadıkları zamanı azaltır,
- Öğretmenin etkinliğini arttırır,
- Niteliğini düşürmeden eğitimin maliyetini düşürür,
- Öğrenmeyi, öğrenme ortamında etkin kılar.

Eğitimciler eğitim-öğretim ortamlarını tasarlarken teknolojinin kültürle, organizasyonla, makineyle, teknik operasyonla ve teknik yapı ile olan ilişkisini iyi bir şekilde yorumlamalıdır. İşman'a (2005) göre gün geçtikçe eğitimciler teknolojiden öğretim ortamlarında daha etkili olarak faydalanmaktadırlar. Bu durum bizi eğitim teknolojisi kavramı ile karşı karşıya getirmiştir.

National Academy of Engineering's Instructional Technology Committee on Education (Mühendislik Eğitimi Teknolojisi Ulusal Akademik Komitesi), eğitim teknolojisinin tanımını şöyle yapmaktadır: “eğitim teknolojisi öğretme ve öğrenme biliminin gerçek sınıf ortamına uygulaması ile elde edilen bilgi kaynağıdır. Bu aşamada geliştirilen araç ve yöntemlerin görevi de bu uygulamaya destek olmaktır” (Dieuzeide, 1971). Eğitim teknolojisi, Cleary ve diğerleri (1976) tarafından öğretim ilkeleri uygulamalarında kullanılan tüm yöntem ve teknikler dizisi olarak tanımlanmaktadır.

Eğitim teknolojisi "öğrenmenin tüm yönleriyle ilgili problemlerin tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve bu problemler için farklı çözümler üretilmesi aşamalarında insanları, yöntemleri, düşünceleri, araçları ve örgütsel fikirleri içeren karmaşık ve bütünsel bir süreçtir" (AECT Task Force, 1977). Alkan'a (1998) göre eğitim teknolojisi “genelde eğitime, özelde öğrenme durumuna egemen olabilmek için

ilgili bilgi ve becerilerin işe koşulmasıyla öğrenme ya da eğitim süreçlerinin işlevsel olarak yapılandırılmasıdır.” Şimşek (2002) ise eğitim teknolojisini, “insanın bildiklerini başkalarına nasıl öğreteceğini kendi kendine sormasıyla ortaya çıkan ve kalıcı bilgi vermek amacıyla öğrenme öğretme sürecindeki belirli yöntemleri uygulayarak, yararlandığı araç ve gereçleri en etkin bir biçimde kullanılmasını amaçlayan bir bilim dalıdır” şeklinde tanımlamaktadır.

Her geçen gün hızla gelişen teknolojiden yaşamımız da büyük ölçüde etkilenmiştir. Bu etkilerden biri de günümüzde bireylerde kendi uzmanlık alanlarına ek olarak teknolojiyi üst seviyede ve etkili olarak kullanabilme özelliği aranmasıdır. Bunun sonucunda da eğitim kurumlarında teknoloji eğitimi daha da önem kazanmıştır. Altıngöz (2008) eğitim alanında kullanılan teknolojileri gelişimlerine göre aşağıdaki gibi sıralamıştır:

- Kara tahta – tebeşir
- Kitap – defter kalem
- Matbaa
- Maket
- Film, resim, slayt
- Radyo, televizyon, video
- Bilgisayarlar
- Otomasyon sistemleri
- Ağ sistemleri
- Telekomünikasyon

Öğretmenler derslerinde olabildiğince çeşitli teknolojik araç ve gereç kullanarak öğrenme ve öğretme sürecinin verimliliğini artırabilirler. Aksoy (2005)’a göre eğitimde kullanılan bilişim teknolojileri araçları şunlardır:

- Yazı tahtası,
- Kalem, kağıt, boya, daktilo,
- Ses kaydedici cihaz,

- Görüntü kaydedici, video vb.
- Teyp,
- Telefon,
- Yazılı mesaj olarak e-posta,
- Kütüphane,
- İnternet, gazete, TV

Bunların dışında etkileşimli tahta ve tablet bilgisayarlar FATİH projesi kapsamında yaygın olarak kullanılmakla birlikte elektronik küpler, test okuma cihazları, kameralar ve dijital kitap okuyucular da kullanılmaktadır.

Yeni teknolojilerin gelişiminden öğrenciler, öğretmenler ve öğrenme ortamları etkilenmektedir (Tor ve Erden, 2004). Teknoloji destekli eğitim ile eğitim kurumlarında yeni teknolojik araçlar kullanılarak yeni öğrenme-öğretme ortamları hazırlanmaktadır. Bu ortamlarda teknolojik araçları kullanan öğrenciler bilgiye kendileri ulaşabilmekte, bireysel hızda öğrenme gerçekleştirebilmekte, bilgileri tekrar edebilmekte, keşfetmeyi ve sorgulamayı öğrenmektedirler. Bu şekilde öğrenci öğrenme konusunda daha istekli hale gelmektedir (Topaloğlu, 2008).

Öte yandan eğitimin en temel bileşenlerinden biri olarak öğretmenlerin eğitimde teknolojiiden yararlanmamaları ve eğitimdeki gelişmelerden habersiz olmaları öğretmenin etkinliğini ve eğitimin niteliğini düşürmektedir (Haddad ve Jurich, 2002). Oysa günümüzde endüstri alanında teknolojiyi kullanabilen bireyler yetiştirilmesi beklenmektedir. Eğitim sistemi de aynı işlevi öğretmenlerden beklemektedir. Bu beklenti sadece teknoloji kullanımını öğretmeyi değil onları aynı zamanda öğretim etkinliklerinde kullanmayı da kapsamaktadır (Akpınar, 2003). Yaygın kullanıma sahip internet öğretmen öğrenci ve velilerin hayatlarında önemli bir yere sahiptir.

Günümüzde eğitim-öğretim ortamlarını etkileyen yeni teknolojilerden biri internettir. En temel tanımıyla internet, dünya çapında bilgisayarların birbiri ile bağlandığı ağ olarak tanımlanabilir (Aksu ve İrgil, 2003; akt: Ertürk, 2007). İnternet, aynı ya da farklı yerlerdeki birey ve grupların bilgisayarlar yoluyla bağlanarak metin, veri, ses ve grafik gibi öğeleri paylaştıkları elektronik ortamlardır (Akpınar, 2005; akt: Avşar,

2012). Dolayısıyla internetin en önemli özelliklerinden biri iletişim kurmaya olanak sağlamasıdır. Karahan ve İzci'ye (2005) göre farklı yerlerdeki insanlar birlikte proje hazırlayabilir, görüşlerini paylaşabilirler. İşman ve arkadaşları da (2002), internetin eğitim amaçlı kullanımlarını açıklarken öğrencilerin e-posta yoluyla öğretmenleri ve arkadaşları ile haberleşebildiğini, dosya ve fikir paylaşımı yapabildiğini ifade etmiştir.

20. yüzyılın sonlarında hızla gelişen yazılı, sesli ve görüntülü iletişim-etkileşim olanağı veren internet, dünya çapında da hızla yayılması, internet aracılığıyla eğitim kavramının ortaya çıkmasını sağlamıştır (Odabaşı ve diğerleri, 2005). İnternet ile yapılan yeni eğitim uygulamalarından bazıları, öğrenenin istediği zaman istediği yerden bilgiye ulaşmasını mümkün hale getirmiştir (Yiğit, Yıldırım, ve Özden, 2000). Ayrıca giderek gelişen internet teknolojileri okulların yapısında da değişiklikler meydana getirmiş ve bu değişimden hem öğrenciler hem de öğretmenler etkilenmiştir (Yalın, 2008). İnternette eğitimde etkin bir şekilde yararlanılması konusunda öğretmenlerin önemli bir görevi bulunmaktadır (Kocasaraç, 2003).

Öğretmenlerin çoğu derslerinde kullanmak amacıyla çevrimiçi ders materyalleri hazırlamaktadır (Yalın, 2008). Eğitim kurumlarında değişimin gerçekleştirilebilmesi için ilk olarak öğretmenlerin değişimi kabul edip, teknolojideki gelişmeleri yakından izlemeleri gerekmektedir (Çelik ve Bindak, 2005).

Günümüzde Web destekli eğitim ortamları için internetin ve bilgisayar teknolojilerinin olanaklarından yararlanılarak eğitsel yönden nitelikli dersler hazırlanmaktadır. Cüez (2006) web destekli öğrenme ortamını “öğrencilerin bir konu veya derslerle ilgili öğrenmelerini daha üst seviyelere çekebilmede diğer öğretim yöntem ve tekniklerin yetersiz kaldığı durumlarda öğrenme-öğretme sürecini desteklemek amacıyla, bilgisayar teknolojisinin donanımsal ve yazılımsal yetenekleri ile birlikte bilgi ağları kullanılarak farklı bilgi ortamlarında bulunan bilgilerin paylaşımında eş zamanlı veya eş zamansız öğrenme sağlamak” olarak tanımlamaktadır. İnternet aracılığıyla yapılan etkinliklerin öğrenciler, öğretmenler ve kurumlar açısından kullanışlı olduğu belirtilmekte (Khan, 1997), internet aracılığıyla iletişim sağlanmakta, ödev gönderilmekte, materyal hazırlanmakta, rehberlik ve danışma hizmeti sağlanmaktadır (McCormack ve Colin, 1998). Aynı zamanda İnternet ile öğretim, merkezi bir noktadan derslerin hazırlanması ve yeniliklere göre güncellenmesine olanak sağlamaktadır

(Driscoll, 1998). Çoklu ortam öğelerini (metin, ses, video, grafik, animasyon vb.) bir araya getirerek etkin ve verimli bir öğrenme ortamı sunmaktadır (Khan, 1997).

İşman'a (2005) göre web destekli eğitim eşzamanlı ve eş zamansız iletişim olanakları ile etkili ve verimli bir etkileşim ortamı oluşturur. Öğrenci kontrollü bir sistemdir (Hannum, 2001; akt: Ece, 2004). Her öğrenciye düzeyine ve öğrenme hızına uygun bireysel öğrenme imkânı sağlar. Öğrencilerin çevrimiçi olarak değerlendirilmelerine fırsat verir (Ece, 2004). Web destekli eğitimin yukarıda belirtilen olumlu özellikleri dikkate alındığında yapılan çalışmalar da bunu destekler niteliktedir. (Karabatak ve Varol, 2002; Özdil ve Çelik, 2000; Varol, 2001; Çabuk ve Erdoğan, 2001; Gürbüz, Kaptan ve Buldu, 2001):

- Eğitim, zamana ve mekâna bağlı olmadığından dolayı, sınırsız ve süresiz bir eğitim olanağı sağlar.
- Seyahat ve barınma harcamaları ile seyahat anında meydana gelen üretim zayıflığının engelleyerek öğrenmenin maliyetini azaltır
- Bilgiler kolayca düzenlenebildiğinden devamlı bir şekilde güncel bilgiler sunulabilir.
- Sadece metin tipinde bir sunumdan öte aktarıma ses, renk, etkileşim, animasyon vb. eklenebilmekte, böylece bilgilerin kalıcılığı artırılabilir.
- Öğrencilerin düşünme becerisini geliştirmektedir.
- İşbirlikçi öğrenmeyi yaygınlaştırır.
- Anlaşılması zor konuların düzenli tekrar edilmesine olanak sağlar.
- Öğrenmeyi bireyselleştirerek, kişide öğrenme yükümlülüğü ve yaratıcı fikirlerin oluşmasına imkân verir.
- Geleneksel sınıf ortamında soru sormaktan ve katılım yapmaktan kaçınan bireylerin, dijital ortamda kendilerine güvenmelerini sağlar.
- Bireysel katılıma ve etkileşime dayalı olduğundan bireyin ilgi artışı sağlanabilir.
- Esnek ve tarafsız ölçme-değerlendirme olanağı sunar.
- Eğitim, bilgi teknolojilerine bağlı olarak gerçekleştirilir.

- İletişim ve ulaştırma vb. alanlarında görülen altyapı, kültürel ve toplumsal düzey farklılıklar nedeniyle eğitim sürecini demokratikleştirir.
- Öğrencilerin bilgisayar, bilgisayar teknolojilerini ve internet kullanma becerilerini geliştirir.
- Öğreticilerin diledikleri yerde öğretim materyali geliştirebilmelerine ve web ortamına transfer etmelerine fırsat verir.
- Gerçek sınıf ortamının aynısı olan sanal sınıflar oluşturulabilir.
- Sunum, ortam, öğrenci, öğretici ve diğer çevre şartlarına bağlı olmadığı için, öğretimsel tutarlık gösterir.
- Bilgiye kaynağından erişme olanağı sunar ve geleneksel eğitimin sağladığı kaynaklardan daha fazlasını sağlayabilir.

Ancak Web destekli eğitimin de birtakım sınırlılıkları bulunmaktadır (Pehlivan, 2006; Stoyanov, Mustakerov ve Borissova, 2006):

- Bağlantı hızına bağlı olması
- Eğitimsel programların statikliği
- Eğitim yazılımı geliştirmenin maliyetinin fazla olması
- Bazı öğrenmelerin öğretmen olmadan gerçekleşmesinin mümkün olmaması
- Temel bilgisayar becerilerini zorunlu kılması
- Bilgisayar teknolojisinin pahalı olması
- Yüz yüze etkileşimin kısıtlı olması
- Teknolojide görülen hızlı değişimler sebebiyle meydana gelebilen problemler

Alan yazında yapılan çalışmalar incelendiğinde web destekli öğrenme ortamlarının farklı öğrenci özelliklerini dikkate almada iyi bir ortam olduğu (Carasquel ve diğerleri, 1998); öğrencilerin kavrama düzeylerine katkıda bulunduğu (Linn ve diğerleri, 1998); web destekli öğrenme ortamındaki öğrencilerin başarılarının daha yüksek olduğu (Uzunboylu, 2002); web destekli eğitimin öğrenci beklentilerine cevap verdiği ancak geleneksel eğitim ortamına göre daha zorlayıcı olduğu (Leonard ve Guha, 2001); öğrencilerin bilgisayar kullanma becerilerini artırdığı ancak öğrenci ve öğretmen

etkileşiminin eksikliği ve dersin hızı nedeniyle öğrenmede zorlukların yaşandığı görülmüştür.

Web destekli eğitimde son yıllarda karşımıza çıkan yeniliklerden biri de e-öğrenmedir. Yeni nesil öğrenme yöntemi olarak e-öğrenme, öğretim içeriği ve öğrenme edinimlerinin internet üzerinden ya da çevrimdışı olarak öğrenciye sağlandığı bireysel gelişim sistemidir (Emir, 2006).

Animasyon ve grafik öğeleri, ses, video gibi görsel ve işitsel biçimde bulunabileceği gibi metin biçiminde de bulunabilen öğretim materyallerinin, öğrenene TV, mobil iletişim araçları ve kişisel bilgisayarlar aracılığıyla internet üzerinden ya da çevrimdışı olarak sunulması sürecine çevrimiçi öğrenme ya da e-öğrenme denir (Emir, 2006).

Rosenberg ise (2001) e-öğrenmeyi, bilginin iletimini ve verimliliğini arttırmak amacıyla internet teknolojisini kullanarak anlık düzeltme ve dağıtım olanağı sunan ağ tabanlı bir fenomen olarak tanımlamaktadır. Bir başka ifade ile e-öğrenme, öğrenme deneyimleri oluşturmak için bilgi ve bilgisayar teknolojilerinin kullanılmasıdır. E-öğrenme yardımıyla öğrenenler zaman ve mekandan bağımsız bir şekilde öğrenmeyi gerçekleştirebilirler. (Horton, 2006)

E-öğrenme, Henderson (2003) tarafından, çoğunlukla internet teknolojisinin kullanıldığı bir uzaktan öğrenme şekli olarak tanımlanmaktadır. Gülbahar'a (2012) göre e-öğrenme, multimedia uygulamalarıyla etkileşim sağlanarak öğretimsel faaliyetlerin elektronik ortamlarda gerçekleştirilmesi ve internet teknolojileri aracılığıyla bilgi ve becerilerin zaman ve mekana bağlı olmaksızın transfer edilmesidir.

Alan yazın incelendiğinde e- öğrenme ile gerçekleştirilen öğrenme ortamında başarının arttığı (Kutu ve Sözbilir, 2012; Kennedy-Clark, 2011; Iqbal, Kankaanranta, Neittaanmaki, 2010; Walker, 2009; Lee, 2009), motivasyonun olumlu yönde değiştiği (Huang, Rauch ve Liaw, 2010; Lim, 2008; Holmberg ve Huvila, 2008), anlamlı ve kalıcı öğrenmenin pozitif yönde etkilendiği (Keskitalo, Pyykko ve Ruokamo, 2011; Huang, Rauch ve Liaw, 2010); sosyal etkileşimin arttığı (Dittmer, 2010; Lucia, Francese, Passero ve Tortora, 2009; Mansour, Bennett ve Rude-Parkins, 2009) görülmektedir.

Gülbahar'a (2012) göre çeşitli ölçek ve kapsam tanımlarına göre E-öğrenme sürecinde çok sayıda ürün kullanılır. E-öğrenmede kullanılan başlıca teknolojiler aşağıdaki gibidir:

- E-Kitap, E-Rehber, E-Dergi
- Radyo ve Televizyon Desteği
- Çoklu Ortam (Görsel-İşitsel) Uygulamaları
- Akışkan Ses
- Akışkan Video
- İtme Teknolojileri ve Veri Kanalları
- Hızlı İletim Sistemi
- Sesli ve Görüntülü Sohbet/Konferans
- Beyaz tahta
- Sanal Sınıf Uygulamaları

E-öğrenme ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında bu konuda çok fazla sınıflandırma yapıldığı görülmektedir. E-öğrenmenin en temel üç bölümü içerik, teknoloji ve servislerdir. (Hall, 2000; Ruttenbur ve Spickler, 2000; Urdan ve Weggen, 2000).

İçerik: Eğitim programında en kritik role sahip olan içerik evde ya da içerik geliştirme konusunda çalışmalar yapan kurum/kurumlar vasıtasıyla hazırlanabilir. Bu aşamada programının başarılı olabilmesi açısından öğrenenin eğitim ihtiyaçları, iş tecrübeleri, kültürel altyapısı, eğitim bilgileri ve fiziksel bilgiler gibi özelliklerinin belirlenmesine ihtiyaç duyulur.

Teknoloji: E-öğrenme ile ilişkili olan teknolojik araç ve ortamları kapsar. E-öğrenme teknolojileri aşağıdaki gibi dört temel basamakta değerlendirilebilir (Ruttenbur ve Spickler, 2000; akt: Dikbaş, 2006):

Öğrenme yönetim sistemleri: İçerisinde bulunan farklı araç ve özellikler sayesinde öğrenme ve öğretim süreçlerinin, çevrimiçi ortamlarda uygulanmasına olanak sağlar (Özgür, 2015).

İçerik hazırlama aracı: Kullanıcıya kendi içeriğini oluşturma olanağı sağlar.

Dağıtım aracı: Kullanıcılara, E-öğrenme içeriklerine ve hizmetlerine erişebilmeleri için özelleştirilmiş bir teknoloji tabanlı ara yüz sunar.

İşbirliği aracı: Öğrenciler ve eğitmenler arasında internet üzerinden gerçek zamanlı etkileşim sağlar.

Servisler: E-öğrenme ile ilgili herhangi bir öğrenme servisini kapsayan e-öğrenme bölümüdür. Servis sağlayıcılar öğrenme ile ilgili çeşitli hizmetler sunar. Bu hizmetler üç gruba ayrılmaktadır (Urdan ve Weggen, 2000).

Portallar: Farklı kaynaklardan bir araya getirdiği, barındırdığı ve dışarıya açtığı öğrenme içeriği sayesinde portallar, sağladığı öğrenim ve eğitim faaliyetini pekiştirirler.

Öğrenme servisi sağlayıcıları: Öğrenme ve içerik yönetim hizmetleri, eğitim dağıtım yazılımı ve diğer farklı iş modelleri yoluyla barındırılan ya da kiralanan kolaylaştırıcı teknolojileri kapsar. Öğrenme servisi sağlayıcıları ayrıca değerlendirme ve deneme hizmetleri, belgelendirme ve lisans verilmesi, çevrimiçi ders ve danışmanlık hizmetleri, İnternet Tabanlı işbirliği hizmetleri ve medya üretim ve dağıtım hizmetleri sunan sağlayıcıları içermektedir.

Diğer uzman servisler: Sözleşmeli içerik geliştiricileri, danışmanları, web entegratörleri ve sunucuları, ağ ve bilgi teknolojileri hizmet sağlayıcılarını içerir.

Yeni teknolojiler ile internetin sağladığı en güncel uygulamalardan birisi portallardır (Aytaç, 2006, akt: Yabaş, 2011). Yanosky'e (2000) göre portal bağlantı, içerik, ticaret ve topluluk bileşenlerinden oluşur. Portal, kullanıcıların ortak olarak ihtiyaç duyduğu içeriğin bu kullanıcılar tarafından konumlandırıldığı bir merkez ya da ağ erişim noktasıdır (Strauss, 2000). Bir başka ifadeyle portal kişiselleştirilmiş bilgi, içerik ve hizmetler topluluğudur (Pickett ve Hamre, 2002).

Portal teknolojisi bünyesindeki bilgiye erişilmesini ve bu bilginin paylaşılmasını sağlayan çevrimiçi bir araç görevi gördüğü gibi, portal hizmetinden faydalanan farklı

kurumların ihtiyacına göre içerdği bilginin kaynağına erişmek için de bir köprü görevi yapar (Norman, 2003). Santa'ya (2004) göre portal; işbirliğine, üstün yöntemlerin paylaşılmasını etkin kılmaya, akademik kurumların; hizmet, müfredat ve eğitimlere erişmesini sağlayacak standartların sunulduğu merkezi bir erişim noktasıdır. Portallar gerekli ve kullanışlı olan bilgiyi özenle filtreleyerek ve organize ederek tasarlanmıştır. Dolayısıyla kullanıcılarının ilgi alanlarına göre içerisinde rahatlıkla gezinmelerine olanak sağlar.

İnternetin tüm eğitim kurumlarında yaygın olarak kullanılmasıyla internet destekli eğitim gerçekleştiren portalların sayısında gün geçtikçe artış yaşanmaktadır. Bu durum eğitimde niteliği artırmak hedefini taşıyan eğitsel portallar kavramını ortaya çıkarmaktadır.

Eğitsel portallarda en az bir konuda alıştırma-test etkinlikleri, eğitsel etkinlikler, deney olanakları ve kullanıcılara özgü farklı etkinlikler yer alır, kişilerin ve çevrelerin gereksinimlerine göre güncellenebilir (Eğitim Teknolojileri Terimleri Sözlüğü, 2004). Eğitim sürecinde karşılaşılan problemlere farklı çözümler sunması ve farklı eğitim ortamı seçenekleriyle eğitimde niteliği yükseltmesi bakımından eğitsel portallar önem taşımaktadır (Aytaç, 2006).

Portalların eğitimde kullanılmasıyla öğrenene ve eğitim sürecine sağladığı yararlar aşağıdaki gibidir (Şahin, 2012):

- Kullanıcılara farklı eğitim tercihleri sunarak kitle eğitimini kolaylaştırır. Böylece eğitimde maliyeti azaltır, niteliği artırır (Karataş, 2008; Kaya, Erden, Çakır ve Bağırsakçı, 2004; Tor ve Erden, 2004).
- Zaman ve mekandan bağımsız olarak çeşitli türde kaynaklara erişebilme fırsatı verir (Karataş, 2008; Kaya, Erden, Çakır ve Bağırsakçı, 2004; Tor ve Erden, 2004; Varol, 2001).
- Bilgiye ulaşımın birinci kaynaktan sağlanmasıyla daha etkili ve verimli bir eğitim ortamı fırsatı tanır (Karataş, 2008).
- Eğitim kişiselleştirilerek kişiye öğrenme yükümlülüğü kazandırır (Karataş, 2008; Kaya, Erden, Çakır ve Bağırsakçı, 2004; Varol, 2001).

- Farklı hızlardaki öğrenme ihtiyaçlarına cevap verebilir (Akpınar, 2005).
- Çoklu ortam olanaklarıyla duysal bir öğrenme mekanizması olabilir (Akpınar, 2005).
- Öğrenenlerin performans değerlendirmelerine hızlı geribildirim ve düzeltme verebilir ve eşit şartlarda başarının değerlendirilmesine olanak sağlar (Karataş, 2008; Kaya, Erden, Çakır ve Bağırsakçı, 2004; Tor ve Erden, 2004; Varol, 2001).
- Uzman ile birlikte çalışabilme olanağı sağlar (Akpınar, 2005).
- Öğrencilerin ders materyali kullanımını sağlar (Aşkar ve Altun, 2006).
- Derse destek olan ek kaynakların içeriğini hızla günceller (Akpınar, 2005).
- Geleneksel öğrenme ortamına göre daha hızlı öğrenme olanağı sağlar (Çabuk ve Erdoğan, 2001).
- Öğretmenlerin ders içeriği geliştirmede ve ders esnasında internette yer alan içerikten yararlanmalarına olanak sağlar (Aşkar ve Altun, 2006).
- Takım çalışmasını mümkün kılar (Stacey, 1998).
- Öğrenenlerin ders öncesinde güdülenmelerini ya da dersten sonra konuyu pekiştirmelerini sağlar.
- Farklı öğrenme süreçlerine olanak sağlayarak öğrenmede çeşitliliğe katkıda bulunur (Kaya, Erden, Çakır ve Bağırsakçı, 2004).

Öğrenciler tarafından eğitsel portalların tasarımı ve kullanılabilirliğinin değerlendirildiği bir çalışmada Taverna (2003), renk ve kontrast özellikleri bakımından portalların zayıf bulunduğu sonucunu elde etmiştir. Görsel tasarım ve kullanıcılara yönelik hizmetlerin değerlendirilmesi amacıyla Dursun (2004) tarafından yürütülen başka bir çalışmada incelenen eğitsel web-sitelerin görsel tasarım kriterlerini %55'lik bir oranda karşıladığı ortaya çıkmıştır.

Erişti ve arkadaşlarının (2010) yerli ve yabancı eğitsel portalları algı-odaklı tasarım ilkeleri açısından değerlendirdikleri bir çalışmada incelenen portallarda sayfa düzeni, renk, tipografi, görseller, animasyon ve grafikler, sayfa gezinimleri, içerik ve fonksiyonellik gibi tasarım ilkelerine uygunluk yönünden önemli eksiklikler olduğunu, portalların tasarım ilkelerine bağlı kalmadıklarını ortaya koymuşlardır. Ayrıca

değerlendirilen eğitsel portallarda görülen önemli farklılık animasyon ve grafik boyutu iken en fazla benzerliğin sayfa gezinimleri (navigasyon) ve arama boyutlarında olduğu görülmüştür. Eğitsel bir portalın kullanım kolaylığı, eğitsel uygunluk, motivasyonel tasarım ve görsel tasarım yönünden uygunluğuna göre ilköğretim seviyesindeki öğrencilerin görüşlerini almak amacıyla Gürol, Demirli ve Aktı (2010) tarafından yapılan bir çalışmada, ilgili portal kullanım kolaylığı ve motivasyonel tasarım yönünden daha uygun bulunmuştur.

Yiğit, Bütüner ve Dertlioğlu (2008) eğitsel web-sitelerin değerlendirilebilmesi amacıyla ölçek geliştirdikleri bir çalışmada eğitsel web-sitelerin olumlu ve olumsuz yönlerini değerlendirmenin önemini vurgulamıştır ve bu ölçekle tanımlanan kriterlere bağlı kalarak yüksek kaliteli web siteleri hazırlamada web-sitesi geliştirenlere yardımcı olacağını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin öğrencileri, sınıfları, okulları ve bireysel kullanımları için bir eğitsel portalı değerlendirmeleri amacıyla Kara'nın (2007) yaptığı çalışmada içerik, kullanım kolaylığı, estetik ve öğrenci katılımı boyutlarını değerlendirme kriteri olarak belirlemiştir. Öğretmenlerin en uygun eğitsel web-siteleri tercih etmelerinde yardımcı olması amacıyla Notar ve Wilson (2005) tarafından geliştirilen bir web-site değerlendirme ölçeğinde 'içerik', 'öğrenci katılımı', 'kullanım kolaylığı' ve 'tasarım' boyutları dikkate alınmıştır. Öte yandan eğitsel portalların öğretmenlerin gereksinimlerine ne ölçüde cevap verdiğini tespit etmek ve eğitsel yazılımların etkililiğini artırmak amacıyla Williams, Boone ve Kingsley (2004) yaptıkları bir araştırmada eğitimle ilgili tasarım konuları, program, materyal, maliyet ve özel ihtiyaçların karşılanması temalarını elde etmişlerdir. Boklaschuk ve Caisse (2001), çevrimiçi eğitsel kaynakları içerik ve teknik yönden inceleyerek görsel, erişilebilirlik, kullanışlılık gibi temel kriterlere ek olarak hedef kitle, güncellik, güvenilirlik, doğruluk, nesnellik, kapsam özelliklerini de değerlendirme kriteri olarak belirlemişlerdir.

Portalların eğitimde kullanılması öğrenenin derse yönelik başarı, ilgi, tutum artışında ve etkili düşünme becerilerinin gelişimine katkı sağlaması açısından önemli bir yere sahiptir (Alakoç, 2003). Yeşilyurt ve Kara (2007) eğitsel bir portalı kullanan öğrencilerin başarılarına, kavram yanılgıları ve biyoloji dersine yönelik tutumlarına etkisini inceledikleri araştırmada öğrencilerin başarı, kavram yanılgısı ve biyoloji dersine yönelik tutumlarında söz konusu portalın kullanımının olumlu katkıda bulunduğu görülmüştür. Mahmud ve diğerleri (2012) bir eğitsel portalı kullanan öğretmenlerin portal

bilgileri, portal kullanım becerileri, hazırbulunuşlukları ve tutumlarını inceledikleri araştırmanın sonucunda öğretmenlerin çoğunun ilgili eğitsel portala karşı olumlu tutum geliştirdiği, portala ilişkin bilgi düzeyi yüksek iken kullanım becerilerinin orta düzeyde olduğu görülmüştür. Portal kullanımında hazırbulunuşlukla ilgili olarak ise portalın öğretmen ve öğrenciler için yararlı olduğunu bilmelerine rağmen, sağladığı olanakların tamamını kullanma becerisinde eksik kaldıkları görülmüştür.

Baki, Karakuş ve Kösa (2008), eğitsel bir portal kullanarak yaptıkları öğretimle ilgili olarak öğretmen ve öğrencilerin görüşlerini almak amacıyla gerçekleştirdikleri bir çalışma sonucunda eğitsel portal kullanımına ilişkin öğretmen ve öğrencilerin bakış açılarının olumlu olduğu görülmüştür. Ayrıca öğretmen ve öğrenciler web destekli eğitim ile derslerini daha zevkli ve iletişime açık bir şekilde yürüttüklerini belirtmişlerdir. Öte yandan öğretmenlerin ve öğrencilerin eğitsel bir portalı kullanım sıklıkları ve kullanmama nedenlerini belirlemek amacıyla Şahin (2012) tarafından yapılan başka bir çalışmada ise öğretmen ve öğrencilerin yaklaşık olarak yarısının ilgili portalı hiç kullanmadığı belirlenmiştir. Öğrenciler eğitsel portalı kullanmama nedenleri olarak bilgisayar ve internete sahip olmamaları ile okul dışında portalın ücretli olmasını, öğretmenler ise alt yapının yetersiz olması, portala ihtiyaç duymamaları, portalın branşları ve görev yaptıkları sınıf seviyelerine uygun olmamasını ileri sürmüşlerdir. Keleş ve Türedi (2011), Bilgi Teknoloji sınıflarına yönelik Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin fikirlerini öğrenmek amacıyla yaptıkları çalışmada internet bağlantı hızının düşük olması sebebiyle eğitsel portalların kullanılmadığı sonucu elde edilmiştir.

Türkiye’de eğitsel portalların kullanımının MEB tarafından desteklenmesine rağmen henüz planlanan seviyede yaygınlaşamamıştır (Aytaç, 2006; Gür vd., 2010, Yabaş, 2011). Yapılan çalışmalara göz atıldığında bu durum net bir şekilde görülmektedir. Hatipoğlu (2006) Türkiye’deki öğretmenlerin bilgisayar kullanmayı ne kadar bildiklerini ve bir eğitsel portal hakkındaki beklenti ve düşüncelerini araştırdığı çalışmada öğretmenlerin çoğunun bilgisayar konusunda kendilerini kısmen yetkin hissettikleri ve söz konusu portalın farkında olmadıkları görülmüştür. Eğitsel bir portalın öğretmen adayları tarafından değerlendirilmesi amacıyla Akbulut ve Karakuş (2008)’un yaptıkları bir araştırmada katılımcılar portal ile ilgili olumlu görüş bildirirken; sınıf mevcudunun fazla, altyapının eksik ve önyargılı öğretmenlerin olduğu ortamlarda eğitsel portalların etkili bir şekilde kullanılmasının zor olduğu görüşünde olduklarını

belirtmişlerdir. Eğitsel bir portalın kullanışlılığı ve etkinliği üzerine öğrencilerinin algılarını tespit etmek amacıyla yaptıkları çalışmada Korkmaz ve Aygün (2010), öğrencilerin birçoğunun eğitsel portalın yararlı olduğunu düşündüğünü ancak kullanmadıklarını, portalı sık kullanan öğrencilerin az kullanan öğrencilere kıyasla portal hakkında daha olumlu bir algıya sahip oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Öğretmenlerin bir eğitsel portalı kullanma yaygınlığı, portaldan faydalanma biçimleri, portalın faydaları, eksiklikleri ve iyileştirilmesi için yapılması gerekenleri araştırmak amacıyla Cengiz (2010) tarafından yapılan bir çalışmada eğitsel portalın öğretmenler tarafından yaygın bir şekilde kullanılmadığı, öğretmenlerin eğitsel portalın konu anlatımını yetersiz buldukları için derste öğrencilerin dikkatini çekme ve konuları pekiştirme amacıyla portalı kullandıkları görülmüştür. Öğretmen adaylarının eğitsel bir yazılımı değerlendirmeleri amacıyla Korkmaz, Usta ve Güzeller (2009) yaptıkları bir çalışmada öğretmen adaylarının yazılım değerlendirme konusunda yeterli olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Öğretmen adayları bu durumu, müfredat programları konusunda yetersiz, eğitsel yazılımları değerlendirme konularında tecrübesiz ve eğitsel yazılımlarda olması gereken özellikler konusunda eksik bilgi sahibi olmaları ile açıklamışlardır.

Eğitsel amaçlı kullanılan portalların yaygınlaşmasıyla nitelikli olan kaynağın seçimi noktasında kullanıcılara yardımcı olabilecek değerlendirme kriterleri belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapılmalıdır. Yabaş ve Bozkurt (2011) yaptıkları bir araştırmada ilköğretim düzeyinde matematik öğretimi destekleyici portalları inceleyerek bu eğitsel portalların sahip olması gereken özellikleri belirlemişlerdir. Ayrıca öğretmenlerin öğretim sürecinde yardımcı bir görevi olduğunu düşündükleri eğitsel portalların kullanımının gerekliliği konusunda farkındalık sahibi oldukları görülmüştür. Öğretmen eğitmeni, öğretmen ve öğrencilerin matematik eğitimi içerikli bir portala ilişkin görüşlerini almak amacıyla Filiz, Arslan ve Coştu'nun (2008) yaptıkları bir araştırmada ilgili portalda eğitsel oyunlara da yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca araştırmada matematik eğitimi içerikli bir portalda bulunması gereken başlıca özellikler belirlenmiştir. Bu özellikler aşağıdaki gibidir (akt: Yabaş, 2011):

- Yazıların biçimi ve renk uyumu görsel tasarım açısından önemlidir.
- Menü teknik tasarım boyutunda dikkatli bir şekilde hazırlanmalıdır.

- Kullanışlılık ve içeriğe ulaşım yönünden hızlı olmalıdır.
- Forum ve sohbet ortamı yer almalıdır.
- İçeriğinde ilgili derslerde kullanılabilmesi için e-öğrenme materyalleri barındırmalıdır.

Yukarıda yapılan çalışmalarda da belirtildiği gibi günümüzde kullanılan eğitsel portalların çeşitli boyutlarda geliştirilmesi ve daha etkin kullanılması gerekmektedir. Örneğin; Erişti ve arkadaşlarının (2010), yaptığı çalışmada eğitsel portalların oluşturulmasında tasarım ilkelerine tam olarak bağlı kalınmadığı görülmüştür. Şahin (2012), yaptığı tez çalışmasında öğretmenlerin neredeyse yarısının bir eğitim portalını hiç kullanmadığını, portalı kullanan bazı öğretmenlerin ise portalın içeriğini yetersiz bulduğu sonucuna varmıştır. Eğitim portallarının giderek yaygınlaşması, öğretmenlerin dijital ortamlara uyum sağlaması zorunluluğunu ortaya çıkmasıyla, öğretmenlerden eğitsel portalların etkin kullanılması beklenmektedir. Bu noktada, eğitsel portalların öğretmenlerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte olması sağlanmalıdır. Bu çalışmada ise eğitsel portallar hakkında öğretmenlerin görüşleri ve beklentileri ayrıntıları ile incelenmiştir.

1.2. Amaç

Bu araştırmanın amacı eğitsel portalların özelliklerini belirlemek ve nitelikli bir portal özelliklerini tanımlamaktır. Bu amaç altında cevap aranacak alt amaçlar şunlardır:

- Öğretmenlerin en sık kullandıkları eğitsel portalların teknik açıdan ortak yapısı nelerdir?
- Öğretmenlerin en sık kullandıkları eğitsel portalların eğitsel özellikleri nasıldır?
- Eğitsel portalların teknik yapısı ile ilgili öğretmenlerin görüşleri nelerdir?
- Eğitsel portalların içerik ve pedagojik özellikleri ile ilgili öğretmen görüşleri nelerdir?

1.3. Önem

Bir toplumun gelişmesinde en büyük rolün öğretmenlerin olduğu söylenebilir. Çünkü öğretmenler bir toplumun geleceğini belirleyen bireyleri yani öğrencileri yetiştirenlerdir. Bu nedenle öğretmenler nitelikli bireyler yetiştirmek için kendi mesleki niteliklerini de artırmalı, çağın getirdiği yeni teknolojileri takip etmeli ve bu teknolojileri mesleki gelişimine yansıtabilmelidir. Günümüzde yeni teknolojilerin getirdiği uygulamalardan biri de eğitsel portallardır. Bahsedilen ortallar kullanıcılarının önem verdiği ve ihtiyaçlarını karşılayacak yeterlilikte bilgi ve imkânları aynı sahada sergilemektedir (Akpınar, 2005: 134, akt: Yabaş, 2011). Teknolojide meydana gelen gelişmeler eğitsel portallarda kullanılan yazılımları da önemli hale getirmektedir (Özdener ve Sayın, 2004, akt: Şahin, 2012). Yapılan araştırmalar öğretmenlerin doğru eğitsel yazılımı seçme konusunda sorun yaşadığını ortaya koymaktadır (Korkmaz, Usta ve Güzeller, 2009, akt: Şahin, 2012). Bu çalışma sonunda tanımlanacak nitelikli eğitsel portalın özellikleri, öğretmenlere seçme ve kullanma konusunda destek sağlaması ve konu ile ilgili alan-yazına katkı getirmesi beklenmektedir.

1.4. Sınırlılıklar

Bu araştırmadaki katılımcılar, iyi ve çok iyi düzeyde bilgisayar okuryazarı olmakla beraber, Türkiye'deki eğitsel portalları 1-15 yıl arasında deneyimlemiş, çoğunlukla Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji ve Sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır.

1.5. Tanımlar

E-öğrenme: Web destekli eğitimde son yıllarda karşımıza çıkan yeniliklerden biri de e-öğrenmedir. Yeni nesil öğrenme yöntemi olarak e-öğrenme, öğretim içeriği ve öğrenme edinimlerinin internet üzerinden ya da çevrimdışı olarak öğrenciye sağlandığı bireysel gelişim sistemidir (Emir, 2006).

Eğitsel portal: En az bir konuda alıştırma-test etkinlikleri, eğitsel etkinlikler, deney olanakları ve kullanıcılara özgü farklı etkinliklerin yer aldığı portallardır (Akpınar, 2005).

BÖLÜM 2

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırma grubu, veri toplama araçları ve verilerin toplanması, verilerin analizi ve yorumlanması hakkında bilgi verilmiştir.

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma kapsamında, nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilimden yararlanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2005) göre, olgu bilim çalışmalarında genellikle belli bir olguya ilişkin bireysel algıların veya perspektiflerin ortaya çıkarılması ve yorumlanması amaçlanır.

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmada nitelikli bir portal özelliklerini belirlemek için ulusal ve uluslararası alan yazından yararlanılmıştır. Elde edilen verilerin geçerlik sınanması için ise web temelli öğrenme, öğretim tasarımı ve sosyal medya konusunda çalışmış 5 alan uzmanı ile görüşülmüştür. Türkiye'de eğitsel portalları kullanan öğretmenlerden gönüllü olanlardan görüşler alınmıştır. Dolayısıyla çalışma grubunu bu görüşleri veren 45 öğretmen oluşturmaktadır. Öğretmenlerden kullandıkları eğitsel portalları değerlendirmesi istenmiş ve toplam yedi eğitsel portal hakkında değerlendirme yapılmıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Araştırmada öğretmenlerin bilgisayar okuryazarlık düzeylerini belirlemek amacıyla “Bilgisayar Okuryazarlık Anketi” uygulanmıştır. Bu anket sonucuna göre bilgisayar okuryazarlık düzeyleri “çok iyi” ve “iyi” olan öğretmenler çalışma grubuna alınmıştır. Ayrıca eğitsel portalların özellikleri ile ilgili görüşlerini almak için açık uçlu sorulardan oluşan görüşme formu ve rubrik (dereceli puanlama anahtarı) geliştirilmiştir.

2.3.1. Bilgisayar Okuryazarlık Ölçeği

Öğretmenlerin bilgisayar okuryazarlık düzeylerini belirlemek için Şahin (2005) tarafından geliştirilen çoktan seçmeli ve açık uçlu sorulardan oluşan anket kullanılmıştır. ECDL temel bilgi teknolojisi ve kişisel bilgisayar kullanım yeterliliği sertifika programına ait içeriği temel alan anket iki bölümden oluşmaktadır. Anketin ilk bölümünde demografik özelliklerle birlikte bilgisayar kullanıp kullanmadıkları, kullanıyorlarsa kullanım sıklıkları ve kullanım amaçları, bilgisayar ve internet kullanmayı öğrenme yöntemleri gibi sorular yer alırken; ikinci bölümde bilgisayar okuryazarlık düzeyini belirlemek amacıyla Temel terminolojiler, Kelim işlemcisi (Word) programı, Hesap çizelgesi (Excel) programı, Powerpoint programı ve bilgi ve iletişim konularında sorular yer almaktadır. Şahin (2005) tarafından anketin güvenilirliği Cronbach Alpha katsayısı kullanılarak .996 olarak, anketin alt başlıkları için iç tutarlık katsayısı ise; Bilgisayarları kullanmak ve dosyaları yönetmek alt başlığı için .979, Kelime işlemcisi (Word) programı alt başlığı için .989 Hesap çizelgesi (Excel) programı için alt başlığı için .993 Powerpoint sunum programı alt başlığı için .992, Bilgi ve İletişim alt başlığı için ise .991 olarak hesaplanmıştır.

2.3.2. Eğitsel Portal Değerlendirme Rubriği

Pate, Homestead ve McGinnis (1993) tarafından rubrik, öğretmenler ve öğrencilere göre performansların kabul edilebilir veya kabul edilemez olan sınırların net bir şekilde belirlendiği kriter grubu ölçeği olarak tanımlanmıştır.

Andrade'ye (1997) göre rubrik, çalışmada neyin önemli olduğuna ilişkin kriterlerin sıralandığı puanlama aracıdır. Rubrik, holistik ve analitik olarak iki türde hazırlanabilir. Ürün veya sürecin bir bütün halinde puanlandığı rubrik türü holistik; çalışmanın parçalara ayrılarak kademelerine göre değerlendirildiği rubrik ise analitik rubriktir (Jakson ve Larkin, 2002).

Campbell (2005), rubriklerin kriterlerden meydana geldiğini ve davranış, performans ya da nitelik ölçümünde bu kriterlerden yararlanıldığını ifade etmiştir. Rubrik hazırlanırken aşağıdaki adımlar izlenmiştir:

- Öncelikle performanslar seçilir
- Performans boyutları belirlenir
- Performans seviyeleri belirlenir
- Performans açıklamaları yazılır

Araştırmada kullanılan rubriğin oluşturulma aşamasında toplam 30 maddeden ve 3 temadan oluşan rubrik tasarlanmış ve 4 uzman ile bir arada tartışılmıştır. Daha sonra son hali uzman görüşüne sunulmuştur. Her biri en az doktora seviyesi olmak üzere öğretim üyelerinden toplam 9 uzmana gönderilmiştir. Rubrikte yer alan maddelere ilişkin uzmanlardan gelen “uygun”, “gözden geçirilmeli”, “yeniden düzenlenmeli” ve “uygun değil” şeklinde dönütler dikkate alınarak kapsam geçerlik oranı hesaplanmıştır. Hesaplama “uygun” ve “gözden geçirilmeli” seçeneklerini işaretleyen uzmanların sayısının toplam uzman sayısına oranı hesaplandığında 0.80'nin üzerinde olan maddeler rubrikte yer almıştır (Davis, 1992). Bu oran “eğitsel özellikler” ve “kullanım özellikleri” teması için 0.89, “ara yüz özellikleri” teması için ise 1,00 olarak elde edilmiştir. Rubriğin güvenilirliği için ise uzmanlar arası kodlayıcıların uyuşma oranı ve Kappa katsayısı hesaplanmıştır. Buna göre uzmanlar arası kodlayıcıların uyuşma oranı %78,2 ve Uzmanlar arası kodlayıcıların Şencan'a (2005) göre bu uyuşma oranı %70'i geçtiği için rubriğin güvenilir bulunduğuna ifade edilebilir. Ayrıca bulunan kappa katsayısına göre de uzmanlar arasında önemli seviyede uyuşma olduğu ifade edilebilir (Landis ve Koch, 1977). Son durumda rubrik “eğitsel”, “ara yüz” ve “kullanım özellikleri” temaları altında toplam yirmi maddeden oluşmuştur.

Eğitsel özellikler adlı temada içerik metninin anlaşılabilirliği, içerik metninin güncelliği, içeriğin başlıklar ile uyumu, öğretim materyalleri, eğitsel yazıların içerikle uyumu, forum konularının içerikle uyumu, mesleki gelişim içerikleri, haberler/duyuruların güncelliği, görsel öğelerin içerikle uyumu; ara yüz özellikleri adlı temada menülerin kullanışlılığı, profil alanı, forum alanı; kullanım özellikleri adlı temada ise kullanıcı desteği, dosya indirme, dosya yükleme, portaldaki işitsel ve görsel öğelerin açılması, kullanıcı adı ve şifre bilgisi gerekliliği, site haritası durumu, değerlendirme ve geribildirim, güvenlik önlemleri maddeleri yer almıştır. Her madde 0, 1, 2 puanlarla derecelendirilmiş ve ilgili beklentiler bu aralıkta açıklanmıştır.

2.3.3. Görüşme Formu

Öncelikle 4 uzman ile bir araya gelinerek açık uçlu sorular hazırlanmıştır. Bu sorular da rubriği değerlendiren uzmanlara gönderilmiş ve son olarak toplam 5 madde sorulmuştur. Bu maddeler:

- İncelediğiniz eğitsel portal konusunda olumlu yada olumsuz yönde eklemek istedikleriniz nelerdir?
- İncelediğiniz eğitsel portalı ilerleyen zamanlarda kullanmak konusundaki görüşleriniz nelerdir?
- Kullandığınız eğitsel portal mobil cihazlarla uyumlu olarak çalışmakta mıdır?
- Kullandığınız eğitsel portala kullanıcı girişi yaparak kullanmak ister misiniz?
- Kullandığınız eğitsel portala kullanıcı girişi yaparak/yapmadan giriş yapma nedeniniz nedir?

Görüşme formundaki sorular açık uçlu olarak yapılandırılmıştır. Açık uçlu sorulara yer verilmesinin nedeni bireye yanıt vermede esneklik sağlanmaya çalışılarak daha çeşitli bilgiye ulaşmak istenilmesidir. Ayrıca, görüşme yapılan katılımcılar hakkında demografik bilgiler edinmek için “bilgi formu” kullanılmıştır. Görüşme formunun geliştirilmesi amacıyla, ilgili alan yazın taraması yapılmıştır ve bu alanda uzman kişilerle çalışılmıştır. Elde edilen verilerden oluşturulan temalarla rubrik geliştirilmiştir.

2.4.Verilerin Analizi

Bu çalışmada elde edilen görüşme sonuçlarının değerlendirilmesinde içerik analizi ve betimsel analizden yararlanılmıştır. Betimsel analiz nitel çözümlemelerde yer alan kelimelere, ifadelere, kullanılan dile, diyalogların yapısına ve özelliklerine, kullanılan sembolik anlatımlara ve benzetmelere dayanarak tanımlayıcı bir analiz yapılmasıdır (Kümbetoğlu, 2005). İçerik analizi, belli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir tekniktir. İçerik analizi, dokümanlardan elde edilen nitel araştırma verilerinin işlenmesinde izlenilecek olan yollar aşağıdaki şekildedir (Büyüköztürk, 2002).

- Amaçların belirlenmesi: Ulaşılmak istenen özel hedeflere karar verilir.
- Kavramları tanımlamak: Önemli kavramaların, terimlerin tanımlaması yapılır.
- Analiz birimlerini belirlemek: Analizlerin yürütülmesi sürecinde kullanılacak olan birimler (kelime, cümle, ifade ya da resim gibi) belirlenir.
- Konu ile ilgili verilerin yerlerini belirlemek: Analiz edilecek olan verilerin yerleri (kitap, dergi, şarkı gibi) belirlenir ve toplanmasına başlanılır.
- Mantıksal bir yapının geliştirilmesi: Ortaya çıkan veriler ile hedefler arasındaki ilişki açıklanırken kavramsal bağlantılar kullanılır.
- Örneklem planı geliştirmek: Yapılan araştırma ile ilgili olan örneklem belirlenmesi sağlanır.
- Kodlama kategorilerini belirlemek: Araştırılan konunun boyutları net bir şekilde tanımlandıktan sonra, araştırma ile ilgili uygun kategoriler belirlenir.
- Verilerin analizi: Toplanan veriler sayısallaştırılarak analiz edilir.

Bütün alt amaçlar için yukarıdaki içerik analiz aşamaları izlenmiştir.

Rubrik ile elde edilen veriler Excel programına aktararak “0 Puan”(Yetersiz), “1 Puan (Orta) ve “2 Puan” (İyi) şeklinde fikir belirtilen maddeler puanlandırılmıştır. Temalar altında yer alan maddelerin ortalama puanları hesaplanarak yorumlamalar bu puanlar dikkate alınarak yapılmıştır. Rubrikte üç derece yer aldığından ve puanlar “0” ile “2” aralığında değişkenlik gösterdiğinden dolayı ortalaması “1” puana yaklaşan puanların derecesi orta olarak belirlenmiştir.

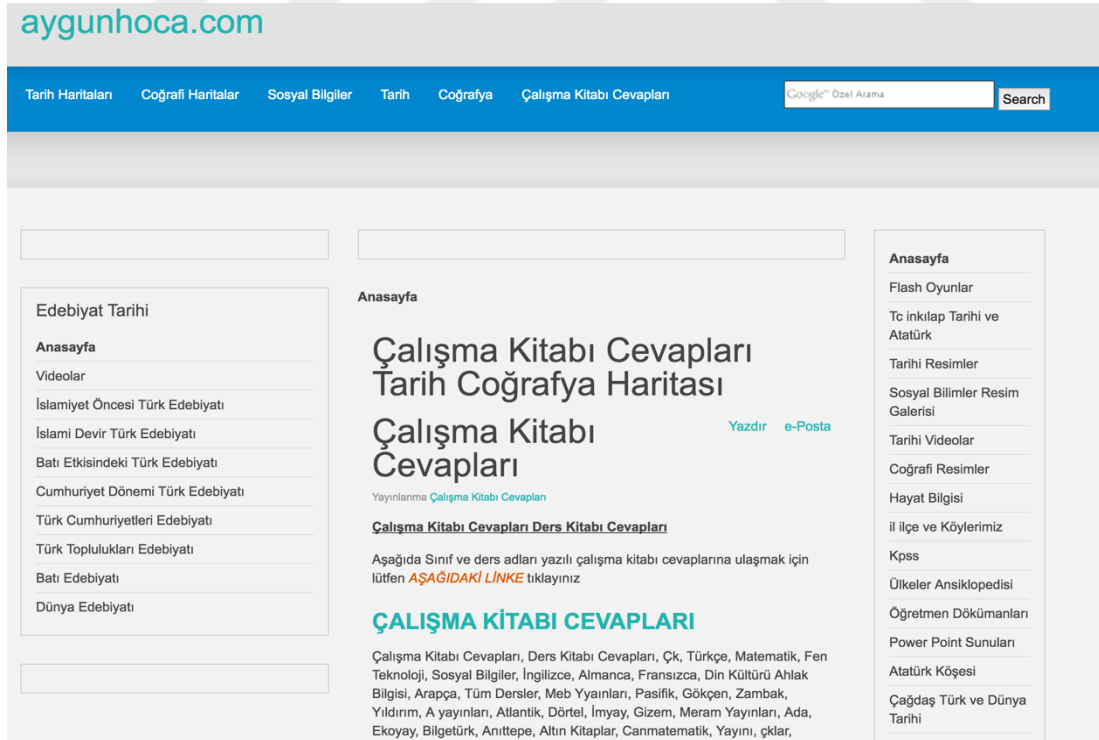
Görüşme formunda yer alan açık uçlu soruların analizi ise betimsel olarak yapılmıştır. Öğretmenler tarafından sorulara verilen cevaplardan yola çıkılarak temalar ve kodlar oluşturulmuştur. Bu temalar ve kodlar tablo haline getirilerek çoklulukları gösterilmiştir. Ayrıca sorulara verilen ve bir temayı simgeleyen kodlar ham veriler olarak da belirtilmiştir.

2.5.Eğitsel Portalların Seçimi

Aşağıda çalışmaya katılan öğretmenler tarafından hem sınıf ortamında hem de mesleki gelişim amacıyla kullanılan eğitsel portallar hakkında bilgiler yer almaktadır.

2.5.1. Aygunhoca.com

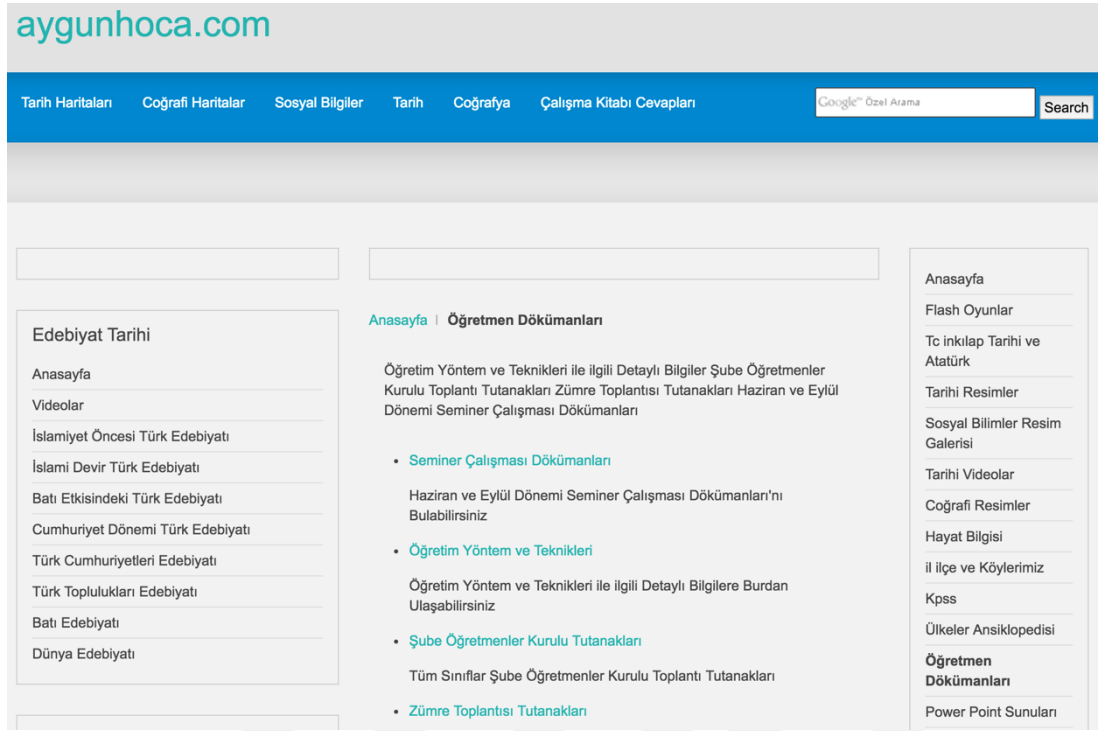
Portala www.aygunhoca.com adresinden erişilebilir, kullanıcı adı ve şifre bilgisi ile giriş yapılabilir. İlköğretim ve ortaöğretim öğrencileri ve öğretmenlerine derslerinde yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır.

Şekil 1

Aygunhoca.com ana sayfa ekran görüntüsü

Ana sayfada “Çalışma kitabı cevapları”, “Tarih haritaları”, “Coğrafi haritalar”, “Sosyal bilgiler”, “Tarih”, “Coğrafya” üst menüleri yer almaktadır.

Şekil 2

Aygunhoca.com dokümanlar ekran görüntüsü

Bu menülerde farklı sınıf seviyelerine ait konu anlatımları, örnekler, etkinlikler, yazılı soruları, testler, sunular, haritalar, videolar, çalışma kitabı cevapları yer almaktadır. Ayrıca ana sayfada menü alanında ise Tarih-Coğrafya, Sosyal Bilgiler, Hayat Bilgisi, Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi, Sanat Tarihi, Medya Okuryazarlığı, Edebiyat Tarihi, KPSS konularına ait içerikler (animasyonlar, resimler, videolar, haritalar, sunular, konu anlatımları, etkinlikler, sorular, testler, denemeler, performans ve proje ödevleri) ile Öğretmen Dokümanları, Haberler, Bağlantılar, İletişim, Site Haritası başlıkları bulunmaktadır.

2.5.2. Eğitimde Bilişim Ağı (EBA)

Portala www.eba.gov.tr adresinden erişilebilir, öğretmen ve öğrenciler kullanıcı adı ve şifre bilgisi ile giriş yapabilmektedir. EBA, ilkokul, ortaokul, lise öğrencileri ve öğretmenleri için bünyesinde bulundurduğu zengin içeriği bölümlere ayırarak sunmaktadır.

Şekil 3

EBA ana sayfa ekran görüntüsü

Haberler bölümünde eğitim dünyası ile ilgili etkinlikler, yarışmalar ve projelere ait bilgiler yer alır. Bu bölümde yer alan haberler konu başlıklarına göre kategorilere ayrılmıştır. Bu bölümde kullanıcı bilgileri ile giriş yaparak tercih edilen haberler beğenilebilir, haberlere yorum yapılabilir ve paylaşılabilir. Duyurular, eğitim alanı ile ilgili duyuruların yer aldığı bölümdür.

EBA Ders, kullanıcının kişisel ve şifre bilgilerinin olduğu bilgilerim bölümü, konulara göre gruplandırılmış içerikler, testler-alıştırmalar-açık uçlu soruların yer aldığı soru bankası bölümü, yaprak test ve ek kaynak ekleme-gönderme yapılabilen eklediklerim bölümü, sınıflar ve öğrenci bilgilerinin yer aldığı öğrencilerim bölümü, liste inceleme-düzenleme-gönderme işleminin yapılabildiği seçtiklerim bölümü, gönderilen çalışmaların takip edilebildiği çalışma takip bölümünden oluşmaktadır.

E-Dergi bölümünde kategoriler halinde sunulan dergilere sınıf içinde ve sınıf dışında erişilebilir ve kullanıcılar istediği takdirde bu dergileri indirerek bilgisayarlarından ya da tabletlerinden okuyabilirler.

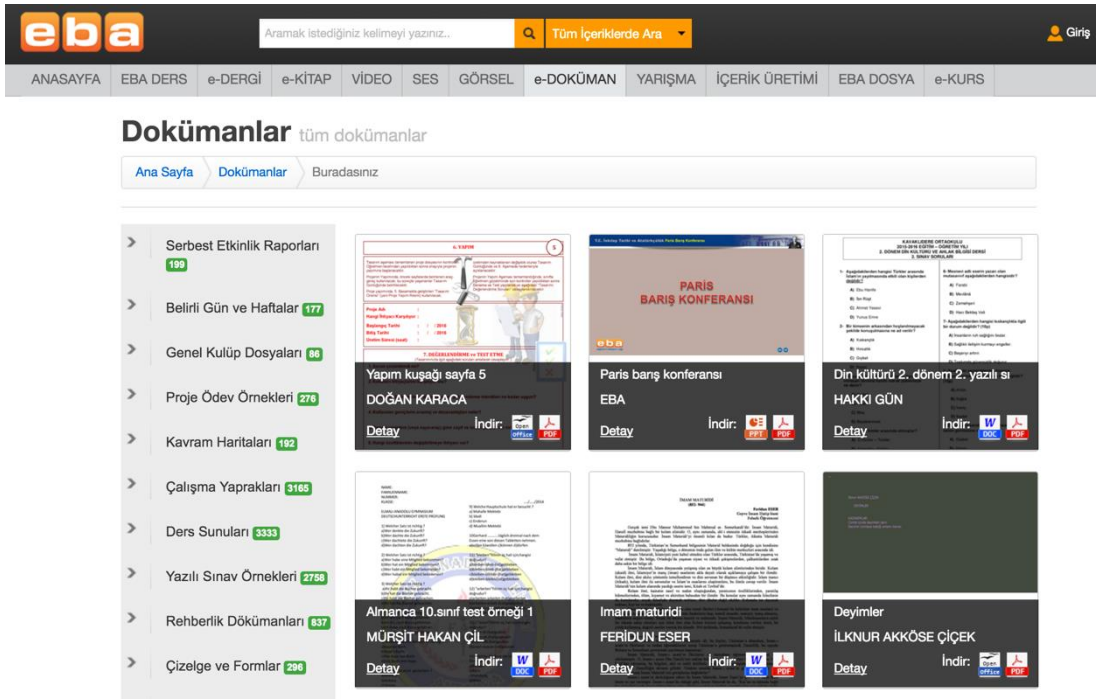
E-Kitap MEB tarafından verilen kitapların PDF formatında sunulduğu bölümdür. Kullanıcılar tercih ettikleri e-kitabı PDF olarak açabilir ya da ücretsiz olarak bilgisayara indirebilir. Bunun dışında kullanıcılar hazırladıkları PDF formatındaki kitapları EBA portalı ile paylaşabilir, kitaplar yapılan incelemeden sonra uygun görülmesi halinde yayınlanabilir.

Video bölümde sınıf seviyelerine ve konulara göre kategorilere ayrılmış videolar bulunmaktadır. Kullanıcılar ilgili videoları beğenebilir, beğendikleri videoları indirebilir ve videolar hakkında yorum yapabilirler.

Ses bölümünde kullanıcılar eğitim ile ilgili işitsel öğeler gönderebilir, indirebilir ve mevcut seslerle ilgili yorum yapabilirler. Gönderilmek istenen ses dosyasının boyutu en fazla 6 MB olmalıdır.

Görsel, portaldaki diğer bölümlere göre daha fazla dosyanın bulunduğu bölümdür. Kullanıcı giriş yaparak görselleri beğenebilir ve eğitimle ilgili paylaşmak istediği görselleri portala gönderebilir. Portaldaki görseller yalnızca öğretmen ve öğrenciler tarafından eğitsel amaçlı kullanılmak üzere yayınlanmaktadır.

EBA-Doküman, kullanıcılar tarafından yüklenen dokümanların yer aldığı bölümdür.

Şekil 4

EBA dokümanlar ekran görüntüsü

Yarışma bölümünde belirli konularda düzenlenen yarışmalar yapılmaktadır, kullanıcılar bu bölümde yarışmalara başvuru yapabilir, yarışma sonuçlarını takip edebilirler. İçerik üretimi, öğretmenlerin e-öğrenme içerikleri hazırlayabilmesi için seçilen içerik geliştirme araçlarının bulunduğu bölümdür. EBA dosya, öğretmen ve öğrenciler bu bölümde doküman, sunum, görsel, video, ses vb. dosyaları saklayabilirler ve paylaşabilir. E-Kurs, öğrencilerin derslerine destek olmak amacıyla düzenlenen kursların yer aldığı bölümdür. Yeğitek projeler, Yeğitek tarafından desteklenen projeler ve bu projelere ait bilgilerin yer aldığı bölümdür. EBA dosya, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı öğretmen ve öğrencilerin sunum, doküman, görsel, ses, video, gibi dosyaları saklayabilecekleri ve birbirleri ile paylaşılacakları bir uygulamadır. EBA blog, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen yarışmaların, sempozyumların, forumların ve portaldaki yeniliklerin paylaşıldığı bölümdür. Kullanıcı girişi yapılarak bu bölümdeki yazılara yorum yapılabilir ve paylaşılabilir.

İletişim, portalda kullanıcıların soru sorabilecekleri ve sordukları soruya cevap bulabilecekleri bölümü ile yardım bölümü bulunmaktadır.

2.5.3. Morpa Kampüs

Morpa Kampüs portalına www.morpakampus.com adresinden giriş yapılmaktadır. Ana sayfanın sağ tarafında üye olmak ve mevcut üyelerin kullanıcı adı ve şifre bilgisi ile giriş yapabilmeleri için üye girişi alanı bulunmaktadır.

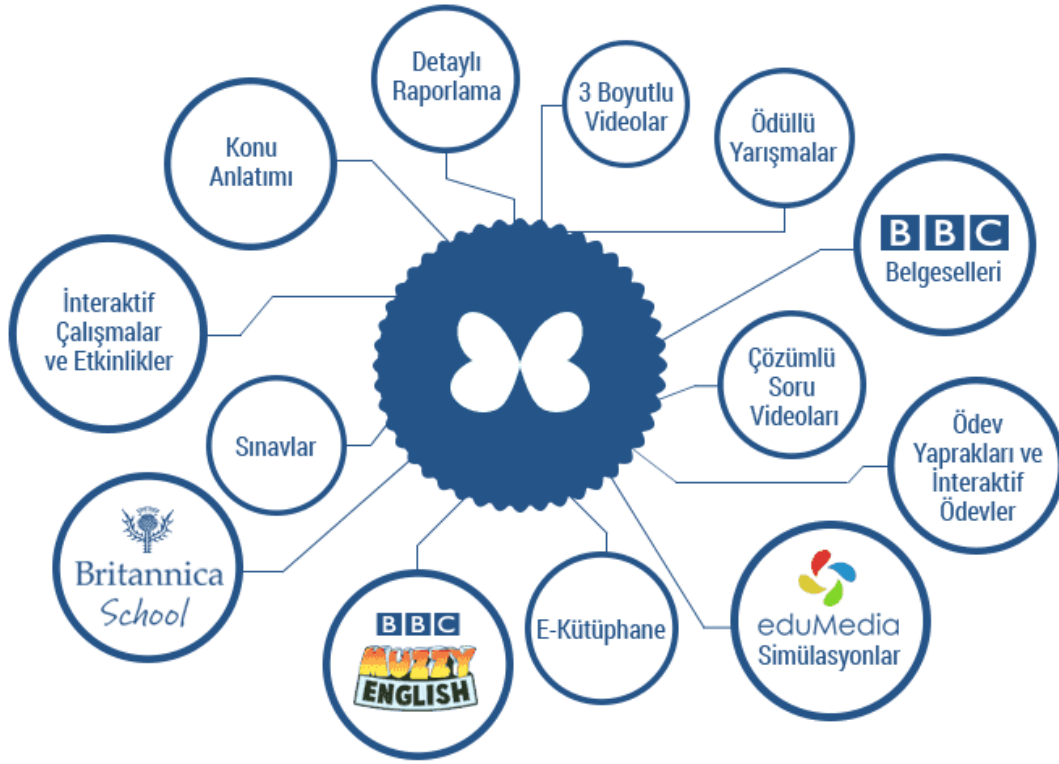

Şekil 5

Morpa Kampüs ana sayfa ekran görüntüsü

Morpa Kampüs, ilkokul (1, 2, 3 ve 4. sınıf) ile ortaokul (5, 6, 7 ve 8. sınıf) öğrencileri ve öğretmenlerine derslerde destek olmak için MEB müfredatına uygun olarak hazırlanmıştır. Portalda “Keşfet”, “Neler var?” ve “Nasıl üye olunur” ana menüleri bulunmaktadır.

Keşfet bölümünde öncelikle portal hakkında kısaca bilgi veren bir tanıtım videosu, yer almaktadır. Videonun altında ise portalın içeriği, öğrenci, öğretmen, veli ve yöneticilerin portala üye olma gerekçeleri açıklanmıştır.

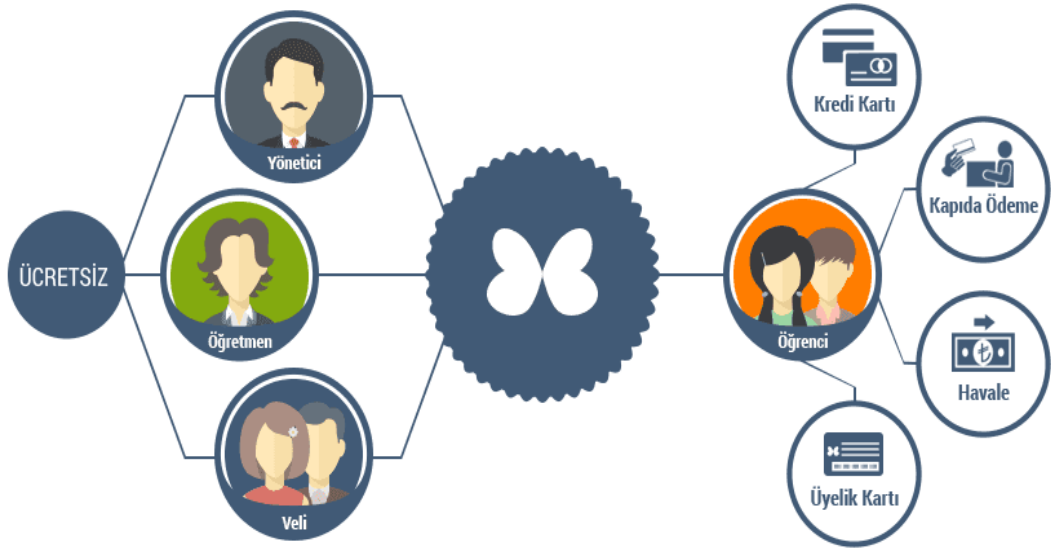

Şekil 6

Morpa "neler var" içerik görüntüsü

Bu bölümde bulunan "neler var bölümü" aşağıda ayrıntıları ile açıklanmıştır. Konu anlatımları ile konular tekrar edilebilir. İnteraktif çalışmalar, etkinlikler ile bilgilerini pekiştirilebilir. İnteraktif ödev ve sınavlar ile bilgi seviyelerini ölçülebilir. Çözümlü soru videoları ile farklı soru çözüm teknikleri öğrenilebilir ve konuları pekiştirilebilir. 3 boyutlu eğitim videoları ile daha kalıcı öğrenme gerçekleştirilebilir. Britannica School ile İngilizce seviyesi geliştirebilir. BBC belgeselleri ile MEB müfredatına uygun fen Bilimleri, sosyal bilimler ve matematik konularında belgeseller izlenebilir. BBC Muzzy İngilizce eğitim videoları ile İngilizce öğretilir. Deneyler ile fen bilimleri dersi öğretmenlerinden deneylerin yapılışını ve sonuçlarını öğretilir. E-kütüphane' de bulunan yardımcı kitaplar (konu anlatımı kitapları, soru bankaları, yaprak testler vb.), İngilizce ve Türkçe sesli öyküler, sözlükler, ansiklopediler, belgeseller, çizgi filmler ve çocuk tiyatroları ile bilgi seviyesi artırılabilir. Ödüllü Yarışmalar ile sınıf seviyesine göre yarışmalara katılarak ödül kazanılabilir ve sertifika alınabilir. Detaylı raporlama ile yapılan çalışmalar ve gösterilen performans raporlanabilir.

Nasıl üye olunacağına dair bilgi aşağıda verilmektedir. Bu bölümde öğrenci, öğretmen, yönetici ve velilerin portala üye olma koşulları hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

Şekil 7

Morpa Kampüs "nasıl üye olunur" ekran görüntüsü

Bunun dışında portalda gizlilik ve güvenlik politikası ile birlikte kullanıcıların soru sorabilmeleri ve sorularının cevaplarını bulabilecekleri iletişim alanı bulunmaktadır.

2.5.4. Vitaminegitim.com

Vitamin'e www.vitaminegitim.com adresinden erişilmektedir. Vitamin'in okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise seviyelerinde ürünleri bulunmaktadır.

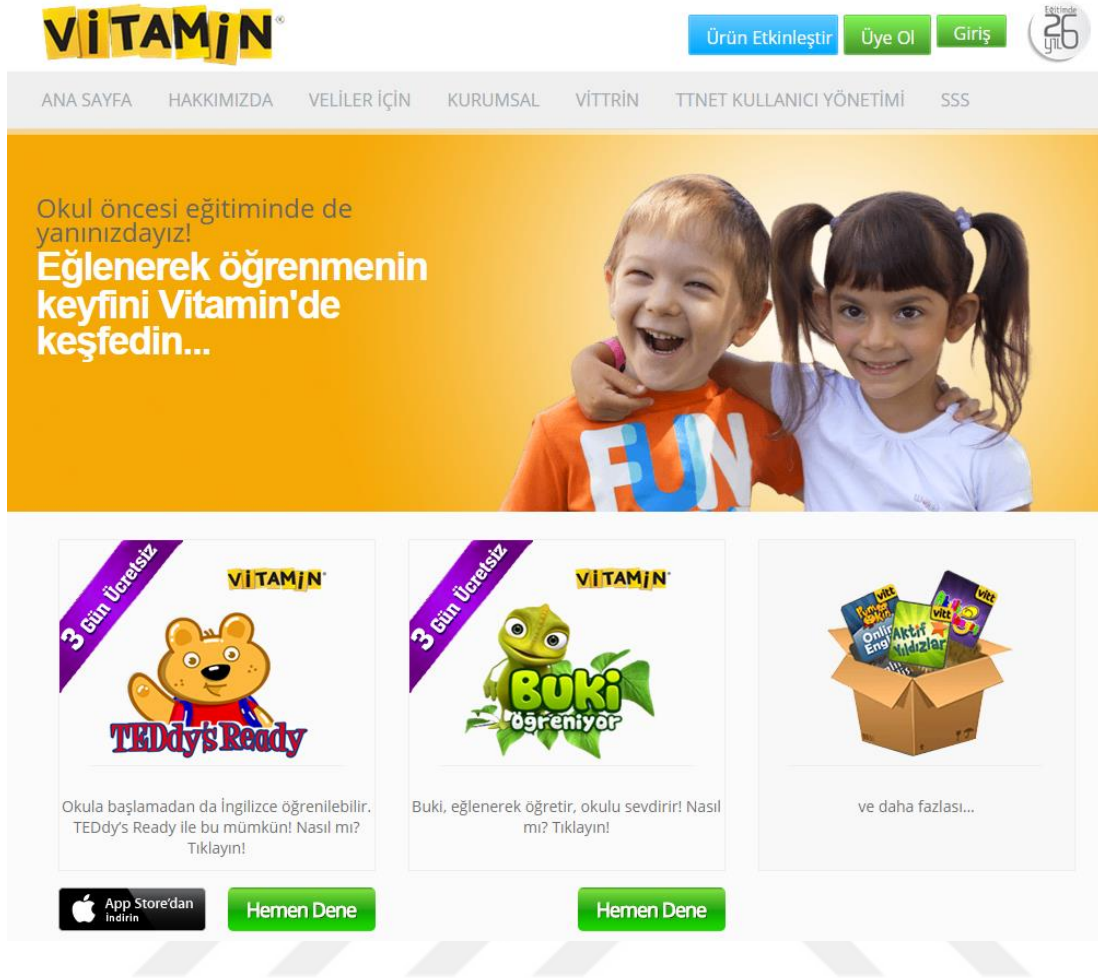

Şekil 8

Vitaminegitim.com ana sayfa ekran görüntüsü

2.5.4.1. Vitamin Okul Öncesi

TeDdy's Ready; İngilizce öğrenmeye yeni başlayan çocuklara, konuları öyküleştirecek anlatış biçimi ve interaktif uygulamalarıyla (dinleme etkinlikleri, boyamalar, şarkılar, oyunlar) İngilizce öğretmeyi amaçlamaktadır.

Şekil 9

Vitaminegitim.com okul öncesi ana sayfa ekran görüntüsü

Buki öğreniyor; anaokuluna ya da ilkokula yeni başlayan çocukların okula uyum sürecini hızlandıran, okula hazırlık döneminde öğrenilmesi gereken tüm kavram ve kazanımları kapsayan bir üründür.

2.5.4.2. Vitamin İlkokul

Kayıp sesler ülkesi, öğrencilerin okulda öğrendiklerini evde pekiştirebilmeleri amacı güden senaryo temelli okuma yazma ürünüdür.

TeDdy's Ready; İngilizce öğrenmeye yeni başlayan çocuklar için konuları anlatış biçimi, eğitim teknolojisiyle bütünleşmiş içeriği ile ilkokul öğrencilerine İngilizce öğretmeyi amaçlayan bir üründür.

VİTAMİN®

Ürün Etkinleştir Üye Ol Giriş

ANA SAYFA KURUMSAL VELİ ÖĞRETMEN KAMPANYA VE DUYURULAR TÜRK TELEKOM KULLANICI YÖNETİMİ SIK SORULAN SORULAR

4. sınıfta Vitamin yanında!
Fen Bilimleri, Matematik,
Türkçe ve Sosyal Bilgiler
 Vitamin'le çalış, zorlandığın ders kalmasın!

Hızlı Satın Al

1. SINIF
 Ürünlerimiz

KAYIP SESLER ÜLKESİ

Kayıp Sesler Ülkesiyle çocuğunuz okuma yazmayı hızlı, kolay ve sevakerek öğrenecek! Birbirinden eğlenceli alıştırmalar, şarkılar ve oyunlarla okuma yazma macerası başlıyor!

Daha Fazlası

TEDdy's READY

Çocuğunuzun ileride İngilizce ile ilgili sıkıntı yaşamamasını istemiyorsanız, 1. sınıftan itibaren onu İngilizce konusunda destekleyin. TEDdy's Ready ile İngilizce, hem kolay hem eğlenceli!

App Store'dan İndirin Neden TEDdy's Ready?

BUKİ ÖĞRENİYOR

Okula hızlı bir şekilde uyum sağlaması için çocuğunuzun Buki Öğreniyor ile destekleyin! Buki, öğrenilmesi gereken tüm kavramları oyunlarla, animasyonlarla ve eğlendirerek öğretir!

Daha Fazlası

Şekil 10

Vitaminegitim.com ilkokul ana sayfa ekran görüntüsü

Buki öğreniyor; anaokuluna ya da ilkokula yeni başlayan çocukların okula uyum sürecini hızlandıran, okula hazırlık döneminde öğrenilmesi gereken tüm kavram ve kazanımları kapsayan bir üründür.

Maceramatik öğrencilerin kişisel öğrenme düzeyleri göz önünde bulundurularak geliştirilmiş, çocuğun ilgisini çekecek konu anlatımları ve etkinliklerden oluşan çevrimiçi bir eğitim ürünüdür. 10 Monkeys 3. sınıf öğrencilerine yönelik bir Matematik dersi ile ilgili bir üründür.

2.5.4.3. Vitamin Ortaokul

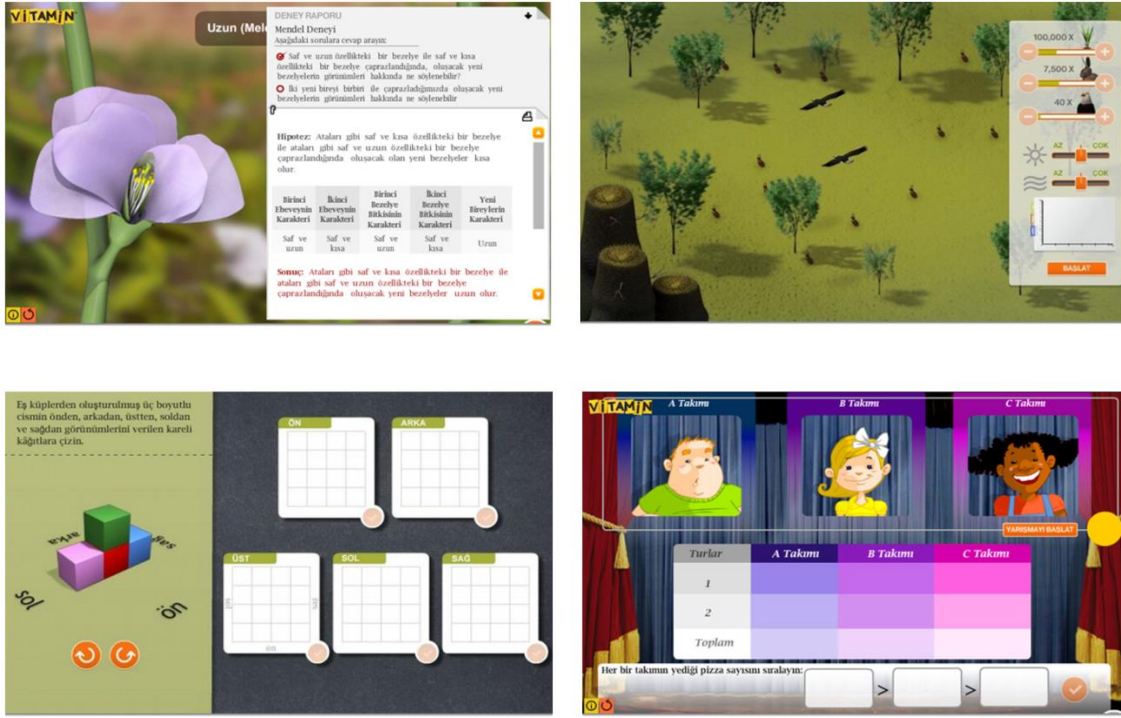
Millî Eğitim Bakanlığı müfredatına uygun, internet aracılığıyla kullanılabilen, öğrenci-öğretmen-yöneticilerin okulda ve okul dışında da erişebilmeleri için hazırlanan bir eğitim destek hizmetidir.

Şekil 11

Vitaminegitim.com orta okul ana sayfa ekran görüntüsü

Vitamin Ortaokul'da Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük (8. sınıflar için) İngilizce (5, 6 ve 7. sınıflar için) dersleri bulunur. MEB müfredatı ile uyumlu olarak hazırlanan ders içeriklerinde; konu anlatımları, sanal deneyler, interaktif etkinlikler, sınıf etkinlikleri, 3D canlandırmalar, etkileşimli alıştırmalar, çalışma kâğıtları, videolu çözümlü örnekler, özetler, tarama testleri ve deneme sınavlarını yer alır.

Şekil 12

Vitamin Ortaokul sanal deney, etkileşimli alıştırmalar, üç boyutlu canlandırma görüntüsü

2.5.4.4. LiseGo

LiseGo Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik, Geometri, Dil ve Anlatım ve Tarih derslerini içeriğinde barındırır. MEB müfredatı ile uyumlu olarak hazırlanan ders içeriklerinde; konu anlatımları, sanal deneyler, interaktif etkinlikler, sınıf etkinlikleri, 3D canlandırmalar, videolu çözümlü örnekler, etkileşimli alıştırmalar, tarihte zaman çizelgesi öğretmenli özet konu anlatımları, tarama testleri ve deneme sınavları yer alır.

Şekil 13

LiseGo ana sayfa görüntüsü

2.5.4.5. Vitamin Öğretmen

Vitamin Öğretmen portalına www.vitaminogretmen.com adresinden erişilmektedir. Portalda “Eğitsel paylaşımlar”, “Mesleki gelişim”, “İçerik arşivi”, “Tüm seviyeler” ve “Tüm branşlar” üst menüleri ile kullanıcı girişi bölümü bulunmaktadır. Ana sayfada “Editörün seçimleri” ve “Son Eklenenler” başlığı altında videolar, “Son eklenen dokümanlar”, “Canlı eğitimler”, “Haberler”, “Vitamin içerikleri”, “Öğretim takvimi”, “Yıllık planlar” yer almaktadır.

Şekil 14

Vitaminogretmen.com ana sayfa ekran görüntüsü

Eğitsel Paylaşımlar bölümünde dokümanlar ve tartışmalar başlığı yer alır. Bu bölüme kullanıcı adı ve şifre ile erişilebilir. Kullanıcılar diğer üye öğretmenlerle paylaşmak için kendi içeriklerini portala ekleyebilir ve diğer üye öğretmenler tarafından portala eklenen içeriklere erişebilirler. Yeni tartışma konusu açarak ve var olan konuya yorum yazarak meslektaşlarıyla iletişim kurup fikirlerini, deneyimlerini, soru ve önerilerini paylaşabilirler.

Mesleki gelişim bölümünde sınıflandırılan konularla ilgili yurtiçi ve yurtdışından videolar, akademisyenlerin gerçekleştirdiği canlı eğitimler, tartışma konuları ve dokümanlar yer alır.

İçerik arşivi bölümünde eğitim gündemi haberleri ve duyuruları, konu başlıklarına ve türlerine göre sınıflandırılmış videolar (canlı eğitim, yurtdışı, seminer/konferans, Vitamin dünyası, öğretmenler üretiyor), alanlarında uzman akademisyenler tarafından

gerçekleştirilen canlı eğitimler, eğitim ile ilgili güncel yazılar, yıllık planlar ve öğretim takvimi bulunmaktadır.

Tüm seviyeler ve tüm branşlar bölümünde ise branşa ve öğretim seviyesine göre özelleştirilmiş bir içerik yapısı yer alır. Ayrıca Vitamin ve Vitamin Öğretmen portalı ile ilgili soru-cevapların ve iletişim bilgilerinin yer aldığı bir alan bulunmaktadır.

2.5.5. Okulistik.com

Okulistik portalına www.okulistik.com adresinden erişilmektedir. Portala ana sayfada yer alan üye girişi alanından giriş yapılır. İlkokul ve ortaokul seviyelerinde MEB öğretim programı ile uyumlu içerikler bulunur. Kullanıcı için uygun olan seviye seçildikten sonra öğrenciler, öğretmenler, veliler olmak üzere farklı kullanıcı ve sınıf seviyeleri ile ilgili ekran görülür.

Şekil 15

Okulistik.com ana sayfa ekran görüntüsü

Şekil 16

Okulistik.com sınıf seviyeleri ekran görüntüsü

Öğrenciler bölümünde; dersler, sınavlar, kitaplık, oyunlar, filmler ve kantin başlıkları yer alır. Dersler bölümünde, ilkokul ve ortaokul seviyesindeki dersler Milli Eğitim Bakanlığı müfredatına uygun bir şekilde haftalık olarak listelenmiştir. Etkileşimli ve öğretmen konu anlatımları ile soru çözüm videoları yer alır. Sınavlar bölümünde, çalışma kağıtları, konu testleri, etkinlikler, çevrimiçi sınavlar, soru çözümü videoları ve ödevler ile hazırlık ve değerlendirme sınavları, öğrenci bazında ölçme-değerlendirme raporu bulunur. Kitaplık bölümünde, öğrencilerin yaş seviyesine göre masal, öykü, roman ve yardımcı ders kitapları vardır. Oyunlar bölümünde, öğrencilerin yaş seviyelerine uygun oyunlar bulunur. Filmler bölümünde, tarih-bilim-teknoloji konularında öğrencilerin seviyesine uygun filmler yer alır. Öğretmenler bölümünde; dersler, ölçme/değerlendirme, takip, filmler, kitaplık ve oyunlar ve öğretmenler odası başlıkları bulunur.

Dersler bölümünde, ilkokul ve ortaokul seviyesindeki dersler Milli Eğitim Bakanlığı kazanımlarına, yıllık planlara ve ders kitaplarına uygun bir şekilde haftalık olarak listelenmiştir. Etkileşimli ve video konu anlatımları, etkinlikler, çalışma kâğıtları, soru çözüm videoları, konu testleri ve e-kitaplar yer alır.

Ölçme/değerlendirme bölümünde, çevrimiçi sınavlar, soru çözümü videoları, ödevler ile hazırlık ve değerlendirme sınavları, öğrenci bazında ölçme-değerlendirme raporu bulunur.

Takip bölümünde öğrencilerin aldığı içerikleri ve bu içeriklerdeki katılım ve başarı oranları öğrenci ve konu bazında takip edilir. Filmler bölümünde, tarih-bilim-teknoloji konularında öğrencilerin seviyesine uygun filmler yer alır. Kitaplık bölümünde, öykü, kaynak ve yardımcı ders kitapları vardır. Oyunlar bölümünde, derslere ilişkin kazanımları destekleyen oyunlar bulunur. Öğretmenler odası bölümünde, kişisel bilgilerin yer aldığı profil alanı ve öğrenci listesi bulunur. Ayrıca destek menüsü altında yer alan bize ulaşın, canlı destek, teknik destek (sık sorulan sorular) ve uzaktan destek düğmeleriyle soru, öneriler ve yorumlar paylaşılabilir.

2.5.6. Egitimhane.com

Eğitimhane portalına www.egitimhane.com adresinden erişilmektedir. Üye adı ve şifre bilgisi ile portala giriş yapılır. Portalda ana sayfa, forum, dosyalar, haberler, okullar, test çöz, okul yardım, serbest kürsü, dernek, siteler, kitaplığımız, galeri, videolar, atama rehberi, yerel forum, indir, videolar, ilk okuma, arama, iletişim ve tüm linkler üst menüleri yer alır.

Şekil 17

Eğitimhane.com dosyaların ve forum konularının yer aldığı sayfa görüntüsü

Şekil 18

Eğitimhane.com dosya menüsü ana sayfa ekran görüntüsü

Ana sayfada; eğitimle ilgili haberler, kullanıcılardan gelen mesajlar, okul tanıtım sayfaları, anketler, kullanıcılar tarafından eklenen videolar, dosyalar ve forum konuları yer alır. Forum bölümünde kullanıcıların gönderdiği yorumlar konu başlıklarına göre sınıflandırılır. Kullanıcılar var olan konulara yorum yazabilir ya da yeni konu ekleyebilirler. Dosyalar bölümünde kullanıcılar tarafından paylaşılan dosyalar konu başlıklarına göre listelenir. Kullanıcılar mevcut dosyaları indirilebilir, indirilen dosyaya ilişkin görüş bildirebilir ya da yeni dosya ekleyebilirler. Haberler bölümünde eğitim dünyasından haberler yer alır. Kullanıcılar var olan haberlere yorum yazabilir, yeni haber ekleyebilirler. Okullar bölümünde, Türkiye genelindeki il ve ilçelere göre listelenen okul tanıtım sayfaları yer alır. Test çöz bölümünde, sınıf seviyesi ve derslere göre sınıflandırılan testler bulunur. Kullanıcılar var olan testlere ilişkin yorum yazabilir ve kendi sınavını gönderebilirler.

Okul yardım bölümünde, okul malzemelerine ihtiyaç duyan okulların bilgisi yer alır. Serbest kürsü bölümü, kullanıcılar tarafından yazılan yazıların yine kullanıcılar tarafından puanlanarak yayınlandığı bir sistemdir. Dernek bölümünde, Eğitimhane Derneği üyeleriyle yapılan faaliyetler yer alır. Siteler bölümünde, portal kullanıcılarına faydalı olacağı düşünülen eğitimle ilgili siteler listelenir.

Kitaplar bölümünde, portal kullanıcıları tarafından hazırlanan kitaplar yer alır. Galeri ve Videolar bölümünde, kullanıcılar tarafından paylaşılan görseller ve videolar bulunur. İletişim bölümünde portalda karşılaşılan sorunların, istek, eleştiri ve beklentilerin yazılabileceği iletişim bilgileri yer alır. Ayrıca kullanıcı portala üye bilgileriyle giriş yaptığında bilgilerini, mesajlarını, paylaştığı dosyaları ve yorumları görebileceği bir profil alanı bulunur.

2.5.7. Turkcedersi.gen.tr

Portala www.turkcedersi.gen.tr adresinden erişilmektedir. Kullanıcı adı ve şifre bilgisi ile üye girişi yapılır. Portalda ana sayfa, haber-duyuru, dosyalar, forum-yazışma, dağarcık, bize ulaşın üst menüleri yer alır.

The screenshot shows the homepage of Turkcedersi.gen.tr. The header is red with a logo on the left and a navigation menu on the right. The main content area is white with a blue sidebar on the left. The sidebar contains a login/register box, an 'ANA MENÜ' (Main Menu) with links to Ana Sayfa, Haberler, Forum, Dağarcık, Puan Sistemi, and Bize Ulaşın, and a 'SİTEDEKİLER' (Users on Site) section showing 84 users and 77 visitors. The main content area has a central banner for 'HER OKULA LAZIM' with a list of services including Ders Afişleri, Kapı Giydirmeler, Eğitim Sokakları, Optik Okuyucu, Derslik Saatleri, Plastik Çita, Kitap Posterleri, Değerler Eğitimi Posterleri, Sağlık Posterleri, Rehberlik Posterleri, 100 Temel Eser Soru Bankası, and Kapı İsimlikleri. To the right of the banner is a 'DOSYA GÖNDER' (Upload File) section with a 'YARDIM (VIDEO)' (Help (Video)) button. Below the banner is a 'Haber / Duyuru' (News / Announcement) section with a list of news items. At the bottom, there is a 'Sohbet Odası' (Chat Room) section and a '100 TEMEL ESER SORU BANKASI' (100 Basic Works Question Bank) section.

Şekil 19

Turkcedersi.gen.tr ana sayfa ekran görüntüsü

Ana sayfada, üye menüsü, haber-duyuru, dosya gönder, tiyatro-skeç, 100 temel eser, eklenen son dosyalar, Türkçe dersi forumlar ve dost siteler bölümleri bulunur. Haber-duyuru bölümünde, eğitimle ilgili haber ve duyurular yer alır. Kullanıcılar haber-duyurulara ilişkin yorum gönderebilir. Dosyalar bölümünde, kullanıcıların paylaştığı dosyalar bulunur. Kullanıcılar bu dosyaları indirebilir, dosyalarla ilgili yorum yazabilir ve dosya gönderme alanından kendi dosyalarını paylaşabilirler. Forum-yazışma bölümünde, kullanıcılar yeni tartışma konusu açabilir ve var olan konuya yorum yazabilirler.

Türkçe Dersi Kaynak Sitesi
www.turkcedersi.gen.tr

ANA SAYFA HABER - DUYURU DOSYALAR FORUM - YAZIŞMA DAĞARCIK BİZE ULAŞIN

GİRİŞ
Kullanıcı Adı:
Şifre:
Oturum Aç
Şifrenizi mi Kayıp?
Şimdi Kayıt Ol!

Herokulazim.com Sitemiz Kuruluşudur ...

HER OKULA LAZIM
www.herokulazim.com

- ✓ Ders Afisleri
- ✓ Kapı Giydirmeler
- ✓ Eğitim Sokakları
- ✓ Optik Okuyucu
- ✓ Derslik Saatleri
- ✓ Plastik Çita
- ✓ Kitap Posterleri
- ✓ Değerler Eğitimi Posterleri
- ✓ Sağlık Posterleri
- ✓ Rehberlik Posterleri
- ✓ 100 Temel Eser Soru Bankası
- ✓ Kapı İsimlikleri

Kredi Kartı
Havale / EFT
Kapıda Ödeme

Tıklayın...

DOSYA GÖNDER
YARDIM (VIDEO)
Site Ara

ANA MENÜ
Ana Sayfa
Haberler
Forum
Gelişmiş Arama
Dağarcık
Bize Ulaşın

Türkçe Öğretmenleri Paylaşım Adresi Forumu Hoşgeldiniz.
Mesajları görebilmek için önce bir forum seçiniz.

Toplam Başlık: **24100** | Toplam Gönderi: **180907**
Şu anki zaman: 02.06.2016 19:09
Sizin son gelişiniz: 02.06.2016 19:09:17

Site kullanımı

Forum	Başlıklar Gönderiler	Son Gönderi
Site kullanımı ve sorunlar Site kullanımı ve sorunları hakkında herşeyi buraya yazabilirsiniz. Moderatör SiteYönetimi	289 1780	20.04.2016 20:45:48 musedip45

Eğitim - Öğretim

Forum	Başlıklar Gönderiler	Son Gönderi
Eğitim-öğretim Eğitim ve öğretim ile ilgili tartışma ve konuşmalar... Moderatör SiteYönetimi	3175 21183	25.05.2016 07:50:18 ruyacey

TIYATRO-SKEÇ
Tiyatro Metinleri

100 TEMEL ESER
100 TEMEL

SİTEDEKİLER
67 kullanıcı çevrimiçi (32 kullanıcı Forum sayfasında)
Üyeler: 13
Türkcedersi Ed

Şekil 20

Turkcedersi.gen.tr forum alanı ekran görüntüsü

Dağarcık bölümünde, kullanıcılardan gelen şiirler, denemeler, yazılar, özlü sözler vb. içerikler bulunur. Tiyatro-skeç bölümünde, okulların tiyatro ihtiyacını karşılamak amacıyla tiyatrolar, çocuk oyunları, skeçler, oratoryolar, monologlar, karagöz oyunları, oyun özetleri ve efektler yer alır. Üye menüsü bölümünde, kullanıcı hesabını görüntüleyebilir ve düzenleyebilir, hatırlatmaları ve gelen mesajları görebilir. Bize ulaşın bölümünde, kullanıcılar üye bilgileri ile giriş yaparak portala ilişkin öneri, istek ve görüşlerini bildirebilirler.

2.6.Yurtdışında Kullanılan Portallar

Teknolojinin eğitim alanında yaygın olarak kullanımı farklı ülkelerin farklı eğitim politikaları geliştirilmelerine neden olmuştur. Eğitimde dönüşümü gerçekleştirmek amacıyla geliştirilen bu politikalar içerisinde portallar önemli bir yere sahiptir. Aşağıda çeşitli ülkelerde önemli bir kullanıcı kitlesine sahip eğitsel amaçlı kullanılan portallardan birkaçına değinilmiştir (Alabay, 2015).

2.6.1. Khan Academy

ABD’de kurulan Khan Academy ücretsiz olarak kullanılabilen önemli bir portaldır. Dünyanın her tarafında ilkokuldan itibaren üniversiteye kadar her düzeye yönelik eğitimler gerçekleştirmektedir. Türkçe de dahil olmak üzere birçok dil seçeneği yer almaktadır.

2.6.2. Skoool.pt:

Portekiz’de dünyanın en geniş çaplı eğitim teknolojisi uygulamalarından biri olan “Magellan Programı” dahilinde skoool.pt adlı site üzerinden interaktif eğitsel kaynaklara ulaşabilmektedir. Öğrencilerin kolaylıkla bu etkinliklere erişimini sağlamak amacıyla öğretmenlere yaptıkları çalışmalarda iyileştirme fırsatı sunmaktadır. Fizik, kimya, biyoloji ve matematik derslerinde kullanıcılara kaynak sağlamaktadır. Türkiye’nin de içinde yer aldığı birkaç ülkede Skoool teknolojisi kullanılmaktadır.

2.6.3. Frog VLE

Malezya Eğitim Bakanlığı tarafından eğitimde niteliğin artırılması amacıyla “1BestariNet” projesi başlatılmıştır. Bu program ile öğrencilere, öğretmenlere ve velilere sanal öğrenme ağı imkânı sunulmuştur. Frog VLE adlı portal bu programda öğrenme ortamı olarak yer almıştır. Bu portal aracılığıyla öğrencilere yönelik uzaktan öğrenme programlarıyla eğitim gerçekleştirilebilmektedir.

2.6.4. Edu.fi

Finlandiya Hükümeti tarafından Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin eğitimde kullanılması amacıyla başlatılan projede Edu.fi üzerinden öğretmen ve öğrencilere yönelik e-öğrenme kaynakları sağlanmıştır. İçeriğinde okul öncesi eğitiminden ortaöğretim öğretmenlerine kadar öğretim materyallerine ek olarak mesleki eğitim ve sanat eğitimi, öğrencilere yönelik yarışmalar, güncel haber/duyurular yer almaktadır.

2.6.5. *Educ.ar*

Arjatin’de ortaöğretim düzeyinde bilgi ve iletişim teknolojileri eğitime yönelik olarak gerçekleştirilen proje dahilinde öğretmen ve öğrencilere netbook verilmiştir. Kullanıcılar için netbooklarda matematik, fen bilimleri, sosyal bilimler ve dil alanlarında eğitsel kaynaklar ve programlara erişim sağlanmıştır.

2.6.6. *Scootle*

Avustralya’da “Dijital Eğitim Devrimi” adlı proje kapsamında öğrencilere dizüstü bilgisayar verilmiştir. Bu proje kapsamında ulusal dijital öğrenme ağı olarak geliştirilen Scootle, kullanıcı adı ve şifre bilgisi ile giriş yapan öğretmenlere çok sayıda dijital kaynak sunmaktadır. Ayrıca öğretmenlere, öğrencileri için sınav hazırlama fırsatı vermektedir. Öğrenciler de kendi şifreleri ile tablet cihazları ile bu portala her yerden ulaşabilmekte ve bitirdikleri çalışmaların çıktılarını alabilmektedir. Bunlara ek olarak portalda ebeveynlere yönelik de çok miktarda eğitsel kaynaklar yer almaktadır.

BÖLÜM 3

BULGULAR ve YORUMLAR

Bu bölümde araştırmanın amaçları doğrultusunda elde edilen bulgular ile bu bulgulara yönelik yorumlara yer verilmiştir.

3.1. Öğretmenlerin Kişisel Bilgilerine İlişkin Bulgular

Şahin (2005) tarafından geliştirilen Bilgisayar Okuryazarlık Anketi'ne göre 26 öğretmen “çok iyi”, 19 öğretmen “iyi”, 6 öğretmen “orta” ve 1 öğretmen “vasat” olarak değerlendirilmiştir. Buna göre “iyi” ve “çok iyi” düzeyde olmak üzere toplam 45 öğretmen ile çalışma gerçekleştirilmiştir. Buna bağlı olarak bu öğretmenlere ait olan branş, deneyim ve yaş aralığı bilgilerine Çizelge 1, Çizelge 2 ve Çizelge 3’de yer verilmiştir.

Çizelge 1

Eğitsel portalların öğretmenlerin branşlarına göre dağılımı

Branşlar	N	%
Sınıf Öğretmeni	14	31.1
Türkçe	7	15.6
Matematik	8	17.8
Fen ve Teknoloji	9	20.0
Sosyal Bilgiler	1	2.2
İngilizce	1	2.2
Biyoloji	1	2.2
Okul Öncesi	1	2.2
Bilişim Teknolojileri	1	2.2
Din Kültürü	1	2.2
Teknoloji ve Tasarım	1	2.2

Çalışmaya katılan 45 öğretmenin %31.1'i (14 öğretmen) Sınıf öğretmeni, %15.6'sı (7 öğretmen) Türkçe öğretmeni, %17.8'i (8 öğretmen) Matematik, %20'si (9 öğretmen) Fen ve Teknoloji, %2.2'si (1 öğretmen) sosyal bilgiler, %2.2'si (1 öğretmen) İngilizce, %2.2'si (1 öğretmen) Biyoloji, %2.2'si (1 öğretmen) Okul Öncesi, %2.2'si (1 öğretmen) Bilişim Teknolojileri, %2.2'si (1 öğretmen) Din Kültürü ve %2.2'si (1 öğretmen) de Teknoloji ve Tasarım öğretmeni olarak görev yaptığını belirtmiştir. Bu bilgilere göre katılımcıların çoğunluğunun Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji ve Sınıf öğretmenleri en azının ise Sosyal Bilgiler, İngilizce, Biyoloji, Okul Öncesi, Bilişim Teknolojileri, Din Kültürü ve Teknoloji Tasarım öğretmenleri olduğunu söyleyebiliriz.

Çizelge 2

Öğretmenlerin deneyim bilgileri

Deneyim	N	%
1-5 yıl arası	11	24.44
6-10 yıl arası	11	24.44
11-15 yıl arası	16	35.56
15 yıldan fazla	7	15.56

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %24.4'ü (11 öğretmen) 1-5 yıl arası, %24.4'ü (11 öğretmen) 6-10 yıl arası, %35.6'sı (16 öğretmen) 11-15 yıl arası ve %15.6'sı (7 öğretmen) 15 yıldan fazla mesleki deneyime sahip olduğunu belirtmiştir. Bu bilgilere göre katılımcıların çoğunun 1-15 yıl arasında mesleki deneyim sahibi olduğunu söyleyebiliriz.

Çizelge 3

Tercih Edilen Eğitsel Portalların Öğretmenlerin Yaş Aralığına Göre Dağılımı

Yaş aralığı	Portal 1	Portal 2	Portal 3	Portal 4	Portal 5	Portal 6	Portal 7
20-30	3	1	1	-	4	7	-
31-40	9	1	2	1	3	2	2
41-50	3	1	1	-	2	-	1
50+	1	-	-	-	-	-	-

Çalışmaya katılan öğretmenlerin, %35.6'sı (16 öğretmen) “20-30” yaş, %44.4'ü (20 öğretmen) “31-40” yaş, %16.6'sı (8 öğretmen) “41-50” yaş ve %2.2'si (1 öğretmen) ise “50+” yaş aralığında olduğunu belirtmiştir.

3.2. Tercih Edilen Eğitsel Portalların Öğretmen Branşlarına Göre Dağılımı

Çalışmada incelenen portallar, öğretmenler tarafından en fazla tercih edilen ve kullanılan portallar olarak seçilmiştir. Farklı branşlara göre 45 öğretmenden elde edilen veride öğretmenlerin branşlarına göre kullandıkları portalları ve bu portalların kullanılma sıklık dereceleri Çizelge 4 ve Çizelge 5'te yer almaktadır.

Çizelge 4

Tercih edilen eğitsel portalların öğretmenlerin branşlarına göre dağılımı

Branşlar	Portal 1	Portal 2	Portal 3	Portal 4	Portal 5	Portal 6	Portal 7
Sınıf Öğretmeni	8	2	1	-	2	1	-
Türkçe	-	1	-	1	1	3	1
Matematik	3	-	2	-	1	2	1
Fen ve Teknoloji	5	-	-	-	1	3	-
Sosyal Bilgiler	-	-	-	-	-	-	1
İngilizce	1	-	-	-	-	-	-
Biyoloji	-	-	-	-	1	-	-
Okul Öncesi	-	-	1	-	-	-	-
Bilişim Tek.	-	-	-	-	1	-	-
Din Kültürü	-	-	-	-	1	-	-
TOPLAM	17	3	4	1	8	9	3

Portal 1'i kullanan 17 öğretmenden 8 tanesi sınıf öğretmeni, 3 tanesi Matematik öğretmeni, 5 tanesi fen ve teknoloji öğretmeni, 1 tanesi ise İngilizce öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Portal 2'yi kullanan 3 öğretmenden 2 tanesi sınıf öğretmeni, 1 tanesi Türkçe öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Portal 3'ü kullanan 4 öğretmenden 1 tanesi sınıf öğretmeni, 2 tanesi matematik öğretmeni, 1 tanesi ise okul öncesi öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Portal 4'ü kullanan 1 öğretmen Türkçe öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

Portal 5'i kullanan 8 öğretmeninden 2 tanesi sınıf Öğretmeni, 1 tanesi Türkçe öğretmeni, 1 tanesi matematik öğretmeni, 1 tanesi Fen ve Teknoloji öğretmeni, 1 tanesi biyoloji öğretmeni, 1 tanesi bilişim teknolojileri ve 1 tanesi de din kültürü öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Portal 6'yı kullanan 9 öğretmeninden 1 tanesi sınıf öğretmeni, 3 tanesi Türkçe öğretmeni, 2 tanesi matematik öğretmeni, 3 tanesi fen ve teknoloji öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Portal 7'yi kullanan 3 öğretmeninden 1 tanesi Türkçe öğretmeni, 1 tanesi matematik öğretmeni ve 1 tanesi sosyal bilgiler öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Toplamda öğretmenlerin %37.8'i (17 öğretmen) branş bazında Portal 1'i, %6.7'si (3 öğretmen) Portal 2'yi, %8.9'u (4 öğretmen) Portal 3'ü, %2.2'si (1 öğretmen) Portal 4'ü, %17.8'i (8 öğretmen) Portal 5'i, %20'si (9 öğretmen) Portal 6'yı, %6.7'si (3 öğretmen) ise Portal 7'yi kullandığını belirtmiştir.

3.3. Öğretmenlerin Portal Kullanım Sıklığına İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin eğitsel portal kullanma sıklığı Çizelge 5'te de görüldüğü gibi çeşitlilik göstermiştir.

Çizelge 5

Öğretmenlerin eğitsel portal kullanım sıklığı

Kullanım Sıklığı	Portal 1	Portal 2	Portal 3	Portal 4	Portal 5	Portal 6	Portal 7
Her gün	-	-	-	-	3	1	1
Haftada birkaç	13	3	3	1	3	7	2
Ayda birkaç	3	-	1	-	2	1	-
Her dönem	-	-	-	-	1	-	-
TOPLAM	16	3	4	1	9	9	3

Öğretmenlerin %28.9'u (13 öğretmen) Portal 1'i haftada birkaç defa, %6.7'si (3 öğretmen) ise ayda birkaç defa kullandığını belirtmiştir. Öğretmenlerin %6.7'si (3 öğretmen) Portal 2'yi haftada birkaç defa kullandığını belirtmiştir. Öğretmenlerin %6.7'si (3 öğretmen) Portal 3'ü haftada birkaç defa, %2.2'si (1 öğretmen) ise ayda birkaç defa Portal 3'ü kullandığını belirtmiştir. Öğretmenlerin %2.2'si (1 öğretmen) Portal 4'ü haftada birkaç defa kullandığını belirtmiştir. Öğretmenlerin %6.7'si (3 öğretmen) Portal 5'i her gün, %6.7'si (3 öğretmen) haftada birkaç defa, %4.4'ü (2 öğretmen) ayda birkaç defa, %2.2'si (1 öğretmen) ise her dönem kullandığını belirtmiştir. Öğretmenlerin %2.2'si (1 öğretmen) Portal 6'yı her gün, %15.6'sı (7 öğretmen) haftada birkaç defa, %2.2'si (1 öğretmen) ayda birkaç defa kullandığını belirtmiştir. Öğretmenlerin %2.2'si (1 öğretmen) Portal 7'yi her gün, %4.4'ü (2 öğretmen) ise haftada birkaç defa kullandığını belirtmiştir. Toplamda öğretmenlerin %11.1'i her gün, %71.1'i haftada birkaç defa, %15.6'sı ayda birkaç defa ve %2.2'si ise her dönem eğitsel portal kullandığını belirtmiştir.

3.4. Eğitsel Portal Değerlendirme Ölçeğine İlişkin Bulgular

Eğitsel Özellikler temasına ait maddeler aşağıdaki gibidir:

- İçerik metninin anlaşılabilirliği
- İçerik metninin güncelliği
- İçeriğin Başlıklar ile uyumu
- Öğretim materyalleri
- Eğitsel yazıların içerikle uyumu
- Forum konularının içerikle uyumu
- Mesleki gelişim içerikleri
- Haberler/duyuruların güncelliği
- Görsel öğelerin (resim, grafik, Şekil, vb.) içerikle uyumu

İçerik metninin anlaşılabilirliği maddesine öğretmenlerin %84.4'ü (38 öğretmen) içeriğin anlaşılır ve yalın bir dille yazıldığı anlamına gelen 2 tam puan, %15.6 'sı (7 öğretmen) ise bazı bölümlerin zor anlaşıldığını ifade eden 1 puan vermiştir. Portallar, bu maddede 2 puan üzerinden 1.8 puan olarak % 90 oranında başarı göstermiştir.

Buradan yola çıkılarak çalışmaya katılan öğretmenlerin kullandıkları portalların büyük bir kısmının içerik metinlerini anlaşılır buldukları söylenebilir. İçerik metninin güncelliği maddesine öğretmenlerin %44.4'ü (20 öğretmen) içeriğin her zaman güncellendiği anlamına gelen 2 tam puan, %51.1'i (23 öğretmen) ara sıra güncellendiğini ifade eden 1 puan, %4.4'ü (2 öğretmen) ise içeriğin güncellenmediği anlamında olan 0 puan vermiştir. Portallar içerik metninin güncelliği maddesine ilişkin 2 puan üzerinden 1.4 puan alarak % 70 oranında başarı göstermiştir. Dolayısıyla, bu portalların içerik metinlerinin öğretmenler tarafından genellikle güncel bulunduğu sonucuna varılabilir.

Öğretim materyalleri maddesine öğretmenlerin %51.1'i (23 öğretmen) portalda yeterli miktarda öğretim materyalinin geliştirildiğini düşünerek 2 tam puan, %48.9'u (22 öğretmen) öğretim materyallerinin yetersiz olduğunu belirterek 1 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.5 puan alarak % 75 oranında başarı göstermiştir. Buna göre bu eğitsel portalların içerdiği öğretim materyallerinin öğretmenler tarafından genel olarak yeterli bulunduğu görülmüştür.

Eğitsel yazıların içerikle uyumu maddesine öğretmenlerin %55.6'sı (25 öğretmen) eğitsel yazıların içerikle uyumlu olduğu anlamına gelen 2 tam puan, %42.2'si (19 öğretmen) eğitsel yazıların içerikle uyumlu fakat yetersiz olduğunu ifade eden 1 puan, %2.2'si (1 öğretmen) ise eğitsel yazıların içerikle uyumsuz olduğu anlamında olan 0 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.5 puan alarak % 75 oranında başarı göstermiştir. Dolayısıyla portalların, eğitsel yazıların içerikle uyumu noktasında iyileştirme yapmaları gerektiği şeklinde yorumlanabilir.

Haberler/duyuruların güncelliği maddesine öğretmenlerin %73.3'ü (33 öğretmen) haberler/duyuruların güncellendiğini düşünerek 2 tam puan, %26.7'si (12 öğretmen) ise bu bölümün güncellenmediğini belirterek 1 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.5 puan alarak % 75 oranında başarı göstermiştir. Bu bağlamda portallardaki eğitsel yazıların içerikle uyumlu olduğu ancak eğitsel yazıların miktarının artırılması gerektiği söylenebilir. Görsel öğelerin içerikle uyumu maddesine öğretmenlerin %82.2'si (37 öğretmen) içeriğin uygun görsel öğelerle desteklendiği anlamına gelen 2 tam puan, %17.8'i (8 öğretmen) ise içerik ile uyumsuz görsel öğelere yer verildiğini ifade eden 1 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.8 puan alarak % 90 oranında başarı göstermiştir. Buna göre eğitsel portallarda çoğunlukla içeriğe uygun görsel öğeler kullanıldığı sonucuna varılabilir.

Mesleki gelişim içerikleri maddesine öğretmenlerin %35.6'sı (16 öğretmen) mesleki gelişimi içeriğinin yeterli olduğunu düşünerek 2 tam puan, %62.2'si (28 öğretmen) mesleki gelişim içeriğini yeteriz bulduğunu belirterek 1 puan, %2.2'si (1 öğretmen) ise kullandığı portalda bu bölümün yer almadığını ifade ederek 0 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.3 puan alarak % 65 oranında başarı göstermiştir. Buradan yola çıkarak çalışmaya katılan öğretmenler tarafından kullanılan eğitsel portallarda mesleki gelişim içeriklerine daha çok yer verilmesi gerektiği söylenebilir.

Forum konularının içerikle uyumu maddesine öğretmenlerin %75.6'sı (34 öğretmen) forum konularının içerikle uyumlu ve yeterli olduğu anlamına gelen 2 tam puan, %24.4'ü (11 öğretmen) ise içerikle uyumlu forum konularının yetersiz olduğunu ifade eden 1 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.5 puan alarak % 75 oranında başarı göstermiştir. Buna göre ilgili portallarda yer alan forum konularının içerikle uyumlu olduğu fakat öğretmenlerin daha fazla forum konusuna ihtiyaç duyduğu sonucuna varılabilir.

İçeriğin başlıklar ile uyumu maddesine öğretmenlerin %73.3'ü (33 öğretmen) içeriğin başlıklar ile uyumlu olduğunu belirterek 2 tam puan, %26.7'si (12 öğretmen) ise içeriğin başlıklar ile uyumlu fakat yetersiz olduğunu düşünerek 1 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.8 puan alarak % 90 oranında başarı göstermiştir. Dolayısıyla araştırmaya katılan öğretmenler tarafından kullanılan eğitsel portalların içeriği başlıklar ile çoğunlukla uyumlu bulunduğu söylenebilir.

Çizelge 6

Portalların eğitsel özellikler temasına ilişkin madde puanları

Eğitsel özellikler	Madde puanı	%
İçerik metninin anlaşılabilirliği	1.8	90
İçerik metninin güncellenmesi	1.4	70
İçeriğin başlıklar ile uyumu	1.8	90
Öğretim materyalleri	1.5	75
Eğitsel yazıların içerikle uyumu	1.5	75
Forum konularının içerikle uyumu	1.5	75
Mesleki gelişim içerikleri	1.3	65
Haberler /duyuruların güncelliği	1.7	85
Görsel öğelerin (resim, grafik, şekil, vb) içerikle uyumu	1.8	90
TOPLAM	1.6	80

Çizelge 6’da da görüldüğü gibi portalların “Eğitsel özellikler” temasına ilişkin madde puanına bakıldığında, bu temanın % 80 oranında başarılı olduğu (2 puan üzerinden 1.6 puan) ifade edilebilir.

Ara Yüz Özellikleri temasına ait maddeler aşağıdaki gibidir:

- Menülerin kullanılabilirliği
- Profil alanı
- Forum alanı

Menülerin kullanılabilirliği maddesine öğretmenlerin %75.6’sı (34 öğretmen) menüleri rahatlıkla kullanabildiğini belirterek 2 tam puan, %24,4’ü (11 öğretmen) ise menülerin kullanımında bazen sorun yaşadığını ifade ederek 1 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.8 puan alarak % 90 oranında başarı göstermiştir.

Buradan yola çıkılarak, çalışmaya katılan öğretmenlerin kullandığı eğitsel portalların menülerinin çoğunlukla kullanışlı olduğu söylenebilir.

Profil alanı maddesine öğretmenlerin %68.9'u (31 öğretmen) kullandığı portalda kendine özel alan (ilgi alanları, gönderilen/indirilen dosyalar, yorum yapılan konular, vb.) oluşturabildiğini düşünerek 2 tam puan, %31.1'i (14 öğretmen) ise kendine özel sınırlı bir alan olduğunu belirterek 1 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.7 puan alarak % 85 oranında başarı göstermiştir. Buna göre ilgili portallar genellikle kullanıcının kendine özel profil alanı (ilgi alanları, gönderilen dosyalar, yorum yapılan konular, vb.) oluşturma olanağı sağlar.

Forum alanı maddesine öğretmenlerin %64.4'ü (29 öğretmen) bu bölümde bilgi paylaşımı yapabildiğini ve yeni tartışma konusu açabildiğini ifade ederek 2 tam puan, %33.3'ü (15 öğretmen) bilgi paylaşımı yapabildiğini fakat yeni bir tartışma konusu açamadığını düşünerek 1 puan, %2.2'si (1 öğretmen) ise portalda forum alanının bulunmadığını belirterek 0 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.6 puan alarak % 80 oranında başarı göstermiştir. Dolayısıyla, bu portalların öğretmenlere forum alanında bilgi paylaşımı yapabilme ve yeni tartışma konusu açabilme olanağı sunduğu sonucuna varılabilir.

Çizelge 7

Portalların Ara yüz özellikleri temasına ilişkin madde puanları

Ara yüz özellikleri	Madde puanı	%
Menülerin kullanışlılığı	1.8	90
Forum alanı	1.6	80
Profil alanı	1.7	85
TOPLAM	1.7	85

Çizelge 7’de eğitsel portalların “Ara yüz özellikleri” temasına ilişkin ortalama madde puanına bakıldığında, bu temanın başarı oranının % 85 (2 puan üzerinden 1.7 puan) olduğu görülmektedir.

Kullanım özellikleri adlı temaya ait maddeler aşağıdaki gibidir:

- Kullanıcı desteği
- Dosya (sunu, etkinlik, video, yıllık plan, vb.) indirme
- Dosya (sunu, etkinlik, video, yıllık plan, vb.) yükleme
- Portaldaki işitsel ve görsel öğelerin açılması
- Kullanıcı adı ve şifre bilgisi gerekliliği
- Site haritası durumu
- Değerlendirme ve geribildirim
- Güvenlik önlemleri

Kullanıcı desteği maddesine öğretmenlerin %44.4’ü (20 öğretmen) portalların kullanıcıya çevrimiçi (anında canlı destek) ve çevrimdışı (anlık olmayan) destek sağladığı anlamına gelen 2 tam puan, %53.3’ü (24 öğretmen) sadece çevrimdışı destek sağladığını ifade eden 1 puan, %2.2’si (1 öğretmen) ise portalların bu konuda herhangi bir destek sağlamadığı anlamını taşıyan 0 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.4 puan olarak % 70 oranında başarı göstermiştir. Buradan yola çıkılarak araştırmaya katılan öğretmenlerin kullandığı portalların genellikle çevrimdışı destek sağlarken sadece bir kısmının çevrimiçi destek sağlamadığı sonucu çıkarılabilir.

Güvenlik önlemleri maddesine öğretmenlerin %40’ı (18 öğretmen) kullandığı portalda her türlü güvenlik önlemlerinin alındığı ifadesine karşılığı olan 2 tam puan, %55.6’sı (25 öğretmen) bazı güvenlik önlemlerinin alınmadığı anlamına gelen 1 puan, %4.4’ü (2 öğretmen) ise güvenlik önlemlerinin alınmadığını ifade eden 0 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.4 puan olarak % 70 oranında bir başarı göstermiştir. Dolayısıyla portalların bazı güvenlik önlemleri aldığı ancak bu portalların güvenlik önlemleri konusunda iyileştirilmeye ihtiyaç duydukları söylenebilir.

Dosya indirme (sunu, etkinlik, video, yıllık plan, vb.) maddesine öğretmenlerin %64.4'ü (29 öğretmen) kullandığı portalda farklı dosya türlerinin indirebildiğini ifade eden 2 tam puan, %33.3'ü (15 öğretmen) bazı dosya türlerini indirebildiği anlamında olan 1 puan, %2.2'si (1 öğretmen) ise portalların dosya indirmeye izin vermediğini ifadesinin karşılığı olan 0 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.6 puan olarak % 80 oranında başarı göstermiştir. Buradan portalların öğretmenlere genel olarak farklı dosya türlerini indirmeye olanak sağladığı söylenebilir.

Site haritası durumu maddesine öğretmenlerin %60'ı (27 öğretmen) kullandığı portaldaki tüm sayfalara site haritası ile kolaylıkla ulaşılabilirdiği anlamına gelen 2 tam puan, %33.3'ü (15 öğretmen) bazı sayfalara ulaşmada zorluk yaşandığı ifadesinin karşılığı olan 1 puan, %6.7'si (3 öğretmen) ise site haritasının bulunmadığı anlamında olan 0 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.5 puan olarak % 75 oranında başarı göstermişlerdir. Buna göre ilgili portalların büyük bir kısmında yer alan site haritası ile tüm sayfalara kolaylıkla ulaşıldığı fakat portalların bazılarında site haritasının yetersiz kaldığı sonucuna varılabilir.

Portaldaki işitsel ve görsellerin açılması maddesine öğretmenlerin % 66.7'si (30 öğretmen) bütün işitsel ve görsellerin ek program gerektirmeden açıldığı anlamına gelen 2 tam puan, %33.3'ü (15 öğretmen) ise bazı işitsel ve görsellerin açılması için ek program gerektiğini ifade eden 1 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.7 puan olarak %85 oranında başarı göstermişlerdir. Bu bağlamda çoğunlukla portalların işitsel ve görsel öğeleri ek bir program gerekmeden açılabilirdiği, fakat bazı portalların işitsel ve görsel öğelerinin açılması için ek program gerektiği sonucuna ulaşılabilir.

Dosya yükleme (sunu, etkinlik, video, yıllık plan, vb.) maddesine öğretmenlerin %55.6'sı (25 öğretmen) kullandığı portalın farklı dosya türlerinin yüklenebildiğini ifade eden 2 tam puan, 33.3'ü (15 öğretmen) bazı dosya türlerini yüklenemediği anlamına karşılık gelen 1 puan, %11.1'i (5 öğretmen) ise dosya yüklemeye izin vermediği anlamında olan 0 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.4 puan olarak %70 oranında başarı göstermişlerdir. Dolayısıyla genel olarak portalların öğretmenlere farklı dosya türlerini yükleme konusunda olanak sağladığı söylenebilir.

Kullanıcı adı ve şifresi bilgisi gerekliliği maddesine öğretmenlerin %60'ı (27 öğretmen) bütün alanlara/menülere erişebilmek için portala üye olmak gerektiğini ifade eden 2 tam puan, %35.6'sı (16 öğretmen) bazı alanlar/menüler için portala üyelik gerektirmediği anlamına gelen 1 puan, %4.4'ü (2 öğretmen) ise portaldaki tüm alanlara/menülere erişim için üyeliğe gerek duyulmadığı ifadesine karşılık gelen 0 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.6 puan alarak %80 oranında başarı göstermiştir. Buradan, genel olarak portallardaki birçok alana/menüye erişebilmek için üye girişi gerektiği sonucu çıkarılabilir.

Değerlendirme ve geribildirim maddesine öğretmenlerin %51.1'i (23 öğretmen) kullandığı portalın gelişmesine yönelik kullanıcı görüşlerinin alındığını ve geribildirimde bulunulduğunu ifade eden 2 tam puan, %48.9'u (22 öğretmen) ise bu konuda kullanıcı görüşlerinin alındığını fakat geribildirimde bulunulmadığı ifadesinin karşılığı olan 1 puan vermiştir. Portallar bu maddede 2 puan üzerinden 1.5 puan alarak %75 oranında başarı göstermiştir. Buna göre genel olarak portalların iyileştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla kullanıcı görüşlerinin dikkate alındığı ancak kullanıcı görüşlerine daha fazla geribildirim verilmesi gerektiği sonucuna varılabilir.

Çizelge 8

Eğitsel portalların kullanım özellikleri temasına ilişkin madde puanları

Kullanım Özellikleri	Madde puanı	%
Kullanıcı desteği	1.4	70
Dosya (sunu, etkinlik, video, yıllık plan, vb.) indirme	1.6	80
Dosya (sunu, etkinlik, video, yıllık plan, vb.) yükleme	1.4	70
Portaldaki işitsel ve görsel öğelerin açılması	1.7	85
Kullanıcı adı ve şifre bilgisi gerekliliği	1.6	80
Site haritası durumu	1.5	75
Değerlendirme ve geribildirim	1.5	75
Güvenlik önlemleri	1.4	70
TOPLAM	1.5	75

Çizelge 8’de eğitsel portalların “Kullanım özellikleri” temasına ilişkin ortalama madde puanına bakıldığında, bu temanın %75 oranında başarılı olduğu (2 puan üzerinden 1.5 puan) görülmektedir. Çizelge 9’da ise eğitsel portal değerlendirme ölçeğine göre maddelerin tamamının puanları görülmektedir.

Çizelge 9

Eğitsel portal değerlendirme ölçeğine ilişkin madde puanları

Eğitsel özellikler	Madde puanı	%
İçerik metninin anlaşılabilirliği	1.8	90
İçerik metninin güncellenmesi	1.4	70
İçeriğin başlıklar ile uyumu	1.8	90
Öğretim materyalleri	1.5	75
Eğitsel yazıların içerikle uyumu	1.5	75
Forum konularının içerikle uyumu	1.5	75
Mesleki gelişim içerikleri	1.3	65
Haberler /duyuruların güncelliği	1.7	85
Görsel öğelerin içerikle uyumu	1.8	90
Ara yüz özellikleri		
Menülerin kullanışlılığı	1.8	90
Forum alanı	1.6	80
Profil alanı	1.7	85
Kullanım Özellikleri		
Kullanıcı desteği	1.4	70
Dosya (sunu, etkinlik, video, yıllık plan, vb.) indirme	1.6	80
Dosya (sunu, etkinlik, video, yıllık plan, vb.) yükleme	1.4	70
Portaldaki işitsel ve görsel öğelerin açılması	1.7	85
Kullanıcı adı ve şifre bilgisi gerekliliği	1.6	80
Site haritası durumu	1.5	75
Değerlendirme ve geribildirim	1.5	75
Güvenlik önlemleri	1.4	70

3.4. Görüşme Formundaki Açık Uçlu Sorular ile Elde Edilen Bulgular

Portalların mobil cihaz ile uyumluluğu konusunda öğretmenlerden alınan görüşler “uyumlu”, “uyumlu değil” ve “fikrim yok” olmuştur. Çizelge 10’da eğitsel portalların mobil cihaz uyumluluğuna ilişkin veriler yer almaktadır.

Çizelge 10

Eğitsel portalların mobil cihaz uyumluluğu

Mobil Uyumluluk	Portal 1	Portal 2	Portal 3	Portal 4	Portal 5	Portal 6	Portal 7
Uyumlu	2	-	2	-	3	2	2
Uyumsuz	10	2	-	1	2	6	-
Fikrim yok	4	1	2	-	4	1	1
TOPLAM	16	3	4	1	9	9	3

Öğretmenlerin %4.4’ü (2 öğretmen) Portal 1’in mobil cihazla uyumlu olduğunu, %22.2’si (10 öğretmen) portalın mobil cihazla uyumlu olmadığını belirtirken, % 8.9’u (4 öğretmen) ise bu konuda görüş belirtmemiştir. Öğretmenlerin %4.4’ü (2 öğretmen) Portal 2’nin mobil cihazla uyumlu olmadığını belirtirken, %2.2’si (1 öğretmen) ise bu konuda fikir belirtmemiştir. Öğretmenlerin %4.4’ü (2 öğretmen) Portal 3’ün mobil cihazla uyumlu olduğunu belirtirken, %4.4’ü (2 öğretmen) ise bu konuda görüş belirtmemiştir. Öğretmenlerin %2.2’si (1 öğretmen) Portal 4’ün mobil cihazla uyumlu olmadığını belirtmiştir. Öğretmenlerin %6.7’si (3 öğretmen) Portal 5’in mobil cihazla uyumlu olduğunu, %4.4’ü (2 öğretmen) mobil cihazla uyumlu olmadığını belirtirken, %8.9’u (4 öğretmen) ise bu konuda fikir belirtmemiştir. Öğretmenlerin %4.4’ü (2 öğretmen) Portal 6’nın mobil cihazla uyumlu olduğunu, %13.3’ü (6 öğretmen) mobil cihazla uyumlu olmadığını belirtirken, %2.2’si (1 öğretmen) ise bu konuda görüş belirtmemiştir. Öğretmenlerin %4.4’ü (2 öğretmen) Portal 7’nin mobil cihazla uyumlu olduğunu belirtirken, %2.2’si (1 öğretmen) ise bu konuda fikir belirtmemiştir.

Toplamda öğretmenlerin %24.4'ü (45 öğretmenden 11'i) kullandığı portalın mobil cihazla uyumlu olduğunu, %46.7'si (21 öğretmen) kullandığı portalın mobil cihazla uyumlu olmadığını belirtirken, %28.9'u (13 öğretmen) ise bu konuda görüş belirtmemiştir. “Uyumlu” görüşünü bildiren öğretmenlerden birkaçı kullandığı portalın tablet bilgisayar ile uyumlu olduğunu belirtirken bazıları ise telefon ile uyumlu olduğunu belirtmiştir.

Çizelge 11

Eğitsel portala giriş şekli

Kullanıcı Girişi	Portal 1	Portal 2	Portal 3	Portal 4	Portal 5	Portal 6	Portal 7
Evet	8	2	2	-	5	4	1
Hayır	5	1	-	-	-	5	2
Fikrim yok	3	-	2	1	4	-	-
TOPLAM	16	3	4	1	9	9	3

Portalların eğitsel portallara kullanıcı bilgileri ile giriş konusunda öğretmenlerden alınan görüşler “evet”, “hayır” ve “fikrim yok” olmuştur. Öğretmenlerin %17,8'i (8 öğretmen) Portal 1'e kullanıcı bilgileri ile giriş yapmak istediğini ve %11,1'i (5 öğretmen) portala kullanıcı bilgileri olmadan giriş yapmak istediğini belirtirken, %6,7'si (3 öğretmen) ise bu konuda görüş belirtmemiştir. Öğretmenlerin %4,4'ü (2 öğretmen) Portal 2'ye kullanıcı bilgileri ile giriş yapmak istediğini belirtirken %2,2'si (1 öğretmen) ise portala kullanıcı bilgileri olmadan giriş yapmak istediğini belirtmiştir. Öğretmenlerin %4,4'ü (2 öğretmen) Portal 3'e kullanıcı bilgileri ile giriş yapmak istediğini belirtirken, %4,4'ü (2 öğretmen) ise bu konuda fikir belirtmemiştir. Öğretmenlerin %2,2'si (1 öğretmen) Portal 4'e kullanıcı bilgileri ile giriş yapma konusunda görüş belirtmemiştir. Öğretmenlerin %8,9'u (4 öğretmen) Portal 6'ya kullanıcı bilgileri ile giriş yapmak istediğini belirtirken, %11,1'i (5 öğretmen) ise portala kullanıcı bilgileri olmadan giriş yapmak istediğini belirtmiştir.

Öğretmenlerin %2,2'si (1 öğretmen) Portal 7'ye kullanıcı bilgileri ile giriş yapmak istediğini belirtirken, %4,4'ü (2 öğretmen) ise portala kullanıcı bilgileri olmadan giriş yapmak istediğini belirtmiştir.

Toplamda öğretmenlerin % 48,9'i (22 öğretmen) eğitsel portala kullanıcı bilgileri ile giriş yapmak istediğini, %28,9'u (13 öğretmen) kullanıcı bilgileri olmadan giriş yapmak istediğini belirtirken, %22,2'si (10 öğretmen) ise bu konuda fikir belirtmemiştir.

Çizelge 12

Eğitsel portalların kullanım devamlılığı

Kullanım Devamlılığı	Portal 1	Portal 2	Portal 3	Portal 4	Portal 5	Portal 6	Portal 7
Evet	7	2	2	-	3	7	-
Hayır	-	-	-	-	-	-	-
Fikrim yok	9	1	2	1	6	2	3
TOPLAM	16	3	4	1	9	9	3

Eğitsel portallara kullanıcı bilgileri ile giriş konusunda öğretmenlerden alınan görüşler “evet”, “hayır” ve “fikrim yok” olmuştur. Öğretmenlerin % 15,6'sı (7 öğretmen) Portal 1'i ilerleyen zamanlarda da kullanacağını belirtirken, %20'si (9 öğretmen) ise bu konuda görüş belirtmemiştir. Öğretmenlerin %4,4'ü (2 öğretmen) Portal 2'yi ilerleyen zamanlarda da kullanacağını belirtirken, %2,2'si (1 öğretmen) ise bu konuda görüş belirtmemiştir. Öğretmenlerin %4,4'ü (2 öğretmen) Portal 3'ü ilerleyen zamanlarda da kullanacağını belirtirken, %4,4'ü (2 öğretmen) ise bu konuda görüş belirtmemiştir. Öğretmenlerin %2,2'si (1 öğretmen) Portal 4'ü ilerleyen zamanlarda kullanma konusunda görüş belirtmemiştir. Öğretmenlerin %6,7'si (3 öğretmen) Portal 5'i ilerleyen zamanlarda da kullanacağını belirtirken, %13,3'ü (6 öğretmen) ise bu konuda görüş belirtmemiştir. Öğretmenlerin %15,6'sı (7 öğretmen) Portal 6'yı ilerleyen zamanlarda da kullanacağını belirtirken, %4,4'ü (2 öğretmen) ise bu konuda görüş belirtmemiştir.

Öğretmenlerin %6.7'si (3 öğretmen) Portal 7'yi kullanan eğitsel portalı ilerleyen zamanlarda kullanma konusunda görüş belirtmemiştir.

Çizelge 12'ye göre toplamda öğretmenlerin %46.7'si (21 öğretmen) kullandığı eğitsel portalı ilerleyen zamanlarda da kullanacağını belirtirken, %53.3'ü (24 öğretmen) ise bu konuda görüş belirtmemiştir.

3.6. Öğretmenlerin Görüşme Formundaki Sorulara Verdikleri Cevaplar

Soru 1: İncelediğiniz eğitsel portal konusunda olumlu yada olumsuz yönde eklemek istedikleriniz nelerdir?

Öğretmenlerin portallar hakkında bildirdikleri olumlu görüşlere bakıldığında portalların eğlenceli, müfredata uygun, dikkat çekici, kullanışlı, güncel, özgün, zengin içeriğe sahip, konu tekrarı yapmak için uygun bulunduğu görülmektedir. Öğretmenler tarafından bu soruya verilen cevaplardan bazıları:

"İlerleyen zamanlarda da kullanmaya devam etmek isterim. Hem yeni konu öğrenmede hem de konu tekrarı yapmada yarar sağlıyor. Eğlenceli dikkat çekici."

"Mükemmel, güncel, özgün."

"Çoğunlukla faydalandığım bir portal. Dersi zenginleştirmek için oldukça başarılı."

Öğretmenlerin portallar hakkında bildirdikleri olumsuz görüşlere bakıldığında ise portallarda içeriğin sabit ve yetersiz olması, konuların ve güncellemelerin azlığı, ek program gerektirmesi, yönlendirmelerin yetersizliği, bilimsel hataların yer aldığı (1 öğretmen) ifade edilmiştir.

Öğretmenlerin %13.3'ü (6 öğretmen) portalların dikkat çekici, %28.9'u (13 öğretmen) kullanışlı ve güncel, %13.3'ü (6 öğretmen) zengin ve müfredata uygun içerik sağladığını belirtmiş dolayısıyla öğretmenlerin genel olarak portallardan memnun kaldığını belirtebiliriz.

Soru 2: İncelediğiniz eğitsel portalı ilerleyen zamanlarda kullanma konusundaki görüşleriniz nelerdir?

Portalların kullanım devamlılığı konusunda öğretmenlerden alınan görüşlere bakıldığında öğretmenlerin kullandıkları eğitsel portallarda örneklerin ve içeriğin azlığı, güncellenmenin yetersizliği, yazılım sorunları, teknik destek yetersizliğinden bahsettikleri görülmüştür. Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplardan bazıları:

“Konular müfredata uygun. Ama yetersiz.”

“İçerik tamamıyla yeterli değil. Güncellemeler yeterli değil.”

“Güzel bir eğitim sitesi fakat örnekler biraz daha fazla olmalı. Videoların da biraz daha dikkat çekici olması iyi olur. Çünkü çocuklar hep aynı tarzda hazırlanan videolardan sıkılıyor, dikkati dağılıyor.”

“Bilimsel hatalar var. Onların düzeltilmesi gerekir. Öğretmen kullanımı için gerekli videoların artırılması gerekir.”

Öğretmenlerin % 26.7’si içeriğin güncellenmesi, %13.3’ü video ve materyallerin daha çeşitli ve dikkat çekici olması, %2.2’si bilimsel hataların yer aldığını, %4.4’ü kullanıcı desteği gerektiğini belirtmekte dolayısıyla portalların güncelleme, farklı türde materyal içermeye konularında geliştirilmesi gerektiğini savunmaktadırlar.

Soru 3: Kullandığınız eğitsel portal mobil cihazlarla uyumlu olarak çalışmakta mıdır?

Portalların mobil cihaz ile uyumluluğu konusunda öğretmenlerden alınan görüşler “uygun”, “uygun değil” ve “fikrim yok” olmuştur. Öğretmenlerin az bir kısmı (%24.4) “uygun” görüşünü belirtmiştir. “Uygun” görüşünü belirten 5 öğretmen (%11.1) kullandığı portalın tablet bilgisayar ile uyumlu olduğunu, 6 öğretmen (%13.3) ise telefon ile uyumlu olduğunu ifade etmiştir.

Soru 4: Kullandığınız eğitsel portala kullanıcı girişi yaparak kullanmak ister misiniz?

Portalların kullanıcı girişi yapılarak kullanılması konusunda öğretmenlerden yarısına yakını (%48.9) “evet kullanıcı girişi yapılmalı” şeklinde görüş bildirirken, bir kısmı (28.9) “hayır kullanıcı girişi yapılmamalı” düşüncesini paylaşmıştır. Öğretmenlerin kalan bir kısmı (%22.2) ise bu konuda görüş belirtmemiştir. Bu durumda kullanıcı girişi ile ilgili görüş belirten öğretmenlerin çoğu kullanıcı girişi istemekte, görüş belirten öğretmenlerin kalanı ise (2.,9) kullanıcı girişi istememektedir. Bunun nedeni ise aşağıdaki soruda cevaplanmıştır.

Soru 5: Kullandığınız eğitsel portala kullanıcı girişi yaparak/yapmadan giriş yapma nedeniniz nedir?

Bu konuya ilişkin öğretmenler tarafından yapılan açıklamalardan bazıları:

“Öğretmenlerin girişi güven altına alınmış olur. İzlenmesi kolaylaşır. Öğretmenlerin girdiği portallara üçüncü şahısların girişi engellenmiş olur.”

“Benim dışımda kullanılmasını istemem.”

“Öğrencilerin erişimini istemediğim için. Yazılı ve soruların öğrencilerle paylaşılmasını istemiyorum.”

“Güvenlik açısından giriş yaparak kullanmak isterim.”

“Bu şekilde kendime özel alanım olduğunu düşünüyorum.”

“Ulaşımın herkese açık olmasını isterim.”

“Şifreyi untabiliyorum, zaman kaybettiriyor.”

“Ben sadece kullanıcı olarak bilgilerim dışında bilgilenmek istiyorum.”

“Daha çabuk ulaşmak istiyorum.”

Öğretmenlerin neredeyse yarısının (%48.9) öğrencilerin ulaşmasını istememesi ve kişiye özgü olması amacıyla kullanıcı adı ve şifresi ile portala giriş yapmak istemekte, bir kısmının (%28.9) ise hızlı erişebilmek, şifreyi unutmak, açık erişim gibi nedenlerden dolayı kullanıcı girişi yapmak istememektedir. Bu durumda bu konuda görüş belirten öğretmenlerin çoğunun kullanıcı adı ve şifre bilgisi ile portala giriş yapmak istediği söylenebilir.

Yukarıdaki bulgulara bakıldığında öğretmenler tarafından kullanılan eğitsel portalların değerlendirilmesi amacıyla yapılan çalışmada portalların en az başarıyı eğitsel özellikler başlığı altında “mesleki gelişim içerikleri” ve “içerik metninin güncellenmesi” konularında; ara yüz ve kullanım özellikleri başlığı altında ise en az başarıyı “forum alanı”, “dosya yükleme”, “kullanıcı desteği” ve “güvenlik önlemleri” konularında gösterdiği ifade edilebilir. Alan yazında bu konuda yapılan çalışmalara bakıldığında benzer bulgular ile karşılaşılmıştır. Cücü’nün (2014) yaptığı “Fatih projesine ilişkin öğrenci, öğretmen ve yönetici görüşleri” adlı çalışmada öğretmen ve öğrenciler daha fazla ders içeriği ve etkileşimli içeriğe gereksinim duyduklarını, okul yöneticileri ise materyallerin yetersiz olduğunu, EBA tarayıcısından yeterli kaynağa ulaşamadığını belirtmişlerdir. Sezgin’in (2014) “Fatih Projesi’ne ilişkin okul yöneticilerin ve öğretmenlerin görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi” isimli çalışmasında, proje kapsamında EBA eğitim portalında katılımcıların alanlarına ilişkin e-içeriklerin yetersiz olduğunu, e-içeriklerin kazanımları yeterince desteklemediği ifade edilmiştir. Butcher (2002), eğitsel portallardan büyük miktarda eğitsel içeriğe erişilebilir olması beklendiğini ifade ederken Sotiriou ve diğerleri (2010) de kullanıcılarının davranışlarını analiz etmek amacıyla yaptıkları bir araştırmada içerik miktarı arttığında portalı ziyaret edenlerin sayısında da artış olduğu, daha sık portal kullanan ziyaretçilerin ders planlama ve derse hazırlık gibi davranışlarında önemli değişiklikler görüldüğünü belirtmiştir. Altın (2014) tarafından yapılan “Öğrenci, öğretmen, yönetici ve veli bakış açısıyla Fatih projesinin incelenmesi” adlı çalışmasında EBA eğitim portalının öğretmenlerin, yöneticilerin ve öğrencilerin beklentilerini karşılamadığı, portaldaki içeriklerin müfredat ile uyumadığı sonucuna varılmıştır. Yabaş ve Bozkurt (2011) yaptıkları bir çalışmada eğitsel portalların içeriğinde ilgili derslerde kullanılabilecek öğretim materyallerinin bulunması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Öğretmenler tarafından kullanılan eğitsel portalların değerlendirilmesi amacıyla yapılan çalışmada portalların en fazla başarıyı eğitsel özellikler başlığı altında “görsel öğelerin içerikle uyumu”, “içerik metninin anlaşılabilirliği”, “içeriğin başlıklar ile uyumu” ve “haberler /duyuruların güncelliği” konularında; ara yüz ve kullanım özellikleri başlığı altında ise “menülerin kullanılabilirliği”, “portalda işitsel ve görsel öğelerin açılması”, “dosya indirme”, “kullanıcı adı ve şifre bilgisi gerekliliği” konularında en fazla başarıyı gösterdiği söylenebilir. Alan yazında bu konuda yapılan çalışmalara bakıldığında bu durumu destekleyen bulgular ile karşılaşmıştır. Dienes ve Golding (1971), matematik alanındaki kavramların anlatımında görsel öğelerden kullanımının anlamaya katkıda bulunduğunu ileri sürmüştür (akt: Yabaş, 2011). Kurbanoglu’na (1999) göre, bir portalda uygun görsel öğelerden faydalanılarak içerikte daha anlamlı bir bütünlük oluşturulabilir. Yabaş’a (2011) göre internet teknolojilerinden biri olan eğitsel portalların güncellenebilir ve geliştirilebilir bir yapıda olması sayesinde, kullanıcılara eğitim alanındaki son gelişmeleri takip etme olanağı sunmaktadır. Boklaschuk ve Caisse (2001), eğitsel portallarda bütün bağlantıların güncel olması ve kullanıcıyı doğru yönlendirmesi gerektiğini belirtmiştir.

Eğitsel portalların mobil cihazlar ile uyumu hakkında görüş belirten öğretmenlerin çoğu kullandığı portalların bu özellik ile uyumsuz olduğunu, az bir kısmı ise uyumlu olduğunu ifade etmiştir. Kuşkonmaz (2011), “İlköğretim Okullarındaki Öğretmenlerin Mobil Öğrenmeye Yönelik Algı Düzeylerinin Belirlenmesi” adlı çalışmada öğretmenlerin çoğunun eğitimde mobil cihaz kullanımını benimsediğini ve ilerleyen zamanlarda da derslerde kullanmak istediklerini ifade etmiştir. Bulun ve arkadaşlarına (2004) göre, günümüzde internet bağlantı hızında görülen artış ile internetin mobil cihazlarda da kullanımı sonucunda mobil eğitim önemli hale gelmiştir. “Farkında olmadan öğrenme”, “Yaşam boyu öğrenme”, “Mekândan ve zamandan bağımsız öğrenme”, “İhtiyaç anında öğrenme” ve “ Yer ve şartlara göre ayarlanan öğrenme” eğitimde mobil cihazların kullanımının sağladığı olanaklar arasındadır.

Eğitsel portalları kullanıcı girişi yapma konusunda görüş belirten öğretmenlerin çoğu, portallardan kullanıcı girişi yaparak yararlanmak istediğini ifade etmiştir. Öğretmenlerin bu şekilde düşünme sebepleri öğrencilerin öğretmenlere özel olan alana ulaşmalarını istememesi, güvenlik ihtiyacı, kişiye özel olmasını istemeleridir.

Az bir kısmı ise kullanıcı girişi yapmak istemediğini ifade etmiştir. Bunun nedeni olarak hızlı ve kolay erişim, şifreyi untabilmeyi ileri sürmüşlerdir.

Eğitsel portalların kullanım devamlılığı konusunda fikir belirten öğretmenler ilerleyen zamanlarda da portallardan faydalanmak istediklerini ifade etmişlerdir. Bunun nedeni olarak portalların derslerini zenginleştirebilecek ve öğrencilerin ilgilerini, başarılarını artıracabilecek uygun kaynaklara sahip olmasını ileri sürmüşlerdir. Alabay'ın (2015) yaptığı “Ortaöğretim öğretmenlerinin ve öğrencilerinin EBA (Eğitimde Bilişim Ağı) kullanımına ilişkin görüşleri” adlı çalışmada EBA'yı daha fazla kullanan öğretmenlerin çoğunluğunu, ders içeriği gereksinimlerini karşıladığını düşünen öğretmenler oluşturmuştur. Kullanım devamlılığı hakkındaki soruya ilişkin “kullanmam” cevabını vermeyen ancak olumsuz görüş belirten öğretmenler ise bu şekilde düşünme sebepleri olarak içeriklerin yetersiz, öğrenciler için az dikkat çekici, ücretli olması, ara ara güncellenmesi, bilimsel hataların olmasını göstermişlerdir. Öğretmenlerin ve öğrencilerin eğitsel bir portalı kullanmama nedenlerini belirlemek amacıyla Şahin (2012) tarafından yapılan başka bir çalışmada bilgisayar ve internete sahip olmamaları ile okul dışında portalın ücretli olmasını, öğretmenler ise alt yapının yetersizliği, portala ihtiyaç duymamaları, portalın branşları ve görev yaptıkları sınıf seviyelerine uygun olmamasını ileri sürdükleri ifade edilmiştir. Ayrıca Keleş ve Türedi'nin (2011) yaptıkları bir araştırmada internet bağlantı hızının düşük olması sebebiyle eğitsel portalların öğretmenler tarafından kullanılmadığı sonucu elde edilmiştir. Çalışmada bunlara ek olarak, öğretmenlerin kullandıkları eğitsel portallar hakkında eklemek istedikleri olumlu ve olumsuz görüşler de alınmıştır. Bu görüşlere bakıldığında öğretmenlerin yarısından fazlasının (%57.8) portallara ilişkin olumlu görüşe sahip olduğu görülürken bir kısmı (%22.2) da olumsuz görüş bildirmiştir. Akbulut ve Karakuş (2008)'un yaptıkları bir araştırmada katılımcılar portal ile ilgili olumlu görüş bildirirken; sınıf mevcudunun fazla, altyapının eksik ve önyargılı öğretmenlerin olduğu ortamlarda eğitsel portalların etkili bir şekilde kullanılmasının zor olduğu görüşünde olduklarını belirtmişlerdir. Cengiz (2010) tarafından yapılan bir çalışmada ise bir eğitsel portalın öğretmenler tarafından yaygın bir şekilde kullanılmadığı, öğretmenlerin bu eğitsel portalın konu anlatımını yetersiz buldukları için derste öğrencilerin dikkatini çekme ve konuları pekiştirme amacıyla portalı kullandıkları görülmüştür.

BÖLÜM 4

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulguların ortaya çıkardığı sonuçlara ve bu sonuçlara ilişkin önerilere değinilmiştir. Öneriler; öğretmenlere, portal geliştiricilerine ve araştırmacılara yönelik olmak üzere üç aşamada ele alınmıştır.

4.1. Sonuçlar

4.1.1. Eğitsel Portalların Değerlendirme Ölçeğine İlişkin Sonuçlar

Eğitsel portal değerlendirme ölçeğindeki temalara ait sonuçlara aşağıda yer verilmiştir.

Eğitsel Özellikler ile İlgili Öğretmen Görüşlerinden Elde Edilen Sonuçlar

Çalışmaya katılan öğretmenler tarafından kullanılan portalların eğitsel özellikler yönünden genel olarak uygun bulunduğu söylenebilir. Ancak bu temaya ait maddelerin ortalama puanlarına bakıldığında portalların en fazla başarıyı “görsel öğelerin içerikle uyumu”, “içerik metninin anlaşılabilirliği”, “içeriğin başlıklar ile uyumu” ve “haberler /duyuruların güncelliği” maddelerinde gösterdiği görülebilir. Bununla birlikte portalların bu temada en az başarılı oldukları maddeler ise “mesleki gelişim içerikleri” ve “içerik metninin güncellenmesi” maddeleridir. “Forum konularının içerikle uyumu”, “öğretim materyalleri” ve “eğitsel yazıların içerikle uyumu” maddelerinde ise ortalama bir başarı gösterdiği ifade edilebilir. Dolayısıyla eğitsel portalların özellikle mesleki gelişim içerikleri, içeriklerin güncellenmesi alanlarında iyileştirme çalışmaları yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

4.1.1.2. Ara Yüz Özellikleri ile İlgili Öğretmen Görüşlerinden Elde Edilen Sonuçlar

Çalışmaya katılan öğretmenler tarafından kullanılan portalların ara yüz özellikler yönünden genel olarak uygun bulunduğu söylenebilir. Portalların bu temaya ait maddelerinin ortalama puanlarına bakıldığında görece en fazla başarıyı “menülerin kullanılabilirliği”, en az başarıyı “forum alanı” maddelerinde gösterdiği, “profil alanı” maddesinde ise ortalama bir başarı gösterdiği söylenebilir. Buna göre portalların daha çok forum alanlarında iyileştirilme yapılması ve yine profil alanında da geliştirme çalışmaları yapılması önerilmektedir.

4.1.1.3. Kullanım Özellikleri İle İlgili Öğretmen Görüşlerinden Elde Edilen Sonuçlar

Çalışmaya katılan öğretmenler tarafından kullanılan portalların kullanım özellikleri yönünden genel olarak uygun bulunduğu söylenebilir. Ancak bu temaya ait maddelerin ortalama puanlarına bakıldığında portalların en fazla başarıyı “portalda işitsel ve görsel öğelerin açılması”, “dosya indirme”, kullanıcı adı ve şifre bilgisi gerekliliği” maddelerinde gösterdiği görülebilir. Bununla birlikte en düşük başarıyı “dosya yükleme”, “kullanıcı desteği” ve “güvenlik önlemleri” maddelerinde göstermiştir. “Site haritası durumu”, “değerlendirme ve geribildirim” maddelerinde ise ortalama bir başarı gösterdiği söylenebilir. Elde edilen bu bulgular doğrultusunda portallarda farklı türde dosya yükleme, çevrimiçi ve çevrimdışı kullanıcı desteği, güvenli internet kullanımı alanlarında düzenleme yapılması önerilmektedir.

4.1.2. Görüşme Formundaki Açık Uçlu Sorular ile Elde Edilen Sonuçlar

4.1.2.1. Eğitsel Portalların Mobil Cihazlar İle Uyumluluğu

Çalışmaya katılan öğretmenlerin yarısına yakını (%46.7) kullandığı portalın mobil cihazla uyumlu olmadığını belirtmiştir. Öğretmenlerin dörtte birine yakını (%24.4) kullandığı portalların mobil cihazla uyumlu olduğunu belirtirken diğer kısmı (%28.9) ise bu konuda görüş belirtmemiştir.

4.1.2.2. Öğretmenlerin Eğitsel Portallara Girişi

Çalışmaya katılan öğretmenlerin neredeyse yarısı (%48.9) portala kullanıcı bilgileri ile giriş yapmak istediğini belirtmiştir. Öğretmenlerin bir kısmı (%22.2) kullanıcı

bilgileri olmadan giriş yapmak istediğini, kalan kısmı (%28.9) ise bu konuda fikir belirtmemiştir.

4.1.2.3. Eğitsel Portalları Kullanım Devamlılığı

Çalışmaya katılan öğretmenlerin yarısına yakını (46.7) portalı ilerleyen zamanlarda da kullanacağını belirtirken diğer kısmı (%53.3) ise bu konuda görüş belirtmemiştir. Diğer yarısının da portalları ileride de kullanmak istemelerini sağlamak adına özellikle güncelleme, mesleki gelişim içerikleri, kullanıcı desteği, farklı türlerde dosya yükleme, güvenlik önlemleri konularında iyileştirme yapılmalıdır.

4.1.2.4. Eğitsel Portallar Hakkında Öğretmenlerin Olumlu/Olumsuz Görüşleri

Çalışmaya katılan öğretmenlerin yarısından fazlası (%57.8) portal hakkında olumlu görüş belirtmiştir. Öğretmenlerin bir kısmı (%22.2) olumsuz görüş belirtirken kalan kısmı (%20) ise bu konuda görüş belirtmemiştir.

4.2. Öneriler

Öğretmenler tarafından kullanılan eğitsel portalların değerlendirilmesine yönelik yapılan araştırma sonuçlarından yola çıkarak eğitsel portal geliştiricilerine, öğretmenlere ve araştırmacılara yönelik öneriler aşağıda yer almaktadır.

4.2.1. Eğitsel Portal Geliştiricilerine Yönelik Öneriler

Araştırmada eğitsel portalların eğitsel özellikler temasına bakıldığında portalları özellikle en az başarılı oldukları “mesleki gelişim içerikleri” ve “içerik metninin güncellenmesi” konularında iyileştirme yapılmalıdır. Bu doğrultta öğretmenlerin ihtiyaçlarına yönelik mevcut mesleki gelişim içerikleri zenginleştirilmeli ve içerik yeni gelişmelere paralel olarak her zaman güncel tutulmalıdır.

Çalışmada eğitsel portalların ara yüz özellikleri teması incelendiğinde portallar görece daha az başarılı oldukları “forum alanı” ve “profil alanı” konularında kendilerini geliştirmelidir. Portallar bu nedenle öğretmenlere eğitsel konularda meslektaşlarıyla iletişim kurup görüşlerini, tecrübelerini, sorularını ve önerilerini paylaşabilecekleri bir tartışma alanı; ilgi alanlarını seçebilecekleri (istenildiğinde yalnızca bu alanlara özgü içeriğin gösterilebileceği), diğer öğretmenlerle paylaştıkları dosya, fikir, deneyim, soru ve önerilerini görebilecekleri kişiye özel alan gibi olanaklar sağlamalıdır.

Araştırmada eğitsel portalların kullanım özellikleri temasına bakıldığında portallar en az başarılı oldukları “dosya yükleme”, “kullanıcı desteği” ve “güvenlik önlemleri” konularında iyileştirme yapmalıdırlar. Portallar buna bağlı olarak, öğretmenlere farklı türde dosyaları yükleyebilecekleri, karşılaştıkları sorunlara yönelik anında canlı ve anlık olmayan destek alabilecekleri, interneti doğru ve güvenli bir şekilde kullanabilecekleri bir ortam oluşturmalıdır. Ayrıca portallar zaman ve mekandan bağımsız olarak ve ihtiyaç anında öğrenme gerçekleşebilmesi için mobil cihazlara uyumlu hale getirilmelidir.

4.2.2. Öğretmenlere Yönelik Öneriler

Günümüzde bireylerde kendi uzmanlık alanlarına ek olarak teknolojiyi üst seviyede ve etkili olarak kullanabilme özelliği aranmaktadır. Eğitim sisteminin önemli bir unsuru olan öğretmenlerin de etkinliğini ve verimliliğini artırmak için eğitimde teknoloji kullanımını en üst seviyeye taşımaları gerekmektedir. Bu nedenle öğretmenlerin teknolojiyi kullanma konusunda kendilerini geliştirmelidirler. Öğretmenler, eğitim sürecinde yararlanabilecekleri portalların kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı ve eğitsel portallar işbirliği çerçevesinde düzenlenebilecek kapsamlı tanıtım ve kullanım eğitimleri talep etmelidirler. Öğretmenler, eğitimde niteliği artırmayı amaçlayan eğitsel portallardan verimli olarak yararlanabilmeleri için gerekli altyapı ve donanım talebinde bulunmalıdır.

4.2.3. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

Bu alışma, bilgisayar okuryazarlık seviyesi “iyi” ve “ok iyi” düzeyde olan eğitsel portal kullanan sınırlı sayıda öğretmenle gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada bulunan portal kriterlerinin bilgisayar okuryazarlığı dūřuk olan öğretmenlerde daha da dūřuk olacağı dūřünöldüęünde eğitsel portalların iyileştirilmesi için daha kapsamlı çalışmalara gereksinim duyulmaktadır. Bu alanda yapılan çalışmalar sınırlı olup daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır. İlerleyen zamanlardaki çalışmaların daha büyük çalışma gruplarıyla yapılması önerilmektedir. Ayrıca öğrencilerin görüşlerini de içeren çalışmalar yürütölmesinde yarar vardır.

KAYNAKÇA

- Akbulut, Ö. E., Karakuş, F. (2008). Öğretim amaçlı geliştirilen bir web sitesi hakkında öğretmen adaylarının görüşleri (pp. 350–354). Eskisehir: 8 th International Educational Technology Conference (IETC).
- Akkoyunlu, B. (1998). Eğitimde Teknolojik Gelişmeler. In *Eğitimde Teknolojik Gelişmeler* (pp. 3–12). Eskisehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Akpınar, Y. (2005). *Bilgisayar Destekli Eğitimde Uygulamalar*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aksoy, H. H. (2005). Medya ve Bilgisayar Teknolojisinin Eğitimde Kullanımının Etkileri Üzerine Eleştirel Görüşler. *Eğitim Bilim Toplum*, 54–67.
- Aksu, H., & İrgil, E. (2003). İnternet'in Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi 5. ve 6. Sınıf Öğrencilerinin Hayatındaki Yeri. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 19–23.
- Alabay, A. (2015). *Ortaöğretim Öğretmenlerinin ve Öğrencilerinin EBA (Eğitimde Bilişim Ağı) Kullanımına İlişkin Görüşleri Üzerine Bir Araştırma*. İstanbul Aydın Üniversitesi.
- Alakoç, Z. (2003). Matematik öğretiminde teknolojik modern öğretim yaklaşımları. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 2(1), 43–49.
- Alkan, C. (1998). *Eğitim Teknolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Alkan, C. (2005). *Eğitim Teknolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Altın, H. M. (2014). *Öğrenci, öğretmen, yönetici ve veli bakış açısıyla fatih projesinin incelenmesi*. Başkent Üniversitesi.
- Andrade, H. (1997). Understanding rubrics. *Educational Leadership*, 54(4), 14–17. <http://doi.org/Article>
- Aşkar, P. ve Altun, A. (2006). *Bilişim Teknolojileri*. İstanbul: Morpa Yayıncılık.
- Avşar, P. (2012). *Yetişkinlerin Öğrenme Özelliklerine Göre Düzenlenmiş Bir İnternet Temelli Eğitim Ortamının Değerlendirilmesi (Beden Eğitimi Öğretmenlerine Yönelik Korfbol Eğitimi Örneği)*. Ankara Üniversitesi.
- Aytaç, T. (2006). *Eğitimde Bilişim Teknolojileri*. Ankara: Asil Yayınları.
- Baki, A., Karakuş, F. ve Kösa, T. (2008). Web destekli öğretim yardımıyla fraktal geometri kavramlarının öğrenilmesine yönelik öğretmen ve öğrenci görüşleri (pp. 109–114). Eskisehir: 8 th International Educational Technology Conference (IETC).
- Boklaschuk, K. ve Caisse, K. (2001). Evaluation of Educational Web Sites.

- Bulun, M., Gülnar, B. ve Güran, M. S. (2004). Eğitimde Mobil Teknolojiler. *The Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET*, 3(2).
- Butcher, N. (2002). *Best Practice in Education Portals: The Final Report*. Vancouver.
- Büyüköztürk, Ş. (2002). *Veri Analizleri El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayınevi.
- Çabuk, A. ve Erdoğan, Ş. (2001). Bilgisayar destekli tasarım ve coğrafi bilgi sistemlerinin kullanım olanaklarının genişletilebilmesi için internet tabanlı eğitim modellerinden yararlanılması. Retrieved June 4, 2015, from <http://ab.org.tr/ab01/prog/FTAlperCabuk.html>
- Campbell, A. (2005). Application of ICT and rubrics to the assessment process where professional judgement is involved: the features of an e-marking tool. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 30(5), 529–537. <http://doi.org/10.1080/02602930500187055>
- Carrasquel, J., Dann, W. P., Doube, W., Frailey, D., Gurwitz, C. ve Sachs, D. (1998). Using the Web to Support Distance Learning of Computer Science (pp. 477–478). Frontiers in Education Conference.
- Çelik, H.C. ve Bindak, R. (2005). İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27–38.
- Cengiz, D. (2010). MEB öğretmenlerinin TTNET Vitamin kullanımında Uşak örneği (p. 87). İzmir: IX. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi.
- Cleary, A., Mayes, T. ve Packham, D. (1976). *Educational Technology: Implications for Early and Special Education*. New York: John Wiley.
- Committee, + for Educational Communications and Technology (AECT) Definition and Terminology. (1977). Definition of Educational Technology. *Educational Technology*, 1–14. <http://doi.org/9780805858617>
- Cücü, M. (2014). *Fatih projesine ilişkin öğrenci, öğretmen ve yönetici görüşleri*. Yıldız Teknik Üniversitesi.
- Cüez, B. (2006). *İlköğretim 8. Sınıflarda Fen Bilgisi Dersinde Web Tabanlı Öğretim Desteğinin Öğrenci Başarısına Etkisi*. Dokuz Eylül Üniversitesi.
- De Lucia, A., Francese, R., Passero, I., & Tortora, G. (2009). Development and evaluation of a virtual campus on Second Life: The case of SecondDMI. *Computers & Education*, 52(1), 220–233. <http://doi.org/10.1016/j.compedu.2008.08.001>

- Demircioğlu, İ. H. (2012). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Diennes, Z. P. ve Golding, E. W. (1971). *Approach to Modern Mathematics*. New York: Herder and Herder.
- Dieuzeide, H. (1971). Educational Technology: Sophisticated, Adapted and Rational Technology Series B: Opinions. *Educational Technology and the Development of Education*, 2(3).
- Dikbaş, E. (2006). *Öğretmen adaylarının e-öğrenmeye yönelik tutumlarının incelenmesi*. Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Dittmer, J. (2010). Immersive Virtual Worlds in University-Level Human Geography Courses. *International Research in Geographical and Environmental Education*, 19(2), 139–154. <http://doi.org/10.1080/10382046.2010.482222>
- Driscoll, M. (1999). Web-Based Training in the Workplace. *Adult Learning*, 10(4), 21.
- Dursun, Ö. Ö. (2004). *Eğitsel Web Sitelerinin Görsel Tasarım Kriterlerine ve Kullanıcılara Sunulan Hizmetlere Göre Değerlendirilmesi*. Anadolu Üniversitesi.
- Emir, Ş. (2006). *E-Öğrenmede Sınav Modeller ve Uygulaması*. İstanbul Üniversitesi.
- Engler, D. (1972). Instructional technology and the instructional process. *Audiovisual Communication Review*, 8(1), 9–10.
- Eristi, S. D., Sahin-Izmirli, O., Izmirli, S., Firat, M., & Haseski, H. I. (2010). An evaluation of instructional website designs from the perspective of visual perception theories: A study on scale development. *Contemporary Educational Technology*, 1(4), 348–366.
- Ertürk, R. (2007). *Öğretmenlerin İnternet Kullanma Becerileri ve İnternet'e Yönelik Tutumları*. Sakarya Üniversitesi.
- Gençtürk, E., Gökçek, T., & Güneş, G. (2010). Reliability and validity study of the technology proficiency self-assessment scale. In *Procedia - Social and Behavioral Sciences* (Vol. 2, pp. 2863–2867). <http://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.03.429>
- Gentry, C. G. (1995). Educational technology: A question of meaning. In G. Anglin (Ed.), *Instructional technology: Past, present, and future* (pp. 1–9). Englewood, Colorado: Libraries Unlimited Inc.
- Göktaş, Y. (2004). *The current status of information and communication Technologies integration into schools of teacher education and K-12 in Turkey*. ODTÜ.
- Gülbahar, Y. (2012). *E-Öğrenme*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

- Güncel Türkçe Sözlük. (2015). Retrieved May 21, 2015, from <http://www.tdk.gov.tr>
- Gürbüz, A., Kaptan, H. ve Buldu, A. (2001). Yeni bir eğitim olgusu olarak web tabanlı eğitime kısa bir bakış (pp. 202–207). VII. Türkiye’deki İnternet Konferansı.
- Gürol, A., Demirli, C. ve Aktı, S. (2010). İlköğretim II. kademe öğrencilerinin öğrenim gördükleri kurumlarda kullanılmakta olan eğitsel yazılıma yönelik görüşleri (pp. 960–964). Elazığ: 9. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu.
- Hannum, W. (2001). *Web-Based Training: Advantages and Limitation*. New Jersey: Educational Technology Publication.
- Hatipoğlu, G. (2006). *Teachers’ Computer Use and Expectations and Insights of Teachers Toward “Bilgiye Erişim Portalı*. ODTÜ.
- Heinich, R. (1970). *Technology and the management of instruction*. Washington DC: Association for Educational Communication and Technology.
- Henderson, J. A. (2003). *The E-learning Question and Answer Book*. New York: AMACOM.
- Hew, K. F., & Brush, T. (2007). Integrating technology into K-12 teaching and learning: Current knowledge gaps and recommendations for future research. *Educational Technology Research and Development*, 55(3), 223–252. <http://doi.org/10.1007/s11423-006-9022-5>
- Holmberg, K., & Huvila, I. (2008). Learning together apart: Distance education in a virtual world. *First Monday*, 13(10).
- Horton, W. (2006). *E-learning by Design*. San Francisco: Pfeiffer.
- Huang, H. M., Rauch, U., & Liaw, S. S. (2010). Investigating learners’ attitudes toward virtual reality learning environments: Based on a constructivist approach. *Computers and Education*, 55(3), 1171–1182. <http://doi.org/10.1016/j.compedu.2010.05.014>
- İpçioğlu, M. (1997). *Bilgisayar Destekli Tarih Eğitimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Iqbal, A., Kankaanranta, M., & Neittaanmäki, P. (2010). Engaging learners through virtual worlds. In *Procedia - Social and Behavioral Sciences* (Vol. 2, pp. 3198–3205). <http://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.03.489>
- Işman, A. (2012). Technology and technique: An educational perspective. *Turkish Online Journal of Educational Technology*, 11(2), 207–213.

- ISMAN, A., LIU, E. Z.-F., KIYICI, M., Mahmud, R., Ismail, M. A. H., Rahman, F. A., Ruslan, A. R. (2012). Teachers' Readiness in Utilizing Educational Portal Resources in Teaching and Learning. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 64, 484–491. <http://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.11.057>
- İşman, A., Baytekin, C., Kızılcı, M., Horzum, M. B. (2002). İnternet Destekli Materyal Geliştirme Dersi Alan Öğrencilerin İnterneti Kullanma Durumları. Eskisehir: Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.
- Jackson, C. W., & Larkin, M. J. (2002). Rubric: Teaching Students To Use Grading Rubrics. *TEACHING Exceptional Children*, 35(1), 40–45.
- Kahraman, E. (2013). *Türkçe Öğretmenlerinin Bilgisayar Destekli Eğitim ve Teknolojiye Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Niğde Üniversitesi.
- Kara, Y. (2007). Educational Software Evaluation Form For Teachers (pp. 1617–1623). Nicosia: 7 th International Educational Technology Conference (IETC).
- Karabatak, M. ve Varol, A. (2002). Web tabanlı uzaktan eğitimde otomasyonun önemi. Akademik Bilişim Konferansı. Retrieved from <http://ab.org.tr/ab02/tammetin/101.doc>
- Karataş, S. (2008). *Temel kavramlar ve kuramsal temeller. İnternet Temelli Eğitim*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaya, Z., Erden, O., Çakır, H. ve Bağırşakçı, N. B. (2004). Uzaktan eğitimin temelleri dersindeki uzaktan eğitim ihtiyacı ünitesinin web tabanlı sunumunun hazırlanması. *The Turkish Online Journal of Educational Technology –TOJET*, 3(3).
- Keleş, E. ve Türedi, N. (2011). Bilişim teknolojileri formatör öğretmenlerinin bakış açısı ile okullardaki bilgi teknolojisi sınıfları. *Eğitim Teknolojileri Araştırmaları Dergisi*.
- Kennedy-Clark, S. (2011). Pre-service teachers' perspectives on using scenario-based virtual worlds in science education. *Computers & Education*, 57(4), 2224–2235.
- Keskitalo, T., Pyykkö, E., & Ruokamo, H. (2011). Exploring the Meaningful Learning of Students in Second Life. *Educational Technology & Society*, 14, 16–26. Retrieved from http://www.ifets.info/journals/14_1/ets_14_1.pdf#page=21
- Khan, B. H. (1997). *Web Based Instruction*. New Jersey: Educational Technology Publications.
- Knapp, L. R., ve Glenn, A. D. (1996). *Restructuring schools with technology*. Needham Heights , MA: Allyn and Bacon.

- Knezevich, S. J., Eye, G. G. (1977). Instructional technology and the school administrator. *American Association of School Administrators*.
- Kocasaraç, H. (2003). Bilgisayarların öğretim alanında kullanımına ilişkin öğretmen yeterlilikleri. *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET*, 2(3).
- Korkmaz, Ö. ve Aygün, M. (2010). Students' perceptions toward Vitamin education support service. *International Journal on New Trends in Education and Their Implications*, 1(3), 46–58.
- Korkmaz, Ö., Usta, E. ve Güzeller, C. (2009). Öğretmen adaylarının doğru eğitim yazılımı seçmeye yönelik değerlendirme yeterlilikleri. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 135–142.
- Kümbetoğlu, B. (2005). *Sosyolojide ve antropolojide niteliksel yöntem ve araştırma*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Kurbanoğlu, S. (1999). www bilgi kaynaklarının değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 11–25.
- Kuşkonmaz, H. (2011). *İlköğretim Okullarındaki Öğretmenlerin Mobil Öğrenmeye Yönelik Algı Düzeylerinin Belirlenmesi*. Bahçeşehir Üniversitesi.
- Kutu, H. ve Sözbilir, M. (2012). The Usability of Moodle Learning Management System As a Web Support Tool in Teaching Chemistry. *Erzincan University Journal of Education Faculty*, 14(2).
- Landis, J. R., & Koch, G. G. (1977). The measurement of observer agreement for categorical data. *Biometrics*, 33(1), 159–174. <http://doi.org/10.2307/2529310>
- Lee, P. D. (2009). Using second life to teach operations management. *Journal of Virtual Worlds Research*, 2(1), 3–15. Retrieved from <https://journals.tdl.org/jvwr/article/view/431/464>
- Leonard, J. ve Guha, S. (2001). Education at the crossroads: online teaching and students' perspectives on distance learning. *Journal of Research on Technology in Education*, 34(1), 51–57.
- Lim, C. P. (2008). Global citizenship education, school curriculum and games: Learning Mathematics, English and Science as a global citizen. *Computers & Education*, 51(3), 1073–1093. <http://doi.org/10.1016/j.compedu.2007.10.005>
- Linn, M. C., Bell, P., & Hsi, S. (1998). Using the Internet to Enhance Student Understanding of Science: The Knowledge Integration Environment. *Interactive Learning Environments*, 6(1-2), 4–38. <http://doi.org/10.1076/ilee.6.1.4.3606>

- Machen, S. M., Wilson, J. D., & Notar, C. E. (2005). Parental Involvement in the Classroom. *Journal of Instructional Psychology*, 32(1), 13–16. Retrieved from http://search.proquest.com/docview/62000143?accountid=14609&http://gq8yy6pb7j.search.serialssolutions.com/?ctx_ver=Z39.88-2004&ctx_enc=info:ofi/enc:UTF-8&rft_id=info:sid/ProQ:ericshell&rft_val_fmt=info:ofi/fmt:kev:mtx:journal&rft.genre=article&rft.jtitl
- Mansour, S., Bennett, L., & Rude-Parkins, C. (2008). How the Use of Second Life Affects E-Learners' Perceptions of Social Interaction in Online Courses. *Imsci 08 2nd International MultiConference on Society Cybernetics and Informatics Vol Ii Proceedings*, 7(2), 50–55 ST – How the Use of Second Life Affects E-L.
- Mccormack, C. ve Jones, D. (1997). Building a web-based education system. *Education & Training*, 40, 231–232. Retrieved from <http://search.proquest.com/docview/237067611?accountid=11262> LA - English
- McDermott, J. (1981). *Technology: The Opiate of The Intellectuals*. (A. H. Teich, Ed.) (Technology). New York: St. Martin's Press.
- Norman, M. M. (2003). Portal Technology: Into the Looking Glass. *Converge Magazine, Special Publication*.
- Odabaşı, F., Çoklar, A. N., Kıyıcı, M., ve Akdoğan, E. P. (2005). İlköğretim birinci kademedeki web üzerinden ders işlenebilirliği. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 4(4), 182–190.
- Özdener, N. ve Sayın, H. (2004). Macromedia flash eğitimi amacı ile geliştirilen bir eğitsel yazılımın bütünsel ve kullanılan yöntemler açısından değerlendirilmesi. *The Turkish Online Journal of Educational Technology -TOJET*, 3(2).
- Özdil, B. ve Çelik, A. (2000). İnternete dayalı uzaktan eğitim. Retrieved from <http://www.inet-tr.gen.tr/ab2000/dokumanlar/ozdil.txt> 22.05.2015
- Özgür, A. (2015). *Öğrenme Yönetim Sistemlerinde Öğrenen-Değerlendirme Etkileşiminin İncelenmesi*. Hacettepe Üniversitesi.
- Pamuk, S., Çakır, R., Ergun, M., Yılmaz, H. B., ve Ayas, C. (2013). Öğretmen ve Öğrenci Bakış Açısıyla Tablet PC ve Etkileşimli Tahta Kullanımı: FATİH Projesi Değerlendirmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 1799–1822. Retrieved from <http://www.edam.com.tr/kuyeb/tr/makale.asp?ID=880&act=detay>
- Pate, P. E., Homestead, E., ve McGinnis, K. (1993). Designing rubrics for authentic assessment. *Middle School Journal*, 5–7.

- Pehlivan, H. (2006). İlköğretim sınıf öğretmeni adaylarının sanat eğitiminde internet sitesi oluşturmaları ve görüşleri. *İlköğretim Online*, 5(2), 35–47.
- Perrin, D. G. (2012). Technological Revolution in Education – Part 5. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 9(1), 1–3.
- Pickett, R. ve Hamre, W. (2002). Building portals for higher education. *New Directions for Instructional Research*, 113, 37–55.
- Rıza, E. T. (1997). *Eğitim Teknolojisi Uygulamaları*. İzmir: Anadolu Matbaası.
- Ruttenbur, B. Spickler, G. Lurie, S. (2000). E-learning the Engine of the Knowledge Economy. Retrieved September 6, 2015, from www.lib.umi.com
- Saettler, P. (1968). *A history of instructional technology. Instructional Technology Foundations* (Vol. 2000). <http://doi.org/10.1177/002248716801900421>
- Şahin, Ö. (2012). *MEB Vitamin İlköğretim Portalı Hakkındaki Öğretmen Görüşlerinin ve Öğrenci Tutumlarının İncelenmesi*. Gaziantep Üniversitesi.
- Sanderson, P. E. (2002). E-Learning: strategies for delivering knowledge in the digital age. *The Internet and Higher Education*, 5(2), 185–188. [http://doi.org/10.1016/S1096-7516\(02\)00082-9](http://doi.org/10.1016/S1096-7516(02)00082-9)
- Santa, C. (2004). Sun Microsystems Launches Education and Learning Community Global Portal Solution to Benefit Students and Educators around the world. Retrieved April 23, 2015, from <http://www.sun.com/smi/Press/sunflash/2004-06/sunflash.20040601.13.html>
- Şencan, H. (2005). *Sosyal ve Davranışsal Ölçmelerde Güvenirlik ve Geçerlilik*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Sezgin, Y. (2014). *Fatih Projesi'ne ilişkin okul yöneticilerin ve öğretmenlerin görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Okan Üniversitesi.
- Simon, H. A. (1969). *The science of the artificial*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Simon, Y. . . (1983). *Pursuit of happiness and Just for power in technological society*. (C. M. ve R. Mackey, Ed.) (Philosophy). New York: Free Press.
- Şimşek, N. (2002). Eğitim Teknolojisindeki Yönelimlerin Uluslar Arası Boyutları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 77–78.
- Sotiriou, S., Bogner, F. X., & Neofotistos, G. (2011). Quantitative Analysis of the Usage of the COSMOS Science Education Portal. *Journal of Science Education and Technology*, 20(4), 333–346. <http://doi.org/10.1007/s10956-010-9256-1>

- Stacey, E. (1998). Virtual interaction in distance education. Second Turkish International Distance Education Symposium. Retrieved from <http://www.cs.bilkent.edu.tr/~david/desymposium/TurkeyCD/authors.htm>
- Stoyanov, B., Mustakerov, I. ve Borissova, D. (2006). A multimedia computer methodology in pneumoautomatics education. *Bulgarian Academy of Sciences Cybernetics and Information Technologies*, 6(2), 63–69.
- Strauss, H. (2000). What is portal, anyway? Retrieved May 4, 2012, from <http://www.campus-technology.com/techtalks/events/000120portal.asp>
- Taverna, M. A. (2003). Formative evaluation of web site design. Retrieved April 16, 2015, from <http://www.designsinlearning.com/portfolio/portfoliohome.html>
- Topaloğlu, S. (2008). *Bilgi Teknolojisi Sınıflarının Kullanımına Yönelik Öğretmen Tutumları: Adapazarı Örneği*. Sakarya Üniversitesi.
- Tor, H. ve Erden, O. (2004). İlköğretim Öğrencilerinin Bilgi Teknolojilerinden Yararlanma Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma. *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET*. Retrieved from <http://www.tojet.net/volumes/v3i1.pdf>
- Tosun, N. (2006). *Bilgisayar Destekli ve Bilgisayar Temelli Öğretim Yöntemlerinin Öğrencilerin Bilgisayar Dersi Başarısı ve Bilgisayar Kullanım Tutumlarına Etkisi*. Trakya Üniversitesi.
- Urdan, T. A. Ve Weggen, C. C. (2000). Corporate E-learning: Exploring a New Frontier. Retrieved from www.lib.umi.com
- Uzunboylu, H. (2002). *Web Destekli İngilizce Öğretiminin Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkisi*. Ankara Üniversitesi.
- Varol, N. (2001). İnternetin uzaktan eğitimdeki konumu. Akademik Bilişim Konferansları. Retrieved from <http://ab.org.tr/ab01/prog/FTNurhayatVarol.html>
- Walker, V. L. (2009). 3D Virtual Learning in Counselor Education: Using Second Life in Counselor Skill Development. *Journal of Virtual Worlds Research*, 2, 14. Retrieved from <https://journals.tdl.org/jvwr/article/view/423/463>
- Williams, D. L., Boone, R., & Kingsley, K. V. (2004). Teacher beliefs about educational software: A Delphi study. *Journal of Research on Technology in Education*, 36, 213–229.
- Yabaş, B. (2011). *İlköğretim Düzeyinde Matematik Öğretimini Destekleyici E-Öğrenme Portallarının Kritik Özelliklerinin Belirlenmesi*. Gaziantep Üniversitesi.

- Yalın, H. I. (2002). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme* (6. Baskı). Ankara: Nobel Yayınları.
- Yalın, H. I. (2008). *Öğretim Teknolojileri Materyal Geliştirme*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Yanosky, R. (2000). *Higher Education Enterprise Portals: Profiles of an Emerging Provider Class*. Stamford, Conn.: Gartner Group.
- Yeşilyurt S. ve Kara Y. (2007). Ders yazılımlarının öğrenci başarısına, kavram yanılgılarına ve biyolojiye karşı tutumlara etkisinin araştırılması. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 75–84.
- Yiğit, N., Bütüner, S.O. ve Dertlioğlu, K. (2008). Öğretim amaçlı örütbağ sitesi değerlendirme ölçeği geliştirme. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED)*, 38–51.
- Yiğit, Y., Yıldırım, S., ve Özden, M. Y. (2000). Web tabanlı internet öğreticisi: bir durum çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 166–176.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EKLER

EK.1 EĞİTSEL PORTALLARI DEĞERLENDİRME RUBRİĞİ

SAYIN Öğretmenim,

Aşağıda “Eğitsel Portalların Özellikleri” konulu araştırma için eğitsel portalları değerlendirmeye yönelik bir puanlama yönergesi sunulmaktadır. Bu yönergede eğitsel portalların özellikleri 2’den 0’a doğru aşağıdaki gibi puanlanmıştır:

2 puan: İlgili özelliği **iyi** düzeyde karşılar

1 puan: İlgili özelliği **orta** düzeyde karşılar

0 puan: İlgili özelliği **karşılama**

Sizlerden beklenen aşağıdaki özellikleri dikkate alarak, kullandığınız eğitsel portalı verilen yönergeye göre puanlamanızdır. Bu amaçla, lütfen her bir özelliğe karşılık geldiğini düşündüğünüz ifadeyi seçerek o ☐ ifadeye ait puanı (2, 1, 0) özelliğin yanındaki kutucuğa yazınız. Hiçbir soruyu yanıtsız bırakmamanız araştırma açısından önemlidir. Vereceğiniz yanıtlar gizli kalacaktır. Katkılarınızdan dolayı çok teşekkür ederim.

Berna BAKAR

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Eğitim Teknolojisi Yüksek Lisans Öğrencisi

Cinsiyetiniz: ☐ Kadın ☐ Erkek

Yaşınız: ☐20-30 ☐31-40 ☐41-50 ☐+50

Branşınız: ☐Sınıf Ö. ☐Türkçe ☐Matematik ☐Fen B. ☐Sosyal B.

☐Diğer (Lütfen yazınız):

Mesleki Deneyiminiz: ☐1-5 yıl ☐6-10 yıl ☐11-15 yıl ☐+15 yıl

Kullandığınız eğitim portal(lar)ın adı (Lütfen yazınız):

Eğitsel portalı ziyaret etme sıklığınız: ☐Her gün ☐Haftada birkaç kere ☐Ayda birkaç kere ☐Her dönem

EĞİTSEL ÖZELLİKLER

		PUAN		
		2	1	0
İçerik metninin anlaşılabilirliği	☐	Tüm içerik metni anlaşılır ve yalın bir dille yazılmıştır.	İçerik metninin bazı bölümlerinin anlaşılması zordur.	İçerik metninin anlaşılması zordur.
İçerik metninin güncellenmesi	☐	İçerik metninin her zaman güncellenmektedir.	İçerik metni ara sıra güncellenmektedir.	İçerik metni hiç güncellenmemektedir.
İçeriğin başlıklar ile uyumu	☐	İçerik başlıklar ile uyumludur.	İçerik başlıklar ile uyumlu fakat yetersizdir.	İçerik başlıklar ile uyumsuzdur.
Öğretim materyalleri	☐	Geliştirilen öğretim materyalleri yeterlidir.	Geliştirilen öğretim materyalleri yetersizdir.	Öğretim materyali yoktur.
Eğitsel yazıların içerikle uyumu	☐	Eğitsel yazılar içerikle uyumlu ve yeterlidir.	Eğitsel yazılar içerikle uyumlu fakat yetersizdir.	Eğitsel yazılar içerikle uyumsuzdur.
Forum konularının içerikle uyumu	☐	Forum konuları içerikle uyumlu ve yeterlidir.	Forum konuları içerikle uyumlu fakat yetersizdir.	Forum konuları içerikle uyumsuz ve yetersizdir.
Mesleki gelişim içerikleri	☐	Mesleki gelişim için yeterli içerik bulunmaktadır.	Mesleki gelişim için bazı konularda içerik bulunmaktadır.	Mesleki gelişim için içerik yoktur.
Haberler /duyuruların güncelliği	☐	Haberler/duyurular günceldir.	Haberler/duyuruların bazıları günceldir.	Haberler/duyurular güncel değildir.
Görsel öğelerin (resim, grafik, şekil, vb) içerikle uyumu	☐	İçerik uygun görsel öğelerle desteklenmiştir.	İçerik görsel öğelerle desteklenmiştir fakat içeriğe uygun değildir.	İçerik uygun görsel öğelerle desteklenmemiştir.

ARAYÜZ ÖZELLİKLERİ

	PUAN		
	2	1	0
Menülerin kullanılabilirliği ☐	Menüler rahatlıkla kullanılabilir.	Menü kullanımında bazen karışıklıklar yaşanabilmektedir	Menüler kullanışsızdır.
Forum alanı ☐	Forum alanında bilgi paylaşımı yapılabiliyor ve yeni konu açılabilir.	Forum alanında bilgi paylaşımı yapılabiliyor fakat yeni konu açılmıyor.	Forum alanı yoktur.
Profil alanı ☐	Kişiyi özel alan (ilgi alanları, gönderilen dosyalar, yorum yapılan konular, vb) oluşturmaya izin verir.	Kişiyi özel sınırlı bir alan var.	Profil alanı yoktur.

KULLANIM ÖZELLİKLERİ

	PUAN		
	2	1	0
Kullanıcı desteği ☐	Kullanıcıya çevrimiçi (anında canlı destek) ve çevrimdışı (anlık olmayan) destek sağlanır.	Kullanıcıya çevrimiçi destek sağlanmaz fakat çevrimdışı destek sağlanır.	Kullanıcıya çevrimiçi ve çevrimdışı destek sağlanmaz.
Dosya (sunu, etkinlik, video, yıllık plan, vb) indirme ☐	Farklı dosya türleri indirebilir.	Bazı dosya türleri indirilebilir.	Dosya indirmeye izin vermez.
Dosya (sunu, etkinlik, video, yıllık plan, vb) yükleme ☐	Farklı dosya türleri yüklenebilir.	Bazı dosya türleri yüklenebilir.	Dosya yüklemeye izin vermez.

Portaldaki işitsel ve görsel öğelerin açılması	☐	Portaldaki bütün işitsel ve görsel öğeler ek bir program gerektirmeden açılır.	Portaldaki bazı işitsel ve görsel öğelerin açılımı için ek program gerekir.	Portaldaki bütün işitsel ve görsel öğeler ek programsız açılmaz.
Kullanıcı adı ve şifre bilgisi gerekliliği	☐	Bütün alanlara/menülere erişebilmek için portala üye olmak gerekir.	Bazı alanlara/menülere erişebilmek için portala üye olmak gerekir.	Portaldaki tüm alanlara/menülere erişim için üyeliğe gerek duyulmaz.
Site haritası durumu	☐	Site haritası ile portaldaki tüm sayfalara kolaylıkla ulaşılır.	Site haritası ile bazı sayfalara kolaylıkla ulaşılır.	Site haritası yoktur.
Değerlendirme ve geribildirim	☐	Portalın gelişmesine yönelik kullanıcı görüşleri alınır ve geribildirim sağlanır.	Portalın gelişmesine yönelik kullanıcı görüşleri alınır fakat geribildirim sağlanmaz.	Portalın gelişmesine yönelik kullanıcı görüşleri alınmaz.
Güvenlik önlemleri	☐	Her türlü güvenlik önlemleri alınır.	Bazı güvenlik önlemleri alınır.	Güvenlik önlemleri alınmaz.

İncelediğiniz eğitsel portal konusunda olumlu yada olumsuz yönde eklemek istedikleriniz nelerdir?

İncelediğiniz eğitsel portalı ilerleyen zamanlarda kullanmak konusundaki görüşleriniz nelerdir?

Kullandığınız eğitsel portal mobil cihazlarla uyumlu olarak çalışmakta mıdır?
() Evet () Hayır

Yukarıdaki soruya cevabınız “Evet” ise hangisi?

Portala kullanıcı girişi yaparak kullanmak ister misiniz? () Evet () Hayır

Yukarıdaki soruya cevabınız “Evet” veya “Hayır” ise nedeni?

EK.2 BİLGİSAYAR OKURYAZARLIK ANKETİ

SAYIN Öğretmenim,

Elinizdeki anket, öğretmenlerin bilgisayar okuryazarlıklarını incelemek amacıyla yürütülmekte olan bir araştırmanın gerekli olan verilerden bir kısmını toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Ankette yer alan soruların sizin bilgi düzeyinizi yargılamak gibi bir amacı yoktur. Aksine, bu sorular öğretmenlerin bilgisayar ile ilgili eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesine katkıda bulunabilecektir. Ankete vereceğiniz cevaplar sizin gerçek durumunuzu ne kadar yansıtırsa, araştırma sonucunda ulaşılabacak bulgular o kadar sağlıklı olacaktır. Lütfen her bir soruda verdiğiniz cevabın, sizin gerçek durumunuzu yansıtmasına özen gösteriniz.

Elde edilen veriler topluca değerlendirilecek, herhangi bir kişisel değerlendirme yapılmayacaktır. Bireysel cevaplarınız, kesinlikle ve sadece araştırma amaçları doğrultusunda kullanılacak, hiçbir kişi ya da kuruma verilmeyecektir.

Bu anketi cevaplayarak öğretmenlerimizle doğrudan ilgili araştırmama sağladığınız önemli destek için çok teşekkür ederim.

Berna BAKAR

Eğitim Teknolojisi Yüksek Lisans Öğrencisi

Yaşınız: () 25'den küçük () 26-35 arası () 36-45 arası () 45'ten büyük
Cinsiyetiniz : () Erkek () Kadın
Branşınız:
Kaç yıldan beri öğretmenlik yapıyorsunuz? () 1 yıldan az () 1-4 yıl arası () 5-10 yıl arası () 10 yıldan fazla

Eğitim durumunuz:				
☐ 2 yıllık yüksek okul		☐ Doktora		
☐ 4 yıllık üniversite		☐ Yüksek Lisans		
☐ Diğer				
Daha önce katıldığınız bilgisayar kursu var mı?				
☐ Evet		☐ Hayır		
Yukarıdaki soruya cevabınız “Evet” ise hangisi?				
Eğitimde teknolojinin nasıl kullanacağına yönelik seminer ve kurslara katıldınız mı?				
☐ Evet		☐ Hayır		
Yukarıdaki soruya cevabınız “Evet” ise hangileri?				
Eğitimle ilgili işlerinizde bilgisayar kullanıyor musunuz?				
☐ Evet		☐ Hayır		
Sınıfta ders anlatırken bilgisayar kullanıyor musunuz?				
☐ Evet		☐ Hayır		
Bildiğiniz yabancı dil var mı?		☐ Evet		☐ Hayır
Varsa hangileri?		☐ İngilizce ☐ Almanca ☐ Fransızca ☐ Diğer (Belirtiniz).....		
Evinizde bilgisayar var mı?		☐ Evet		☐ Hayır
Gündelik hayatınızda bilgisayara ayırdığınız süre ne kadar?				
☐ 1 saatten az	☐ 1-2 saat arası	☐ 2 saatten fazla	☐ Hiç	
Okulunuzdaki bilgisayarları hangi sıklıkta kullanıyorsunuz?				
☐ Hergün	☐ Haftada birkaç kere	☐ Ayda birkaç kere	☐ Her dönem	☐ Hiç Kullanmıyorum

Aşağıdaki bilgisayar ile ilgili birtakım işlemler sıralanmıştır. Bu işlemleri gerçekleştirme açısından kendinizi ne kadar yeterli gördüğünüzü ilgili kod rakamlarından birisinin altına çarpı “(X)” işareti koyarak belirtiniz.

1	2	3	4	5
Hiç	Az	Orta	Çok	Mükemmel

	1	2	3	4	5
Bilgisayarları Kullanmak ve Dosyaları Yönetmek					
1. Bilgisayarı açıp, kapatıp, yeniden başlatırım.					
2. Bilgisayarın; tarih, zaman ve ses ayarlarını yapabilirim.					
3. Masaüstü ikonlarını tanır, seçer ve tanırım. (ör. Dosyalar, dizinler, çöp kutusu)					
4. Bir masaüstü penceresinin nasıl büyütülüp, küçültüleceğini, tekrar şekillendirileceğini ve kapatılacağını bilirim.					
5. Dizin/klasör ve alt dizin/alt klasör oluşturabilirim.					
6. Herhangi bir dosyayı açıp, ikinci bir yere (ör. Diskete) kaydedebilirim.					
7. İsmi, oluşturulma tarihine, dosyaya ya da klasör çeşidine göre arama yapabilirim.					
8. Yüklendiği bir yazıdan baskı alabilirim.					
9. Kopyala/Kes/Yapıştır komutlarını kullanabilirim.					
Kelime İşlemcisi (Word)					
10. Kelime işlemci (Word) Programını açıp, çalışmamı kaydedip, programı kapatabilirim.					
11. Sayfa düzenlemelerini yapabilirim.					
12. Geri al (Undo) komutunu kullanabilirim.					
13. Verilen metinde istenilen yazıyı kalın, italik veya altı çizili yazabilir, satır aralığını değiştirebilirim.					
14. Verilen metinde istenilen yazıyı ortalı, sağa ve sola dayalı yazabilir, istediğim yazı biçimini, rengi ve büyüklüğünü seçebilirim.					
15. Madde imi ve numaralandırmayı kullanarak listeleme yapabilirim.					
16. Dokümana başlık, sayfa altlığı, sayfa numarası ekleyebilirim.					

17. Yazdığım metne resim ekleyebilirim.					
18. Dokümanatabloekleyebilirim.					
19. Eklediğim tablonun hücre özelliklerini değiştirebilirim (Ör. Hücre boyutu, rengi).					
20. Satır ve sütun ekleyip silebilirim.					
21. Otomatik tablo biçimleme aracını kullanabilirim.					
22. Gramer araçlarını kullanarak gerekli yerlerde değişiklikler yapabilirim.					
23. Yazdığım metnin yazıcıdan baskısını alabilirim.					
Hesap Çizelgesi (Excel)					
24. Excel programını açıp, yeni bir hesap çizelgesi oluşturup kaydettikten sonra programı kapatabilirim.					
25. Mevcut bir hesap çizelgesini açarak bazı değişiklikler yapıp kaydedebilirim.					
26. Çalışma sayfalarını isimlendirebilirim.					
27. Hücreleri tanımlayabilirim.					
28. Hücrelere rakam, metin, sembol veya harf girebilirim.					
29. Bir hücreyi, bitişik veya ayrı hücreleri seçebilirim.					
30. Çalışma sayfasında hücre içeriklerini taşımak için, kes/kopyala/yapıştır komutlarını kullanabilirim.					
31. Tablo oluşturabilirim.					
32. Araya sütun ve satır ekleyebilirim.					
33. Verileri sıralayabilirim.					
34. Fonksiyon hesaplamalarından ihtiyacım olanları kullanabilirim.					
35. Farklı sayı, tarih ve para sembollerini göstrebilmek için hücreler biçimlendirebilirim.					
36. Metin üzerinde biçimlendirme yapabilirim. (Ör. Renk, boyut, tip)					
37. Verileri kullanarak grafik çizebilirim.					

38. İstedğim grafik tipini çizebilirim.					
39. Grafik üzerinde değişiklik yapabilirim.					
40. Hesap çizelgesinin ya da çizdiğim grafiğin yazıcıdan baskısını alabilirim.					
PowerPoint Sunum Programı					
41. Bir sunum uygulaması açıp kapatabilirim.					
42. Mevcut bulunan bir sunum belgesini açıp, değişiklikler yapıp kaydedebilirim.					
43. Hazır sunum şablonlarından birini seçerek yeni bir sunum oluşturabilirim.					
44. Slayta metin ve resim ekleyebilirim.					
45. Sunumdakislaytlarıyeniden sıralayabilirim.					
46. Sunumdaki istenilen slaytı ya da slaytları silebilirim.					
47. Yazı tipinde, renginde, büyüklüğünde istediğim değişikliği yapabilirim.					
48. Listelemek için madde ismi ya da numaralandırma kullanıp, bunların tipini değiştirebilirim.					
49. Slaytlarda değişik şekiller, kutular, çizgiler ekleyebilirim.					
50. Önceden belirlenmiş animasyon efektlerini değiştirebilirim.					
51. Yeni animasyon efektleri ekleyebilirim.					
52. Slaytları, sunum önizleme görüntüsünü izleyebilirim.					
53. Slaytların yazıcıdan baskısını alabilirim.					
Bilgi ve İletişim					
54. İnternet programını açıp kapatabilirim.					
55. İstedğim bir internet adresine ulaşabilirim.					
56. Arama motorları kullanabilirim.					
57. Kendime e-mail adresi alabilirim.					
58. E-mail adresime girebilir, gelen e-mailleri okuyabilirim.					
59. Herhangi bir e-mail adresine e-mail gönderebilir, gelen e-maile cevap yazabilirim.					
60. Gelen e-maili başka bir e-mail adresine gönderebilir, istediğim e-maili silebilirim.					
61. Adres defteri oluşturabilirim.					
62. E-maile eklenmiş bir dosyayı açabilir, gönderdiğim e-maile dosya ekleyebilirim.					

63. İnternetten istediğim bilgiyi kopyalayıp Word (Kelime İşlemci) Pogramına aktarabilirim.					
64. İnternetten istediğim bir programı indirebilirim.					
65. İnternetten istediğim bir bilginin çıktısını alabilirim.					

